

Szakdolgozat

**A székesfehérvári Vörösmarty Színház, mint
kötségvetési szerv államháztartási
beszámolójának utólagos átfogó elemzése és
értékelése 2020. - 2024 es évek beszámolói és
egyéb dokumentumai alapján**

Készítette: Horváthné Nagy Ágnes

Pénzügy és számvitel BA/BSc szakos,
levelező munkarendű hallgató

Specializáció: Számvitel specializáció

Témavezető: Dr. Tangl Anita
egyetemi docens

Külső konzulens: Venczelné Ferenczi Judit

NYILATKOZAT

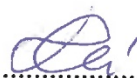
Alulírott Horváthné Nagy Ágnes büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerzés során.

Tudomásul veszem, hogy a szakdolgozatom az intézmény plágiumellenőrzésének veti alá.

Budapest, 2025 év november hónap 12 nap

.....
hallgató aláírása

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	3
2. Szakirodalmi áttekintés	5
2.1. Fontosabb költségvetési sajátosságok a beszámoló szempontjából.....	5
2.2. Költségvetési beszámoló sajátosságai kiemelve a Szt. szerinti éves beszámólótól való eltérések.....	7
2.2.1. A költségvetési számviteli adatok alapján készítendő beszámoló.....	9
2.2.2. A pénzügyi számviteli adatok alapján készítendő beszámoló a költségvetési szervnél.....	11
2.2.3. A költségvetési számvitelben érvényesítendő alapelvek	18
2.2.4. A költségvetési és a vállalkozási beszámolók ellenőrzésének sajátosságai	19
2.2.5. A költségvetési szerv beszámolóinak nyilvánosságra hozatala és közzététele.....	20
2.3. A költségvetési szerv éves beszámoló vagyoni-, pénzügyi-, és jövedelmezőségi elemzésének módszertana	21
2.3.1. Az elemzés részei	22
2.3.2 Mutatószámok	25
3. A Vörösmarty Színház bemutatása.....	26
3.1. Színház történeti áttekintése.....	26
3.2. A szervezet jogi formája és megalakulása.....	26
3.3. A színház feladatai és tevékenységei.....	27
3.4. A színház számviteli politikájának rövid ismertetése.....	28
4. A Színház elemzése	30
4.1 A vagyoni helyzet elemzése	30
4.1.1. A befektetett eszközök aránya és a nettó beruházási ráta alakulása a Színháznál..	30
4.1.2 A Színház eszközszerkezetének átfogó elemzése és a mutatók közötti összefüggések.....	32
4.1.3 Használhatósági fok és volumen elemzés változása a Színháznál	33
4.2. Tőkeszerkezeti elemzés a Színháznál.....	35
4.2.1 Tőkeerősség a Színháznál	35
4.2.2 Esedékességi aránymutató alakulása a Színháznál	36
4.3 A Vörösmarty Színház pénzügyi helyzetének átfogó elemzése	37
4.3.1 Befektetett eszközök fedezete és a bonitási ráta a Színháznál	37
4.3.2 Tőkeszerkezet és adósság a Színháznál.....	38
4.3.3 Likviditás elemzése a Színháznál.....	39

4.4 Jövedelmezőség elemzése a Színháznál.....	42
4.4.1. A Színház eszközarányos jövedelmezősége (ROA).....	42
4.4.2. A Színház sajáttőke-arányos jövedelmezősége (ROE).....	43
4.4.3 A Színház saját bevételeinek eredménytermelő képessége	44
4.4.4 Élőmunka-arányos jövedelmezőségi mutatók a Színháznál	45
4.5 Gazdálkodást jellemző mutatók alakulása a Színháznál	46
4.5.1 Saját bevételek aránya a Színháznál.....	46
4.5.2 Központi támogatások aránya a Színháznál	47
4.5.3 Működési kiadások aránya a Színháznál.....	48
4.5.4 Felhalmozási kiadások aránya a Színháznál	49
4.5.5 Működési bevételek és kiadások viszonya a Színháznál	50
4.5.6 A felhalmozási bevételek és kiadások viszonya a Színháznál.....	51
4.5.7 A színház költségvetési tervezésének folyamata	52
4.5.8. Pénzügyi teljesítés a Színháznál.....	53
4.6. A színház hatékonyságának alakulása	55
4.6.1. Eszköz hatékonysági mutatók	55
4.6.2. Eszközarányos tevékenység nettó eredményszámla bevétel	56
4.6.3. A bér- és élőmunka-hatékonysági mutatók alakulása.....	56
4.6.4. Forgási sebesség mutatók	57
5. Összegzés	58
6. Irodalomjegyzék.....	62
7. Ábrajegyzék, Diagram, Táblázatjegyzék	64
8. Mellékletek.....	65

1. Bevezetés

A kulturális intézmények gazdálkodása az elmúlt években a közpénzügyi és számviteli szakma kiemelt fókusztérületévé vált. A járványhelyzet okozta bizonytalanság, a finanszírozási struktúrák folyamatos átalakulása, valamint a közönség kulturális fogyasztási szokásainak változása jelentősen befolyásolták a közfeladatot ellátó kulturális szervezetek működését. Mindez különösen élesen jelent meg a színházak esetében, amelyeknek egyszerre kellett megőrizniük művészeti küldetésüket, közszolgáltatási szerepüket és megújítani gazdálkodási stratégiájukat. A székesfehérvári Vörösmarty Színház, mint önkormányzati fenntartású költségvetési szerv ezeknek a változásoknak az élén állt, működése pedig jól példázza, hogyan reagál egy kulturális intézmény a gazdasági és társadalmi környezet kihívásaira.

Szakedolgozatom témájának kiválasztása tehát nem csupán szakmai érdeklődésemből fakad, hanem abból a személyes motivációból is, hogy a közszféra és a kulturális intézmények működéséhez kapcsolódó területen dolgozom. A színházak sajátos gazdálkodási környezete mindig is különösen közel állt hozzám. Tapasztalataim azt mutatják, hogy a kulturális intézmények fenntarthatósága ma már nem pusztán finanszírozási kérdés, hanem komplex működési, tervezési és ellenőrzési rendszer eredménye. E rendszer megértése és elemzése személyes szakmai fejlődésem szempontjából is meghatározó.

A Vörösmarty Színház gazdálkodásának vizsgálatát a téma aktualitása és piaci relevanciája is indokolja. A színház Fejér vármegye és Székesfehérvár kulturális életének meghatározó szereplője, évente több tízezer nézőt vonz, tevékenysége pedig nem csupán művészeti értéket teremt, hanem jelentős gazdasági hatást is gyakorol a térségre. Nonprofit, közpénzből finanszírozott szervezetként azonban működését kötött jogszabályi és számviteli keretek határozzák meg, amelyeknek való megfelelés mellett biztosítani kell a folyamatos szakmai fejlődést, a közönségigények kielégítését és — amennyire lehetséges — saját bevételeinek növelését is. Mindezek miatt a színház gazdasági folyamatai túlmutatnak egy hagyományos költségvetési szerv működésén, s komplex példát nyújtanak az államháztartási számvitel gyakorlati alkalmazására.

A dolgozat célja a Vörösmarty Színház 2020 és 2024 közötti államháztartási beszámolóinak átfogó elemzése, és annak értékelése, hogy a vizsgált időszak gazdasági folyamatai miként

befolyásolták az intézmény pénzügyi stabilitását, vagyoni helyzetét, jövedelmezőségét és működési hatékonyságát. A kutatás során választ keresek arra, hogy:

- hogyan változtak a színház főbb vagyoni pozíciói a vizsgált években,
- milyen mértékben tudta megőrizni pénzügyi egyensúlyát,
- mennyire tekinthető fenntarthatónak költségvetési tervezési és teljesítési gyakorlata,
- és milyen tényezők befolyásolták leginkább az intézmény gazdálkodását.

A vizsgálat egyik központi kérdése, hogy a költségvetési és pénzügyi számviteli elemek alapján milyen következtetések vonhatók le a színház működéséről, illetve hol azonosíthatók olyan fejlesztési lehetőségek, amelyek hosszú távon erősíthetik az intézmény gazdasági stabilitását.

A dolgozat módszertanát a költségvetési szervek beszámolóinak elemzésére épülő mérlegelemzési és mutatószám-elemzési eljárások alkotják. A kutatás során horizontális és vertikális elemzést, valamint pénzügyi, vagyoni és jövedelmezőségi mutatókat alkalmazok annak érdekében, hogy teljes képet adjak a színház gazdasági folyamatairól. Emellett vizsgálom a COFOG szerinti adatszolgáltatást, a pénzmaradvány alakulását, valamint a költségvetési tervezés és teljesítés koherenciáját is. Az elemzéshez a színház 2020–2024 közötti beszámolóit, mellékleteit, előirányzati adatait és egyéb releváns dokumentumok szolgálnak alapul.

A dolgozat lehatárolásaként fontos kiemelni, hogy a kutatás elsősorban a pénzügyi és számviteli adatok elemzésére épül, és nem foglalkozik a színház művészeti, közművelődési vagy kultúrpolitikai tevékenységének értékelésével. A vizsgálat fókuszát kizárólag a Vörösmarty Színház gazdálkodási folyamataira irányul, nem terjed ki a kulturális intézményrendszer egészére. A téma megértéséhez ugyanakkor szükséges röviden bemutatni az államháztartási számvitel legfontosabb sajátosságait, a költségvetési szervek működésének jogi alapjait és a beszámolási kötelezettségek rendszerét.

Bízom abban, hogy a dolgozat hozzájárul a kulturális szféra gazdálkodási sajátosságainak mélyebb megértéséhez, és rávilágít arra, milyen összetett feladat egy költségvetési szerv számára a közszolgáltatási cél és a gazdasági hatékonyság egyidejű megvalósítása. A személyes tapasztalatokból fakadó érdeklődés és a szakmai elkötelezettség reményeim szerint érezhető lesz a dolgozat egészében, és segíti az olvasót abban, hogy a későbbi objektív adatelemzéseket megfelelő összefüggésrendszerben tudja értelmezni.

2. Szakirodalmi áttekintés

2.1. Fontosabb költségvetési sajátosságok a beszámoló szempontjából

A költségvetési szerv fogalmát a az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Áht.) szabályozza. Eszerint költségvetési szervnek azt a jogi személyt nevezzük, amelyet jogszabály vagy alapító okirat hoz létre meghatározott közfeladat ellátására. Az Áht. azonban már nem részletezi, hogy pontosan milyen feladatokat kell ezeknek a szervezeteknek ellátniuk. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy egy költségvetési szerv kizárólag azokat a közfeladatokat tekintheti alaptevékenységének, amelyeket a létrehozásáról rendelkező jogszabály vagy az alapító okirat egyértelműen rögzít. A költségvetési szerveket elkülöníthetjük aszerint, hogy ki hozta létre őket, milyen jellegű tevékenységet végeznek, valamint milyen funkciókat látnak el a feladataik teljesítése során.

A költségvetési szervet jogszabály vagy alapító okirat hozza létre, amely meghatározza feladatait, szervezetét és fenntartóját. Minden költségvetési szervnek kötelező alapító okirattal rendelkeznie, és azt változás esetén módosítani kell. Az alapító okirat tartalmazza a szerv nevét, székhelyét, működési területét, a közfeladatok és alaptevékenységek leírását, az irányító szervet, a jogalapot, a vezető kinevezésének módját, valamint a foglalkoztatottak jogviszonyára vonatkozó szabályokat. A költségvetési szerv vezetője felel a jogszerű, szakszerű működésért és a közfeladatok ellátásáért. Gazdálkodásuk a jóváhagyott költségvetés keretei között, az államháztartási jogszabályok szerint történik. A központi költségvetési szervek előirányzatait az irányító szerv határozza meg a költségvetési törvény elfogadása után.

Az Áht. alapján a költségvetési szervek alapítójuk szerint lehetnek:

- központi költségvetési szervek (pl. minisztériumok),
- önkormányzati költségvetési szervek,
- nemzetiségi önkormányzati szervek,
- köztestületi költségvetési szervek.

A költségvetési szervek létrehozását szolgáló alapító okirat funkciója hasonló a vállalkozások létesítő okiratához, de célja eltérő: míg a vállalkozás okirata a profitorientált működés kereteit rögzíti a cégjogi szabályok alapján, addig a költségvetési szerv alapító okirata a közfeladat-

ellátást és a közpénzek jogszerű, célszerű felhasználását biztosítja az államháztartási szabályok szerint.

A költségvetési szerv két tevékenységi körben működhet:

1. alaptevékenységre,
2. vállalkozási tevékenységre.

A költségvetés alaptevékenysége a szerv szakmai alapfeladatainak ellátását jelenti, azt, a feladatot amiért a szervezet létrejött. Az alaptevékenység a költségvetési szerv létrehozásának célját, azaz valamilyen közfeladat ellátását értjük, vagyis nem haszonszerzésre irányul, hanem a közösség szolgálatára. A színház esetében ez az alaptevékenység a kultúra közvetítése és a közösség művelődésének támogatása (pl. előadások bemutatása, ifjúsági programok, művészeti értékek közvetítése). Ide tartoznak minden olyan kiegészítő feladat is, amelyek az alapfeladat teljesítését támogatják.

A vállalkozási tevékenység nem kötelező, és célja a bevételszerzés az alaptevékenységtől elkülönülten, de annak zavarása nélkül. A vállalkozási tevékenység minden esetben a haszonszerzésre irányul. A színháznál ilyen lehet például az épület bérbeadása, gálaműsorok magasabb jegyáras értékesítése, büfé vagy ajándékbolt üzemeltetése. A bevétel államháztartáson kívüli forrásból származik, és csak kiegészíti, nem helyettesíti a költségvetési támogatást.

Az államháztartási szervek szervezeti és működési jellemzőikben számos vonatkozásban hasonlóságot mutatnak a piaci alapon működő vállalkozásokkal. E szervek ugyanis önálló szervezeti struktúrával, menedzsmenttel, gazdálkodási mechanizmusokkal, valamint pénzügyi és számviteli információs rendszerrel rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik számukra a jogszabályban előírt kötelező feladatok, illetve a saját hatáskörben vállalt tevékenységek ellátását. Lényegi különbség azonban a működés céljában van. A vállalkozások elsődleges célja a profit hosszú távú növelése, míg a költségvetési szervek alapvető feladata a közszolgáltatások biztosítása és a társadalmi szükségletek magas szintű kielégítése. A költségvetési szervek működését a közérdek és a közpénzek felelős, átlátható felhasználása határozza meg, ugyanakkor a vállalkozásokhoz hasonló gazdálkodási feltételek mellett mindkét szektorban képes hatékonyan ellátni operatív feladatait.

A költségvetési szerv feladatellátását alapvetően az határozza meg, hogy jogszabály vagy alapító okirat alapján meghatározott közfeladatot lát el. E közfeladatok az állam vagy az önkormányzat felelősségi körébe tartozó, társadalmi szükségleteket kielégítő tevékenységek, amelyek megvalósítása nem profitszerzésre, hanem a közérdek szolgálatára irányul. A költségvetési szerv ennek megfelelően olyan szervezeti és gazdálkodási keretek között működik, amelyek biztosítják a feladatellátás jogszerűségét, folyamatosságát és szakszerűségét.

A feladatok ellátása szorosan kapcsolódik a finanszírozási rendszerhez. A költségvetési szerv működésének elsődleges forrását az állami vagy önkormányzati költségvetésből származó támogatások jelentik, amelyeket az adott évre jóváhagyott előirányzatok szabnak meg. Ezek a keretek határozzák meg, hogy a szerv milyen mértékben és milyen feltételekkel valósíthatja meg közfeladatait. A költségvetést a tervezéstől a gazdálkodáson át a beszámolásig jogszabályok határozzák meg, ami biztosítja a közpénzek célszerű és szabályszerű felhasználását. A bevételek és kiadások pénzforgalmi szemléletű nyilvántartása, valamint az éves beszámoló elkészítése a működés átláthatóságát és összehasonlíthatóságát szolgálja.

A feladatellátás ellenőrizhetősége az államháztartási rendszer egyik alapelve. A költségvetési szerv működését belső kontrollrendszer és külső ellenőrzési mechanizmusok egyaránt felügyelik. A belső kontroll célja a szabálytalanságok megelőzése és a hatékonysági problémák feltárása, míg a külső ellenőrzéseket az irányító szerv, valamint az Állami Számvevőszék végzi. Az ellenőrzések biztosítják a közpénzekkel való felelős gazdálkodást és a feladatellátás jogszerűségét, továbbá hozzájárulnak a közbizalom fenntartásához. A költségvetési szervek feladatellátásának központi eleme a közszolgáltatási cél megvalósítása. A szerv tevékenysége kizárólag olyan szolgáltatások nyújtására irányul, amelyek a társadalom jólétét szolgálják. Működése a közérdek érvényesítésére épül, amit a jogszabályi-működési keretek, a finanszírozási rendszer és az ellenőrizhetőség együttesen garantálnak.

2.2. Költségvetési beszámoló sajátosságai kiemelve a Szt. szerinti éves beszámólótól való eltérések

A beszámolók célja mind a vállalkozási, mind a költségvetési szektorban az, hogy átfogó, átlátható és megbízható képet adjanak a szervezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről. A beszámolási kötelezettséget és a beszámolók tartalmi elemeit mindkét esetben jogszabály határozza meg: a vállalkozások esetében a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.), míg

a költségvetési szerveknél az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (Áhsz.) az irányadó. Az Áhsz. az Szt. előírásaira épül, ugyanakkor a költségvetési szervek sajátos működéséhez igazodó szabályokat és fogalmakat tartalmaz. „Az Áhsz. alapvetően az Szt. rendelkezéseit tartja elsődlegesnek, de vannak területek, ahol szükséges az Szt. előírásait korlátozni, megtiltani, vagy kiegészíteni. Az eltérő rendelkezések alapja az, hogy az államháztartás rendszereibe tartozó gazdálkodók esetében más jogszabályok sajátos rendelkezései az irányadók a vagyonra vonatkozólag.” (Lukács, és mtsai., 2023, old.: 122.o)

A beszámolási kötelezettség mind költségvetési, mint számviteli vonatkozásban az év végi zárást követően, a törvényben szabályozott könyvvezetéssel biztosított beszámoló készítését írja elő, magyar nyelven. Fontosnak tartom kiemelni, hogy a költségvetési szerv által készült beszámolót a vállalkozás beszámolójától eltérően leltárral, főkönyvi kivonatokkal és analitikus nyilvántartásokkal kell alátámasztani.

Magyarországon a költségvetési beszámolók általában a naptári évre készülnek, míg a vállalkozások beszámolóit az üzleti évhez igazodnak, amely eltérhet a naptári évtől. Kivételes esetben az éves költségvetési beszámoló is készülhet eltérő a fordulónapra vonatkozóan. Az Államháztartási Számviteli törvény. 7. § (1) azt mondja ki, hogy a mérleg fordulónapja az átalakítás vagy jogutód nélkül megszűnés miatt megszűnő költségvetési szervnél, társulásnál, nemzetiségi önkormányzatnál a megszűnés napja lesz. Ezenkívül a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásában a mérleg fordulónapjának azt a napot kell tekinteni, amely közvetlenül megelőzi az eljárás megindításának időpontját. Fordulónap mellett a mérlegkészítés időpontjában is találunk eltéréseket. A mérlegkészítés határideje is eltér: a költségvetési beszámolót a következő év február 25-ig, míg a vállalkozások éves beszámolóját a mérlegfordulónapot követő ötödik hónap utolsó napjáig kell elkészíteni, letétbe helyezni és közzétenni.

Az éves költségvetési beszámoló minden esetben egységes szerkezet szerint készül, és két fő részre tagolódik: egyrészt a költségvetési számvitelből származó adatokra, másrészt a pénzügyi számvitel alapján összeállított elemekre. Ezzel szemben a vállalkozások beszámolóinak felépítése és típusa meghatározott határértékektől függ, amelyeket az éves nettó árbevétel, a mérlegfőösszeg és a foglalkoztatottak létszáma befolyásol. A vállalkozói számvitelben több beszámolási forma is létezik, például az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, a konszolidált éves beszámoló, illetve az egyszerűsített beszámoló.

2.2.1. A költségvetési számviteli adatok alapján készítendő beszámoló

Az említett költségvetési számviteli adatok alapján készítendő beszámoló elemei: Az éves költségvetési beszámoló részei, amik a sajátos gazdálkodáshoz kapcsolódó elszámolások, „az éves költségvetési beszámoló részei:

- a költségvetési jelentés,
- teljesített bevételek és kiadások kormányzati funkciókként (COFOG)
- a maradványkimutatás,
- adatszolgáltatás a személyi juttatások és a foglalkoztatottak, választott tisztségviselők összetételéről, és
- az adatszolgáltatás a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaiból folyósított egyes ellátások és támogatások tervezett összegeiről és teljesítéséről,
- Önkormányzati alrendszer sajátos gazdálkodáshoz kapcsolódó elszámolások” (Áhsz. 6. § (1) a))

Gárdos és munkatársai (2019) azt írják, hogy a költségvetési jelentésben az egységes rovatrend szerinti tagolásban be kell mutatnia az eredeti és módosított előirányzatokat, valamint az ezekhez kapcsolódó követeléseket, kötelezettségvállalásokat és egyéb fizetési kötelezettségeket. Emellett tartalmazza az előirányzatok teljesítésének adatait, a tényleges bevételek és kiadások kormányzati funkciók (COFOG – Classification of Functions of Government) szerinti megoszlását, valamint az ezekhez kapcsolódó, a kormányzati funkciókhoz rendelt mutatószámokat.

Classification of Functions of Government - COFOG

2014. január 1-jétől a költségvetési szervek alaptevékenységének besorolása már nem az államháztartási szakfeladatok alapján, hanem kormányzati funkciókódok szerint történik. A kormányzati funkciók osztályozását (Classification of Functions of Government - COFOG) jelenlegi változatában 1999-ben dolgozta ki a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet, és az Egyesült Nemzetek Statisztikai Osztálya tette közzé a kormányzati tevékenységek céljainak osztályozására szolgáló szabványként. A kormányzati funkciók nemzetközi szintű összehasonlíthatóságát több intézmény COFOG szabvány alkalmazásával biztosítja. A kormányzati kiadások funkcionális besorolása tíz fő kategóriába rendezi a kormányzati szektor ráfordításait, amelybe az államháztartás mellett a kormányzati körbe tartozó vállalatok és nonprofit szervezetek is beletartoznak.

Ez a rendszer lehetővé teszi a különböző országok kormányzati szektorának területi és szerkezeti sajátosságainak egységes mérését és összehasonlítását. A funkcionális osztályozás négy fő kategóriát különít el.

1. Állami működési funkciók: ide sorolható az államigazgatás, a külügyi tevékenység, a honvédelem, a rend- és jogbiztonság, valamint az igazságszolgáltatás.
2. Jóléti funkciók: egy komplex feladat, ahol a polgárok jólétéről gondoskodnak, ide tartoznak azok az oktatási, egészségügyi, társadalombiztosítási, szociális és jóléti ellátások, továbbá a lakásügyek és egyéb közszolgáltatások, amik szervezését vagy finanszírozását a kormányzat végzi.
3. Gazdasági funkciók: a gazdasági tevékenységek szervezésére és támogatására, illetve a fejlesztésére irányulnak, ilyen például a közlekedés és a távközlés az energiaellátás területén.
4. Államadósság-kezelési funkciók: itt az államadósság finanszírozásához kapcsolódó kamatkiadásokat értjük.

Kormányzati funkciók szerint kell besorolni a költségvetési szervek közfeladatait és szakmai alaptevékenységeit és el kell látni őket funkciószámmal és megnevezéssel. Ezeket az alapító okiratban fel kell tüntetni, kivéve azokat az eseteket, amikor más költségvetési szerv számára végzett tevékenységről, támogatási célokról, technikai funkciókról vagy vállalkozási tevékenységről beszélünk. A kormányzati funkciókként kell a bevételeket és kiadásokat elszámolni, amelyek érdekében azok ténylegesen felmerültek. Ha egy szerv más intézmény részére végez feladatokat – például pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési vagy támogatási tevékenységet – a kiadásokat és bevételeket az ellátott szerv funkcióihoz kell rendelni, függetlenül attól, hogy ezek szerepelnek-e a saját alapító okiratában.

Önkormányzati maradvány

Az önkormányzati maradvány a költségvetési év végén fel nem használt, a jogszerűen el nem költött pénzeszközöket jelenti, mely a tervezett és tényleges kiadások különbségéből adódik. A maradvány a gazdálkodási hatékonyság és pénzügyi fegyelem mutatója. A jogszabályok előírják, hogy azt a következő év költségvetésébe kell beépíteni, illetve fejlesztésekre vagy tartalékképzésre használható fel, így közpénzi jellege megmarad. Fontos a pénzügyi tervezés és ellenőrzés szempontjából, mert jelzi a gazdálkodás hatékonyságát, segíti a kiadások optimalizálását és a tartalékképzést.

2.2.2. A pénzügyi számviteli adatok alapján készítendő beszámoló a költségvetési szervnél

A szakdolgozatom témájaként a beszámoló elemzését választottam azon belül a pénzügyi beszámoló részeinek a vizsgálatával szeretnék főként foglalkozni. Ebben a fejezetben szeretném bemutatni a mérleg és eredménykimutatás felépítését és fő tartalmi elemeit továbbá ismertetni az eltérő tagolást a vállalkozói beszámólótól. A mérleg, az eredménykimutatás és a kiegészítő melléklet együttesen olyan dokumentumok, amelyek a beszámolóban bemutatott vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetet részletesen alátámasztják és magyarázzák. Ezek a dokumentumok biztosítják, hogy a beszámoló átfogó képet adjon a szervezet gazdálkodásáról és működésének eredményességéről. Az Szt. alapján készített beszámoló szerkezete lehetővé teszi a költségvetési szervek mérlegének tartalmi összehasonlítását a számviteli törvényben a vállalkozások számára meghatározott mérleggel.

A továbbiakban szeretném röviden bemutatni az Államháztartási számvitelről szóló kormányrendelet és a Számvitel szerinti törvény alapján készülő beszámoló összehasonlítását

- a mérleg eszköz és forrás oldaláról,
- az eredménykimutatás és a
- kiegészítő melléklet.

A mérleg egy olyan két oldalú számviteli kimutatás, amely egy adott időpontra megmutatja az államháztartási szervezet vagyonát. A mérleg bal oldalán az eszközöket találjuk, vagyis a vagyonának összetételét látjuk, míg a jobb oldalán a vagyonának finanszírozási forrását, vagyis a forrásait. A beszámoló részeként minden államháztartási szervezetnek kötelező mérleget készítenie az Áhsz. által meghatározott szerkezetben. A mérlegben a tételek felbontása, összevonása vagy új tételek hozzáadása nem lehetséges.

A költségvetési szerv pénzügyi számviteli beszámoló szerinti mérleg eszköz oldal bemutatása és összehasonlítása a számvitel éves beszámolóval: A számviteli törvény és a 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet között különbség van abban, hogyan épül fel a mérleg, illetve hogyan értelmezik a főcsoportokat, csoportokat és egyes tételeket.

Az Államháztartási számvitelről szóló kormányrendelet és a Számvitel szerinti törvény alapján készülő mérleg eszköz oldal összehasonlítását tartalmazó táblázatot az 1. számú melléklet tartalmazza. A 1. melléklet is szemlélteti felépítését, ahol látjuk, hogy maga a mérleg felépítése

strukturális: nagyobb egységekből, azaz főcsoportokból áll, ezek további csoportokra oszlanak, végül pedig mérlegtételekben jelennek meg. A mérleg eszköz oldalán fel kell tüntetni mindazokat az elemeket, amelyek a nemzeti vagyon részét képezik. Ide tartoznak a tartósan használt eszközök, a forgóeszközök, a pénzeszközök, a követelések, a speciális elszámolások, valamint az időbeli elhatárolások aktív tételei. A mérleg összevontan pénzürtékben kifejezve tartalmazza a költségvetési szerv vagyonát a mérlegfordulónapjára. A Mérleg tételeinek tartalmát az Áhsz. 5. számú melléklete tartalmazza, attól eltérni nem lehet.

Az Áhsz. szerinti nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök azok az eszközök, amik a tevékenységet legalább egy éven túl szolgálják, és az eszközök a vagyon különféle tárgyi és nem tárgyi formáit mutatják be, egy pontosan meghatározott rendszer keretein belül. A vállalkozási beszámoló Befektetett eszközei és a Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök között az a különbség, hogy a költségvetési mérlegben megjelenik a Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök csoportja. Ez az eszközcsoport azokból a vagyonelemekből áll, amelyeket az állam vagy önkormányzat nem közvetlenül használ, hanem meghatározott feltételek mellett más szereplőnek ad át koncesszió vagy vagyonkezelési szerződés keretében. A Forgó eszközök esetében eltérés mutatkozik a mérlegfőcsoportok tagolásában. A vállalkozási forgóeszközök között szerepel készletek, értékpapírok mellett a pénzeszközök és a követelések is. A költségvetési beszámoló esetében a pénzeszközöket és a követeléseket is külön mérlegfőcsoportként szükséges bemutatni.

A követelések esetében megjelenik a követelés jellegű sajátos elszámolások egy mérlegcsoport, ami nem található meg a vállalkozási mérleg csoportjai között. A követelés jellegű sajátos elszámolások olyan átmeneti tételek, amelyek valamilyen kifizetéshez, előleghez vagy ideiglenes pénzmozgáshoz kapcsolódnak, és később elszámolásra, visszatérítésre vagy végleges felhasználásra kerülnek. Ide sorolhatók például a szállítóknak és dolgozóknak adott előlegek, a túlfizetések és téves kifizetések, a más szervezetek számára átutalt, de még fel nem használt támogatások, valamint a más nevében beszédett összegek, amíg azokat tovább nem utalják.

A következő egyéb sajátos elszámolások főcsoport szintén egy egyedi költségvetési mérlegfőcsoport, ahol ki kell mutatni mind a fizetendő mind az előzetesen felszámított áfa záróegyenlegét és összegét. Ezzel ellentétben az áfa attól függően szerepel, hogy követelés vagy pedig kötelezettség válik belőle. Követelés esetén szintén az eszközoldalon még

kötelezettség esetén a forrásoldalon jelenik meg. A mérlegfőcsoport III. pontjába az egyéb sajátos eszközoldali elszámolások közé tartozik például a decemberben kifizetett bérek kimutatása a következő év januárjáig, valamint az utalványok, bérletek és hasonló eszközök beszerzése mindaddig, amíg azokat a dolgozóknak vagy ellátottaknak át nem adják, fel nem használják, vagy az állományból ki nem vezetik.

A költségvetési szerv pénzügyi számviteli beszámoló szerinti mérleg forrás oldal bemutatása és összehasonlítása a számvitel éves beszámolóval. Az Államháztartási számvitelről szóló kormányrendelet és a Számvitel szerinti törvény alapján készülő mérleg forrás oldal összehasonlítását tartalmazó táblázatot az 2. számú melléklet tartalmazza. A 2. melléklet bemutatja hogyan épül fel az Áhsz. szerinti pénzügyi számviteli beszámoló egy költségvetési szervnél és eltéréseit a vállalkozási mérleg forrás oldalától. A mellékletet vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a G/I. főcsoportja a „...Nemzeti vagyon induláskori értéke (411.) könyviteli számla a 2014.január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értéknek a forrását tartalmazza. Ennek a számlának az év végi egyenlegét a mérlegben külön soron kell kimutatni. Ez a mérlegsor csak az Áhsz. 49/A. § -a - 49/B.§-ok szerinti esetben vagy törvény, kormányrendelt, miniszteri rendelet előírásai alapján változhat...” (Áhsz 14. §)

A II. Nemzeti vagyon változásai, bemutatásakor szerepeltetni kell azoknak a befektetett és forgóeszközöknek a könyv szerinti értékét, amelyeket az alapítást követően vagyonkezelésbe vettek, illetve amelyeket az állami tulajdonban lévő javak esetében az erre kijelölt szervezet államháztartáson belüli intézmény részére vagyonkezelésbe adott.

A mérlegben az egyéb eszközök induló értékeként és változásaként meg kell jeleníteni a korábban meglévő pénzeszközök forrását (kivéve a tulajdonosi joggyakorló szervezeteket), a nemzeti vagyonon kívüli eszközök változásait, valamint a központi kezelésű előirányzatokhoz és társadalombiztosítási alapokhoz kapcsolódó fizetési számlák év végi egyenlegének rendezését. A felhalmozott eredmény a mérlegben negatív előjellel szerepel és ennek a költségvetési évet megelőző évek felhalmozott eredményét mutatja.

Eszközök értékhelyesbítésének forrása azt fejezi ki, hogy az eszközök értékének korrekciójához kapcsolódó forrásként annak elszámolt összegét kell feltüntetni, amely csak az eszközérték változásával együtt, azonos mértékben módosulhat.

A kötelezettségek között mindaddig szerepeltetni kell a nyilvántartott fizetési kötelezettségeket, amíg azok pénzügyileg nem rendeződnek. Ezeket a kötelezettségeket a költségvetési évhez vagy azt követő időszakhoz kapcsolódóan, kiemelt előirányzatok és finanszírozási kiadások szerint bontva kell bemutatni, ideértve a sajátos elszámolásokat is. A Kincstári számlavezetéssel kapcsolatos elszámolások során csak azok az elszámolások jelenhetnek meg, amelyek a Kincstár számlavezetési tevékenységéhez kapcsolódó ügyféltranzakciókat tükrözik.

A mérlegben a passzív időbeli elhatárolások között kell feltüntetni azokat a bevételeket, költségeket és ráfordításokat, amelyek időben eltérnek a tényleges pénzügyi teljesítéstől. Az eredményszámla bevételek akkor kerülnek ide, ha a mérleg fordulónapja előtt már elszámolták őket, de csak a következő időszakra vonatkoznak. Ugyanígy, a költségek és ráfordítások akkor jelennek meg, ha a fordulónap előtti időszakot terhelik, de csak később merülnek fel vagy kerülnek számlázásra. A halasztott bevételek olyan támogatásokat tartalmaznak, amelyek még nem kapcsolhatók konkrét eszközértékhez, és megszűnnek, ha a támogatást visszafizetik.

A mérleg forrásoldalán elsőként megjelenő főcsoport mind a vállalkozási, mind a költségvetési szektor esetében a saját tőke, illetve saját forrás, ugyanakkor a két terület között tartalmi különbségek figyelhetők meg. Például a költségvetési mérlegben nem szerepel jegyzett tőke, helyette a nemzeti vagyon induló értéke jelenik meg, amely a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékét tükrözi, mint saját forrás. A jegyzett, de be nem fizetett tőke fogalma nem alkalmazható a költségvetési szervezeteknél, ahogy a tőke és lekötött tartalék sem jelenik meg ebben a körben. A vállalkozásoknál használt eredménytartalék és az államháztartásban alkalmazott felhalmozott eredmény azonos saját forrásként jelenik meg, továbbá az értékelési tartalék is ide sorolható, amely bizonyos befektetett eszközök – különösen a nemzeti vagyonba tartozók – mérlegfordulónapi piaci értéknövekedése révén keletkezhet. Az éves eredmény a vállalkozásoknál adózott eredményként, míg az államháztartási szervezeteknél mérleg szerinti eredményként jelenik meg, és mindkét esetben megegyezik az eredménykimutatásban szereplő összeggel, ami lehetőséget ad a zárlat során egy gyors számszaki ellenőrzésre.

A költségvetési szerv pénzügyi számviteli beszámoló szerinti eredménykimutatás bemutatása és összehasonlítása a számvitel éves beszámolóval. Az eredménykimutatás egy olyan a törvény és rendelet által szabályozott információs rendszer, ami a költségvetési szervek vagyonáról,

pénzügyi helyzetéről és jövedelmezőségéről megbízható és valós képet biztosít. Az eredmény kimutatás tájékoztatást ad a költségvetési szerv működéséről és a hozzá kapcsolódó jövedelemtermelő képességéről mindamellet, hogy megbízhatóságát a számviteli szabályok és értékelési elvek szavatolják. Célja számszakilag bemutatni és levezetni a mérleg szerinti eredményre ható tényezőket a forgalmi adatok felhasználásával. Az elkészítését az Áhsz. 6. számú melléklete szabályozza. Az eredmény kimutatás egy 3 oszlopos, és formailag lépcsőzetes szerkezetű kimutatás. Az Államháztartási számvitelről szóló kormányrendelet és a Számvitel szerinti törvény alapján készülő eredménykimutatás összehasonlítását tartalmazó táblázatot az 3. számú melléklet tartalmazza.

A 3. mellékletben a költségvetési szerv eredménykimutatásának felépítéséről és szerkezetéről a következő megállapításokat tehetjük. A mérleg szerinti eredményre ható főbb tényezőknek két elkülöníthető eredményből különbözetéből következik, vagyis a bevételek és ráfordítások különbözete adja meg a mérleg szerinti eredmény értékét. A bevételeknek és ráfordításoknak két típusát különböztetjük meg. Tartalmi besorolásuk szerint a bevételek és a ráfordítások a költségvetési szerv főtevékenységével kapcsolatosak, vagy a pénzügyi műveleteket (tranzakciókat) érintik. A tevékenységek eredménye és a pénzügyi műveletek eredménye az két eredménykategória, amiből megállapítható a mérleg szerinti eredmény értéke.

Az eredmény sorok mutatnak hasonlóságokat és eltéréseket a számviteli törvény és az Áhsz szerinti szabályozás között. Az első eltérést az I. eredmény sor jelenti, vagyis a tevékenység nettó elemzése a költségvetési szerv esetében más tartalommal bír. A vállalkozási éves beszámólótól eltérően itt nem nettó árbevételre helyez hangsúlyt. A tevékenység nettó eredményszemléletű bevételei három fő forrásból származnak: közhatalmi bevételekből, eszközök és szolgáltatások értékesítéséből, valamint egyéb bevételekből. Ezek közé tartoznak a követeléseként nyilvántartott összegek, a készletek és szolgáltatások ellenértékei, valamint a csereszerződés alapján teljesített kötelezettségekhez kapcsolódó számlázott értékek. Az eredménykimutatás másik eltérő sarkalatos pontja az III. eredmény sor az egyéb eredményszemléletű bevételek.

Az egyéb eredményszemléletű bevételek közé tartoznak a működési és felhalmozási célú támogatások, valamint minden olyan bevétel, amely nem tartozik a közhatalmi vagy értékesítési bevételek körébe. Ide sorolhatók például a térítés nélkül átvett eszközök, ajándékok, leltárértékelési különbözetek, visszaírt értékvesztések, utólag kapott engedmények, valamint az

eszközök értékesítéséből vagy átadásából származó többletek. Egyes tételeket halasztott bevételként kell kezelni, ha azok még nem kapcsolhatók konkrét eszközértékhez.

Az egyéb eredményszemléletű bevételeknek négy nagyobb eredménykategóriája van,

1. a központi működési célú támogatások eredményszemléletű bevételei soron, az Önkormányzatoktól kapott működési támogatások és a Központi irányító szervi támogatások összegét követeléseként tartják nyilván.
2. Az egyéb működési célú támogatások, ahol az államháztartáson belülről és az egyéb átvett működési célra kapott pénzeszközök értékét követeléseként mutatják meg.
3. A felhalmozási célú támogatások eredményszemléletű bevételei, az egyéb felhalmozási célú támogatások és felhalmozási célú átvett pénzeszközök követeléseként nyilvántartott összegét tartalmazza.
4. A különféle egyéb eredményszemléletű bevételi soron kell nyilvántartani például a készletek értéknövekedéséből származó többletet, a térítés nélkül kapott eszközök értékét, valamint az ajándékként, örökségként vagy leltári többletként megjelenő eszközök bekerülési értékét, és szintén itt kell nyilvántartani a más különféle egyéb eredményszemléletű bevételeket elszámolását.

Az egyéb ráfordítások esetében bár ugyanazt a számviteli kategóriát – az egyéb ráfordításokat – tárgyalja, de eltérő szemléletből és részletezettséggel közelíti meg. Mindkét szabály az egyéb ráfordítások körét határozza meg. Az egyéb ráfordítások fogalma mind a költségvetési, mind a vállalkozási számvitelben jelen van, és célja, hogy a rendszeres működés során felmerülő, árbevételhez közvetlenül nem kapcsolódó veszteségjellegű tételeket elszámolja. A két szöveg – bár eltérő szabályozási környezetből származik – lényegében ugyanazokat a gazdasági eseményeket kívánja lefedni.

Mindkét megközelítés tartalmazza az eszközök értékesítéséből vagy átadásából származó veszteségeket, a megsemmisült vagy hiányzó eszközök könyv szerinti értékét, a behajthatatlan vagy elengedett követeléseket, valamint az értékvesztés és terven felüli értékcsökkenés összegét. Emellett közös elem az utólag adott engedmények és a le nem vonható áfa elszámolása is. A fő különbség a szemléletben rejlik. A költségvetés rendelet rovatkódokhoz és nyilvántartási számlákhoz kötött, technikai jellegű elszámolásokat ír le, míg a vállalkozási szabályozás gazdasági tartalom alapján rendszerezi a tételeket, és nagyobb hangsúlyt fektet az üzleti évhez kapcsolódó eseményekre. A vállalkozási megközelítés általánosabb, míg a költségvetési részletesebb és szabályozás-orientált. A két rendszer célja azonos: a nem

szokványos, veszteségjellegű gazdasági események pontos és átlátható kezelése. A különbségek inkább a működési logikából és a szabályozási környezetből fakadnak, nem pedig a tartalmi lényegből.

Fontos még kiemelni, hogy a költségvetési és a vállalkozási számvitel eltérő célokat szolgál, és más logika szerint épül fel. Vagyis még a költségvetési eredménykimutatás célja a mérleg szerinti eredmény kielemezése addig a vállalkozási eredménykimutatás az adózott eredményt támasztja alá. A költségvetési szervek esetében az eredménykimutatás célja, hogy bemutassa a gazdálkodás során keletkezett mérleg szerinti eredményt, amely nem profitot jelent, hanem a tevékenység pénzügyi és szakmai egyensúlyát tükrözi. Ez az eredmény nem adóalap, hanem a költségvetési év pénzügyi teljesítményének összegzése, amelyet a mérleg záró soraként értelmeznek. A hangsúly itt nem a nyereségen van, hanem azon, hogy a bevételek és kiadások hogyan viszonyulnak egymáshoz, és milyen maradvány keletkezik. A vállalkozások eredménykimutatásának célja az adózott eredmény meghatározása, amely a gazdasági döntések, az osztalékfizetés és az adózás alapját képezi.

A bevételek és ráfordítások különbségeként kimutatott nyereség vagy veszteség az üzemi, pénzügyi és rendkívüli eredmények részletezése révén kerül meghatározásra, majd adózás előtti és utáni bontásban jelenik meg. Míg a költségvetési eredménykimutatás a mérleg szerinti eredmény értelmezését szolgálja, addig a vállalkozási eredménykimutatás elsődlegesen az adózott eredmény megalapozására irányul. Ez a különbség a két szektor eltérő célrendszeréből fakad: az egyik a közpénzek felelős felhasználását, a másik a gazdasági nyereségességet helyezi előtérbe.

A költségvetési szerv pénzügyi számviteli beszámoló szerinti kiegészítő melléklet bemutatása és összehasonlítása a számvitel éves beszámoló kiegészítő mellékletével

A költségvetési szerv beszámolójának kiegészítő melléklete négy fő részből áll: az általános rész, a mérleghez kapcsolódó kiegészítések, az eredménykimutatáshoz kapcsolódó kiegészítések, valamint a tájékoztató adatok. Az általános részben a költségvetési szerv alapadatai, a számviteli politika változásai és a beszámoló készítésének módszerei jelennek meg. A mérleghez és az eredménykimutatáshoz kapcsolódó kiegészítésekben a vagyoni helyzet, a bevételek és kiadások szerkezete, valamint a maradvány alakulása kerül bemutatásra. A tájékoztató adatok között megtalálhatók például a létszám- és béradatok, a támogatások

részletezése, illetve a vagyonkimutatás kiegészítése. A hangsúly tehát a közpénzek átlátható felhasználásán, a maradvány kimutatásán és a költségvetési támogatások részletezésén van.

Ezzel szemben a számviteli törvény szerinti beszámoló kiegészítő melléklete más szerkezetet követ. Tartalmazza a vállalkozás által alkalmazott számviteli politikai megoldásokat, a mérleg és eredménykimutatás egyes tételeinek részletezését, a cash-flow kimutatáshoz kapcsolódó magyarázatokat, valamint az egyéb kiegészítő információkat. Kiemelt figyelmet kap a kapcsolt vállalkozásokkal folytatott ügyletek, a mérlegen kívüli kötelezettségek és a mérlegfordulónap utáni események ismertetése. A cél itt nemcsak a jogszabályi megfelelés, hanem a tulajdonosok, hitelezők és befektetők számára történő megbízható és valós tájékoztatás biztosítása.

A kiegészítő melléklet esetében már eltérés tapasztalható. A költségvetési beszámoló kiegészítő mellékletét az Áhsz. 29. § (1)-(3) tartalmazza és a 8.-10. számú mellékletek szerint kell elkészíteni. A költségvetési beszámoló kiegészítő melléklete és a Szt. alapján készített vállalkozási beszámoló kiegészítő melléklete egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a mérleghez és az eredménykimutatáshoz kiegészítő információkat nyújtsanak, és ily módon biztosítsák a beszámoló valódiságát és érthetőségét. Ugyanakkor felépítésük és tartalmi elemeik eltérnek, mivel a két terület gazdálkodásának jellege és célja különböző.

A két kiegészítő melléklet közös jellemzője, hogy a fő beszámoló részeit kiegészítik részletesebb információkkal. A különbség azonban abban rejlik, hogy míg a költségvetési szervek kiegészítő melléklete a közpénzek szabályszerű és célszerű felhasználásának bemutatására koncentrál, addig a vállalkozások esetében a hangsúly a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzet olyan részletezésén van, amely a piaci szereplők döntéseit támogatja. A vállalkozások eredménykimutatása eredményszemléletű, míg a költségvetési szerveknél inkább a pénzforgalmi szemlélet dominál.

2.2.3. A költségvetési számvitelben érvényesítendő alapelvek

Az Áhsz.-ben a számviteli törvény alapelvei érvényesülnek. Az alapelveket két csoportba tudjuk sorolni. Egyik csoportot azok az alapelvek alkotják, amelyek a számviteli törvénynek megfelelően közvetlenül kerülnek alkalmazásra, míg a másik csoportban azok az alapelvek találhatók, melyek sajátos eltérések és speciális szempontok figyelembevételével érvényesülnek. A költségvetési és a pénzügyi számvitel területén egyaránt érvényesülő

számviteli és az Szt.-ben meghatározott alapelvek, a valódiság, a világosság, a következetesség, a folytonosság, valamint a tartalom elsődlegessége a formával szemben, és szinté érvényesül a bruttó elszámolás elve és a lényegesség elve Ezen alapelvek alkalmazását a vonatkozó jogszabályi keretek biztosítják és szabályozzák.

A költségvetési alapelvek és a pénzügyi számviteli alapelvek összehasonlítását tartalmazó táblázatot az 4. számú melléklet tartalmazza. A számviteli törvényben felsorolt 14 alapelvből a költségvetési szervek számára a kormányrendelet hét alapelvet emel ki, melyeket sajátos módon kell érvényesíteni a költségvetési számvitel keretein belül. Az 4. számú mellékletből láthatjuk, hogy ezek között szerepel a vállalkozás folytatásának elve, valamint a teljesség elve, amely megköveteli, hogy a beszámoló mindig a naptári év adatait tartalmazza. Az óvatosság elvének alkalmazása ugyanakkor eltér a vállalkozásoknál megszokottól, mivel a céltartalék képzésének szabályai nem használhatók a költségvetési számvitelben. Az összemérés elve is jelen van, amely előírja, hogy a maradvány megállapításánál a bevételeket és kiadásokat szét kell választani, külön költségvetési és külön vállalkozási tevékenységként kell nyilvántartani. Az egyedi értékelés elve szintén sajátos módon érvényesül, például az egyszerűsített értékelési eljárás hatálya alá tartozó követelések esetében. Eltérés található az időbeli elhatárolás elvével kapcsolatosan is. Mivel a költségvetés teljesítéséről szóló beszámoló a naptári évre készül, az időbeli elhatárolás elve az államháztartás szervezeteinél nem alkalmazható ebben a keretben. Ez az elv a költségvetési számvitelben nem érvényesül, ugyanakkor a pénzügyi számvitelben alkalmazni kell, különben nem beszélhetünk módosított elhatárolás szemléletű számviteli rendszer működéséről. Hasonlóképpen, a költség-haszon elve sem vehető figyelembe olyan információk esetében, amelyek előállítását vagy szolgáltatását a jogszabály kötelezővé teszi. A vállalkozások eredményszemléletű számvitelben, a költségvetési szervek pedig pénzforgalmi és eredményszemlélet kombinációjával dolgoznak (Lukács, et al., 2023)

2.2.4. A költségvetési és a vállalkozási beszámolók ellenőrzésének sajátosságai

A vállalkozási és a költségvetési beszámolók ellenőrzési rendszere egyaránt azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa az elszámoltathatóságot, a gazdálkodás átláthatóságát és a jogszabályi megfelelést. Ugyanakkor a két területen más szempontok kerülnek előtérbe, ami az ellenőrzési mechanizmusok különbözőségében is megnyilvánul.

A vállalkozások esetében a beszámolók ellenőrzése elsősorban a piaci szereplők védelmét, valamint az adókötelezettségek teljesítésének nyomon követését célozza. Ha egy vállalkozás a

számviteli törvényben meghatározott méret- és árbevételi határokat túllépi, független könyvvizsgáló hitelesíti a beszámolót, garantálva annak megbízhatóságát. Emellett a cégbíróság feladata a letétbe helyezés és a közzététel formai ellenőrzése, míg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adóellenőrzéseken keresztül vizsgálhatja a beszámolók és az adózási kötelezettségek összhangját.

Ezzel szemben a költségvetési beszámolók ellenőrzésének középpontjában a közpénzek felhasználásának törvényessége, célszerűsége és hatékonysága áll. A költségvetési szervek kötelesek belső ellenőrzési rendszert működtetni, amely folyamatosan vizsgálja a gazdálkodást és a beszámolók helytállóságát. Külső szinten a Magyar Államkincstár ellenőrzi a beszámolók formai és tartalmi megfelelőségét, valamint gondoskodik azok közzétételéről. A legfőbb ellenőrző szerepet azonban az Állami Számvevőszék tölti be, amely a közpénzek kezelését vizsgálja, kiemelten figyelve a szabályszerűségekre és a közösségi források hatékony felhasználására. A vállalkozási és a költségvetési beszámolók ellenőrzése közös célt – az átláthatóság és a felelősség biztosítását – szolgálja, a hangsúlyok eltérőek. A vállalkozások esetében a piaci bizalom, az adózás és a gazdasági érdekek védelme dominál, míg a költségvetési szervek esetében a közpénzek felelős, törvényes és célszerű felhasználása áll a középpontban.

2.2.5. A költségvetési szerv beszámolóinak nyilvánosságra hozatala és közzététele

A költségvetési szervek az éves beszámolót a főkönyvi kivonattal együtt elektronikusan töltik fel a Kincstár rendszerébe, amely – szükség esetén az irányító szerv jóváhagyásával – húsz napon belül ellenőrzi a dokumentumokat, és csak az Áhsz. formai és tartalmi követelményeinek megfelelő beszámolót fogadja el. Az elfogadott iratokat a Kincstár továbbítja az Állami Számvevőszék részére. E rendszer célja elsősorban az állami ellenőrzés biztosítása. Ezzel szemben a vállalkozások beszámolóinak nyilvánossága a piaci szereplők – hatóságok, hitelezők, befektetők – tájékoztatását szolgálja. A vállalkozásoknak a beszámolót, a könyvvizsgálói jelentést (ha kötelező) és az üzleti jelentést a székhelyükön megtekinthetővé kell tenniük, továbbá a céginformációs szolgálaton keresztül is közzé kell tenniük. A kettős könyvvitelt vezető, cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozásoknak mindezeket 150 napon belül kell letétbe helyezniük és nyilvánossá tenniük. Egyes gazdálkodók – például magánnyugdíjpénztárak vagy befektetési alapok – további közzétételi kötelezettségekkel is

rendelkeznek, például országos napilapban vagy interneten. Mindkét rendszer alapelve az átláthatóság és az elszámoltathatóság, azonban míg a költségvetési szerveknél az állami kontroll érvényesül, addig a vállalkozásoknál a széles körű nyilvánosság tölti be ezt a funkciót.

2.3. A költségvetési szerv éves beszámoló vagyoni-, pénzügyi-, és jövedelmezőségi elemzésének módszertana

„Költségvetési gazdálkodás elemzése a gazdálkodó egység működését hivatott feltérképezni, elsődlegesen múltbéli adatokból kiindulva, de bizonyos esetekben a jövőre vonatkozó döntésekre való előkészülést is szolgálja...” (Gárdos et al., 2019, p.130) A gazdasági elemzés kiinduló pontja a költségvetési szerv beszámolója, melynek tartalmát az Áht. szabályozza. „Az elemzés célja a költségvetési beszámolóban megjelenő szakmai összefüggések azonosítása, valamint annak vizsgálata, hogy a kimutatott változásokat mely tényezők és milyen mértékben idézték elő.” (Lukács, et al., 2023, p. 657)

Az elemzések terjedelme szempontjából beszélhetünk átfogó vagyis komplex elemzésről amikor a gazdálkodás egészének működését vizsgáljuk, illetve részleges elemzésről. A részleges elemzés a költségvetési szerveknél azt jelenti, hogy nem a teljes mérleget vagy gazdálkodást vizsgáljuk, akkor csak egy-egy részterületre koncentrálunk. A felhasznált források alapján is két féle csoportot tudunk megkülönböztetni a belső elemzés és külső elemzés. A két elemzés típus között a különbség, hogy a belső elemzés során a nem publikus adatokat is felhasználják, ilyen kiegészítő információt nyújtanak az analitikus nyilvántartások.

Az elemzés általános folyamata

- Előkészítés – beszámoló és előirányzatok, előző évek adatai beszerzése.
- Adatok rendszerezése – mérlegtételek, kiadások-bevételek csoportosítása.
- Összehasonlítás – előirányzat-teljesítés, időbeli változások, más intézmények adatai.
- Mutatószám-számítás – likviditási, eladósodottsági, hatékonysági mutatók.
- Értékelés – eredmények értelmezése, erősségek és problémák azonosítása.
- Következtetések, javaslatok – vezetői döntések megalapozása.

2.3.1. Az elemzés részei

A mérleg elemzése szolgálja azt a célt, hogy a költségvetési szerv vagyoni és a pénzügyi helyzetét alapos kivizsgálás vessük alá. Az elemzés során végezhetünk átfogó és részletes elemzést attól függően, hogy milyen célja van az elemzésnek.

A vagyoni helyzet átfogó mérlegelemzés esetében beszélhetünk vertikális és horizontális mérlegelemzésről. Amikor vertikális módszert alkalmazunk, akkor az eszközök szerkezetimutatók és a tőkeszerkezeti mutatókat analizáljuk, vagyis a számítása során, vagy csak az eszköz- vagy csak a forrástételeket viszonyítjuk egymáshoz. A módszer a vagyoni helyzet statikus, szerkezeti összefüggéseire világít rá. A vertikális módszer esetben egy összetétel szerinti vizsgálatot folytatunk le. Ekkor megoszlási viszonyszámok számításához a különböző mérleg sorokat a mérlegfőösszeghez hasonlítjuk.

Horizontális módszer, amikor egy mutatószám számításához az eszközök oldaláról és a források oldaláról is vesszünk adatokat, vagyis összeveti az aktívákat és passzívákat. „A vertikális elemzés során a mérleg adatai közül csak egy oldal adatait (vagy csak az eszköz vagy csak a forrás oldal adatait) elemezzük úgy, hogy az adott oldal összetételét vizsgáljuk különböző felbontásban (pl. eszköz főcsoportok, eszközcsoportok vagy egyes eszközoldali mérlegtételek aránya, ill. ugyanígy a forrás oldali megfelelő) megoszlási viszonyszámokkal. Ezek jellemzően kijelölik a vizsgálatok további lehetséges irányait és rámutatnak a kritikus csoportokra, tételekre.” (Paár et al, 2021, p. 41)

A pénzügyi helyzet vizsgálata során horizontális elemzéshez kapcsolódó mutatószámokat használunk. A pénzügyi helyzet vizsgálata a költségvetési beszámoló alapján több dimenzióban történik. Az egyik kiemelt szempont a likviditás és fizetőképesség elemzése, amely választ ad arra, hogy a szerv képes-e rövid távú kötelezettségeinek határidőre történő teljesítésére. Ezzel párhuzamosan vizsgálni szükséges a bonitást és a befektetett eszközök fedezetét, illetve ezek finanszírozási hátterét.

Eredménykimutatás elemzése a jövedelmezőség vizsgálatára, a bevételek és ráfordítások elemzésére, a szerv eredményesség, gazdaságosság elemzése, az eredménykategóriák viszonyítását végezzük el a mérleg bizonyos soraival, mutatószámok segítségével. Az eredmény elemzése során azt is szemre kell vételezni, hogy a szerv milyen hatékonyan tudja felhasználni a rendelkezésre álló erőforrásait, azokat milyen hatékonyan koordinálja.

Lukács és munkatársai (2023) szerint az eredményelemzés célja annak feltárása, hogy a költségvetési szerv adott időszakban végzett tevékenysége mennyire volt jövedelmező. A retrospektív, vagyis visszatekintő elemzés során mutatószámok segítségével vizsgálják az eredmény alakulását, annak összetevőit, valamint azt, hogy az elért eredmény hogyan aránylik az egyes vagyონrészekhez. Az eredménykimutatáshoz kapcsolódó mutatószámok három fő csoportba sorolhatók: jövedelmezőségi mutatók, hatékonysági mutatók, valamint az eredmény és részeredmények közötti összefüggéseket vizsgáló mutatók.

$$\text{Jövedelmezőségi mutató} = \frac{\text{Jövedelem}}{\text{Vetítési alap}} * 100 \%$$

1.ábra: A jövedelmezőségi mutató általános képlete

Forrás: Lukács, et al., 2023, p. 677

Jövedelmezőség esetén a jövedelmeket úgy, mint bevétel és eredmény kategóriákat viszonyítunk egy vetítési alaphoz. A vetítési alap attól függően változhat, hogy milyen mutatót akarunk használni az elemzés során.

Alapvetően elmondható, hogy

- Az eszköz arányos jövedelmezőségi mutatók számításakor vetítési alap lehet az eszköz azon belül is mérlegtételek, csoportok, főcsoportok, összes eszköz.
- A tőkearányos jövedelmezőségi mutatók esetében a vetítési alap a saját tőke.
- Tevékenység nettó eredményszemléletű bevétele arányos jövedelmezőségi mutatók alapja lehet a tevékenység nettó eredményszemléletű bevétele, az összes bevétel, egyéb eredményszemléletű bevétele, pénzügyi műveletek eredményszemléletű bevétele.
- Bér és élők munká-arányos jövedelmezőségi mutatók a bérköltség, létszám, személyjellegű ráfordítások kategóriákat használhat, mint vetítési alap.

Hatékonyság mutatók számítása során azt vizsgáljuk, hogy a rendelkezésre álló erőforrások mennyire hatékonyan lettek felhasználva. A költségvetési szervek elemzése esetében használható hatékonysági mutatók az

- eszköz hatékonyság mutatók,
- bér- és élők munkahatékonyság,
- forgási sebesség mutatók.

$$\text{hatékonysági mutató} = \frac{\text{Hozamok}}{\text{Ráfordítások}} \quad \text{vagy} \quad \frac{\text{Ráfordítások}}{\text{Hozamok}}$$

2.ábra: A hatékonysági mutató általános képlete

Forrás: Saját szerkesztés, Lukács, et al., 2023. alapján

A hatékonyság mérésének lényege, hogy a működés során keletkező eredményt összevetjük azzal az erőforrással, amelynek felhasználásával létrejött. Az összehasonlítás történhet természetes mutatókban, pénzben kifejezve vagy reálértéken, így többféle formában is kialakíthatók hatékonysági mutatók.

A hatékonysági mutatók elemzésekor a hozamok jelenthetik például a tevékenység nettó eredményszámléletű bevételeit, saját vagy közhatalmi bevételeket. Ráfordítások esetén használhatók pl. eszköz hatékonyság vizsgálata során a mérlegtételek, csoportok, főcsoportok, bér és élőmunka vizsgálatánál a bérköltség, létszám, személyjellegű ráfordítások kategóriákat használhat, a forgási sebesség számításánál pedig a vagyonelemeket tudjuk felhasználni az elemzéshez.

Költségvetési előirányzatok és teljesítés elemzése. Az előirányzat-gazdálkodás a költségvetési szervek pénzügyi tevékenységének egyik alapvető eleme, amely a költségvetési ciklus teljes folyamatát lefedi a tervezéstől a végrehajtáson át a beszámolásig. Kiemelt jelentőséggel bír az előirányzatok alakulásának és teljesülésének vizsgálata, ami a gazdálkodás átláthatóságának, szabályszerűségének és hatékonyságának garanciáját jelenti.

A költségvetési szervek pénzügyi helyzetének értékelése és az előirányzatok teljesülésének bemutatása rendszerint táblázatos formában történik, amely tartalmazza az eredeti és módosított előirányzatokat, valamint a tényleges teljesítéseket. E mutatók alkalmazása lehetővé teszi a költségvetési szervek gazdálkodásának átfogó, objektív és összehasonlítható értékelését, továbbá hozzájárul a pénzügyi döntéshozatal megalapozásához a jövőbeni tervezés során.

2.3.2 Mutatószámok

A költségvetési beszámolók adatainak elemzésében a mutatószámok az egyik legegyszerűbb eszközt jelentik. Előnyük, hogy meghatározásuk könnyű, ami megkönnyíti az értelmezést, ugyanakkor alkalmasak a beszámoló információinak tömörítésére, így az eredmények könnyen összehasonlíthatóvá válnak. Két típusa létezik

- az abszolút mutatók, amik olyan önmagukban értelmezhető adatok, melyek nem matematikai művelet eredménye, és
- a számított mutatók, ami lehet különbség képzés amikor a tárgy év adataiból vonjuk ki a bázis év adatait és így kapott különbséget elemezzük, míg a másik módszer a hányados képzés, ahol osztás révén hasonlítjuk össze a tárgy év adatait a bázis év adataival, ebben az esetben kapott hányados a %-ban fejezi ki a változás mértékét.

A költségvetési beszámoló elemzése során használható számított mutatókat másnéven viszonyszámoknak is nevezik, négy típusát alkalmazzuk:

- a megoszlási viszonyszámok. A képzésénél a rész adatot hasonlítjuk a teljes adathoz, célja, hogy megmutassa hány százalékát teszi ki a rész az egésznek.
- dinamikus viszonyszám. A tárgy év adatai hasonlítja össze a bázis év adataival, az időszak százalékos változását mutatja.
- tervteljesítési viszonyszám. Ez a mutató a tény adatokat hasonlítja a terv adatokhoz. Bemutatja, hogy hány százalékkal haladta meg avagy maradt el a tervezett értékektől a tény adat.
- intenzitási viszonyszám. Azt fejezi ki, hogy az egyik adat egységére a másik adat egységéből mennyi jut. Mindig valamilyen kettős mértékegységgel párosul pl. km/ó mindig összefüggő adatokat vizsgálunk vele, aminek a mértékegysége eltér, mint például a gépek kapacitását a munkaidejükhöz.

3. A Vörösmarty Színház bemutatása

3.1. Színház történeti áttekintése

A Vörösmarty Színház története a magyar nyelvű színjátszás korai időszakáig nyúlik vissza. Székesfehérváron már 1813-ban fellépett az első magyar nyelvű társulat, és ezzel a város a nemzeti színházi kultúra egyik korai központjává vált. Az 1818-ban megalakult Székesfehérvári Nemzeti Játék Színi Társulat Kisfaludy Károly több darabját is bemutatta, továbbá a fehérvári színpadon hangzottak el először magyarul Shakespeare klasszikus művei, köztük a Hamlet és a Lear király.

A kőszínház építését az 1860-ban alakult Színészpártoló Társaság kezdeményezte. Az új épület alapkövét 1872-ben tették le, és 1874. augusztus 22-én nyitotta meg kapuit Katona József Bánk bán című darabjával. Az intézmény 1913-ban vette fel Vörösmarty Mihály nevét, ezzel is kifejezve a magyar irodalomhoz és nemzeti kultúrához való kötődését.

A második világháborúban, 1944-ben az épület teljesen elpusztult, újjáépítése 1962-ben fejeződött be. Az újra nyitását a budapesti Nemzeti Színház díszelőadása tette emlékezetessé, amikor Vörösmarty Csongor és Tünde című művét mutatták be Törőcsik Mari és Bitskey Tibor főszereplésével. A korszak jelképesen a székesfehérvári színjátszás újjászületését is jelentette

Az 1990-es években létrejött az intézmény önálló társulata, amely a helyi művészi autonómiát biztosította. A 2003–2005 között megvalósított teljes rekonstrukció során a színház technikai felszereltsége megújult, így ma a magyarországi vidéki színházak egyik legkorszerűbb teátrumának számít. A Vörösmarty Színház napjainkban a Közép-Dunántúl meghatározó kulturális központja, amely klasszikus és kortárs magyar darabokat egyaránt bemutat, és rendszeres vendéjátékokat tart többek között Győrben, Pécsen, Pápán és Budapesten.

3.2. A szervezet jogi formája és megalakulása

A Vörösmarty Színház Székesfehérvár kulturális stratégiájának kiemelt intézménye, amely a város és a régió szellemi életének formálásában meghatározó szerepet tölt be. Tevékenységével a klasszikus és kortárs értékek közvetítését, valamint a fiatal generációk kulturális nevelését szolgálja. A Vörösmarty Színház Fejér vármegye és a Közép-Dunántúl vezető színházi központja, amely országos szinten is elismert kulturális műhely. Produkciói a térség határain

túl is ismertséget szereztek, erősítve a megye kulturális vonzerejét és szakmai kapcsolatrendszerét.

A Színház Székesfehérvár város önkormányzatának fenntartásában működő, közfeladatot ellátó költségvetési szerv. Az intézmény 1962. november 7-én alakult meg, és működésének jogi kereteit az alapító okirat, valamint az önkormányzati döntések határozzák meg. Az alapító okiratot a fenntartó rendszeresen aktualizálja; legutóbb a 404/2018. (VI.15.) számú közgyűlési határozat rögzítette a módosításokat, amely egyben a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) 2018. augusztus 1-jei hatálybalépését is meghatározta.

A Vörösmarty Színház gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervként működik. Az Ávr. 7. § (2) bekezdése alapján gazdasági feladatait a Székesfehérvári Intézményi Központ (SZIK) látja el, amely a pénzügyi és számviteli műveletek végrehajtásáért felelős. A színház működését vegyes finanszírozási modell biztosítja. A költségvetési források – köztük az önkormányzati támogatások, az irányítószervi hozzájárulások, valamint a pályázati és felhalmozási támogatások – mellett jelentős szerepet töltenek be a saját bevételek is. Ezek főként a jegy- és bérletértékesítésből, a helyiség- és eszközbérbeadásból, rendezvények szervezéséből, produkciós együttműködésekéből, reklám- és szponzorációs tevékenységből, valamint kiadvány- és kellékértékesítésből származnak.

A színház szervezeti és irányítási struktúráját az 5. számú melléklet részletezi. A személyi és szervezeti kereteket, valamint az engedélyezett álláshelyek számát szintén a 404/2018. (VI.15.) számú határozat rögzíti. A szervezet törvényes képviselője az igazgató, aki egyszemélyben felel az intézmény szakmai és gazdálkodási tevékenységéért, valamint gyakorolja a munkáltatói jogokat. Bizonyos hatásköreit – a vonatkozó szabályzatok alapján – átruházhatja más vezetőkre. Az igazgató közvetlen irányítása alatt áll az ügyvezető, a stratégiai intendáns, továbbá a művészeti és műszaki vezetők. A középvezetői szintet a részleg- és tárvezetők alkotják, míg az operatív feladatokat a kiszolgáló személyzet látja el. Külön szervezeti egységet képez az igazgatóság közvetlen támogatását végző adminisztratív háttér, ide tartozik az igazgatósági titkár és a produkciós koordinátor.

3.3. A színház feladatai és tevékenységei

A Vörösmarty Színház küldetése, hogy a nemzeti és egyetemes – klasszikus és kortárs – irodalmi, fizikai színházi és zenei alkotásokat a közönség számára magas művészi színvonalon

mutassa be. Az intézmény célja a kulturális értékek közvetítése, a művelődéshez való jog érvényesítése, valamint a gyermek- és ifjúsági korosztály színházi nevelése. A színház nagyszínházi, kamaraszínházi és szabadtéri előadásokat hoz létre, szervez és közvetít, továbbá vendégtársulatoknak is helyet biztosít.

A működés jogi és szabályozási háttere az előadó-művészeti törvény, az önkormányzati jogszabályok, valamint a belső szabályzatok összességén alapul. Az intézmény tevékenységét az Alapító Okirat, a Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint az igazgatói utasítások határozzák meg. A pénzügyi és gazdasági feladatok a SZIK és a színház közötti munkamegosztási megállapodás alapján oszlanak meg, míg jogi ellenjegyzésre az intézmény jogtanácsosa jogosult. A színház jogállását és működését több kiemelt jogszabály is meghatározza, többek között:

- az előadó-művészeti szervezetekről szóló 2008. évi XCIX. törvény,
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,
- valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és végrehajtási rendeletei (Áht., Ávr.).

A Vörösmarty Színház alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti besorolása az alábbi fő kategóriákat érinti:

1. 013350: önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás,
2. 082020: színházak tevékenysége,
3. 082030: művészeti tevékenységek (kivéve: színház).

E besorolások határozzák meg az intézmény szakmai és gazdasági működésének kereteit, valamint az állami és önkormányzati támogatások igénybevételének feltételeit.

3.4. A színház számviteli politikájának rövid ismertetése

A Vörösmarty Színház a jogszabályoknak megfelelő, átlátható hatásköri és ellenőrzési rendszerben működő önkormányzati költségvetési intézmény. A SZIK-kel kialakított munkamegosztás biztosítja a pénzügyi és számviteli megfelelést, míg a művészeti, produkciós és marketingtevékenységek a bevételteremtést és a közszolgálati küldetés teljesítését szolgálják. Számviteli szempontból az intézmény kontrollkörnyezete stabil, a főbb kockázatok az összetett szerződéses és produkciós portfólió kezelésében, illetve az adatvezérelt eszköz- és bevételmenedzsment fejlesztésében azonosíthatók. A számviteli politika célja egy olyan

információs rendszer kialakítása, amely megbízható, valós és hasznos adatokat szolgáltat a gazdálkodás helyzetéről, valamint támogatja a vezetői döntések meghozatalát. Az államháztartás számvitele két fő területből áll: a költségvetési számvitelből és a pénzügyi számvitelből. A költségvetési számvitel feladata a tervezett bevételek és kiadások, a kötelezettségvállalások és támogatások alakulásának folyamatos követése és dokumentálása. Ezzel szemben a pénzügyi számvitel célja az adott szervezet vagyonának, annak összetételének és a tevékenységből származó eredményének valósághű bemutatása.

Mindkét számviteli terület a kettős könyvvitel szabályai szerint, magyar nyelven és forintban történik, az egységes számlakeret alkalmazásával. Az elszámolások során az Államháztartási számvitelről szóló rendelet (Áhsz.) előírásai az irányadók, a Számviteli törvényben megfogalmazott alapelvek (valódiság, világosság, következetesség, folytonosság stb.) figyelembevételével. Az intézmény minden évben köteles éves költségvetési beszámolót készíteni, amely a gazdálkodás pénzügyi és vagyoni helyzetét mutatja be. A beszámoló részei a költségvetési jelentés, a maradványkimutatás, a mérleg, az eredménykimutatás és a kiegészítő melléklet. A mérleg fordulónapja december 31., a mérlegkészítés határideje február 25., a beszámoló továbbításáé pedig február 28. A beszámoló alátámasztására minden évben részletes leltár készül.

Az immateriális javakról és tárgyi eszközökről a színház folyamatos mennyiségi nyilvántartást vezet, amelyet rendszeresen egyeztet a főkönyvvel. Az értékcsökkenést a hasznos élettartam alapján, lineáris módszerrel, negyedévente számolják el. A 200 000 forint egyedi beszerzési érték alatti kisértékű eszközök teljes értékét a használatbavételkor egy összegben leírják.

A devizás tételek értékelése a számlavezető pénzintézet – a Raiffeisen Bank – devizaeladási árfolyama alapján történik.

A számviteli politika az Áhsz. 1. § (1) bekezdés 3. pontja alapján határozza meg a „jelentős összegű hiba” fogalmát, amely akkor áll fenn, ha a feltárt hibák összege eléri vagy meghaladja az adott évi mérlegfőösszeg 2%-át, illetve 100 millió forintot.

A Vörösmarty Színház pénzügyi és számviteli rendszere biztosítja a transzparens, jogszerű és gazdaságos működést. Az alkalmazott eljárások megfelelnek az államháztartási és előadó-művészeti szabályozásnak, és olyan kontrollkörnyezetet teremtenek, amely támogatja az intézmény stratégiai céljainak megvalósítását.

4. A Színház elemzése

A mérleg elemzése fontos része a költségvetési szerv pénzügyi helyzetének megértésében és az adott intézmény gazdasági tevékenységeinek értékelésében. A költségvetési és pénzügyi mérlegelemzés célja, hogy átláthatóvá és értékelhetővé tegye a közpénzek felhasználását.

4.1 A vagyoni helyzet elemzése

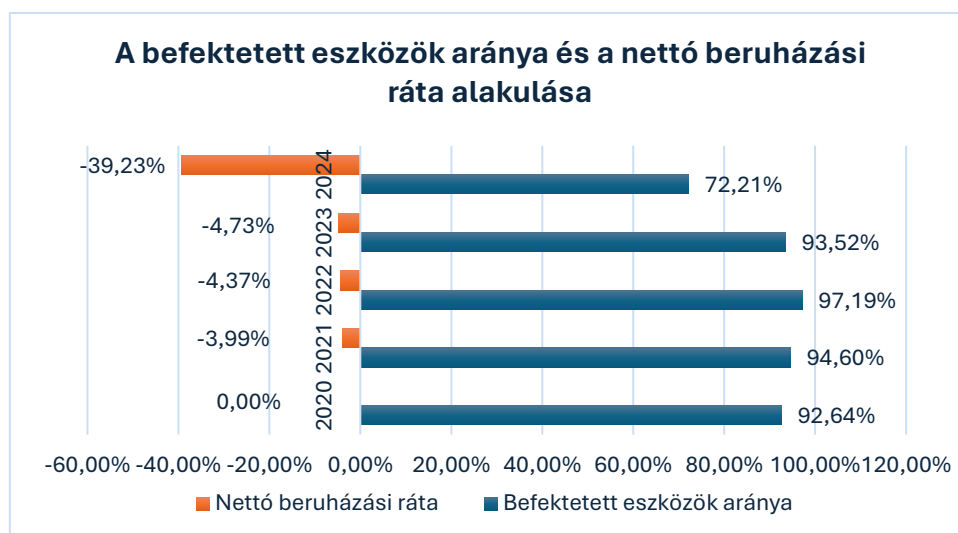
A költségvetési szerv vagyoni helyzetének elemzése a mérleg eszköz- és forráscsoportjainak arányait és változásait vizsgálja. Az eszközök összetétele az intézmény stabilitását, alkalmazkodóképességét és működési jellegét, míg a források szerkezete tőkeerősségét, pénzügyi önállóságát és az idegen tőkétől való függés mértékét mutatja.

A vertikális mérlegelemzés során az eszközoldalon elsősorban a tárgyi eszközök és a befektetett eszközök arányát vizsgálják, ami megmutatja, milyen mértékben szolgálják az eszközök a működést. Az eszközök szerkezete arról is informál, hol kerül működtetésre a vagyon és mit tekint az intézmény szükséges eszközállománynak. Emellett a tárgyi eszközök használhatósági foka és gazdálkodása is értékelhető. A forrásoldalon a legjellemzőbb mutató a tőkefeszültség (idegen tőke/saját tőke), amely a tőkeszerkezetet és a finanszírozási kockázatot jellemzi.

4.1.1. A befektetett eszközök aránya és a nettó beruházási ráta alakulása a Színháznál

A költségvetési szervek esetében, az általános szabály szerint az arány 80-95% között szokott mozogni. Minél magasabb az eszközszint, annál stabilabb a színház működése, és annál hitelképesebbnek tekinthető, vagyis az arány növekedése pozitív folyamatot jelez. A Színháznál a befektetett eszközök aránya az utolsó év kivételével 92% fölötti tartományban mozgott.

Az 1. számú diagramról leolvasható az eszközigenyesség alakulása 2020 és 2022 között fokozatosan emelkedett 92,64%-ról 97,19%-ra. E növekedés hátterében a Covid utáni újra indulás, új darabok létrehozása, valamint a működéshez szükséges fejlesztések – főként az informatikai hálózat és az épületkarbantartás – álltak. A közel 5%-os növekedés a tárgyi eszközök könyv szerinti értékének emelkedésében is megjelent, amely a hangosítás és az üzemeltetéshez kapcsolódó fejlesztéseket fedezte. Ez az arány 93,52%-ra csökkent a következő évre. A 2023-as évi beruházások nem kompenzálták az ingatlanok és gépek értékcsökkenésének mértékét.

1. diagram: A befektetett eszközök aránya és a nettó beruházási ráta alakulása
 Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

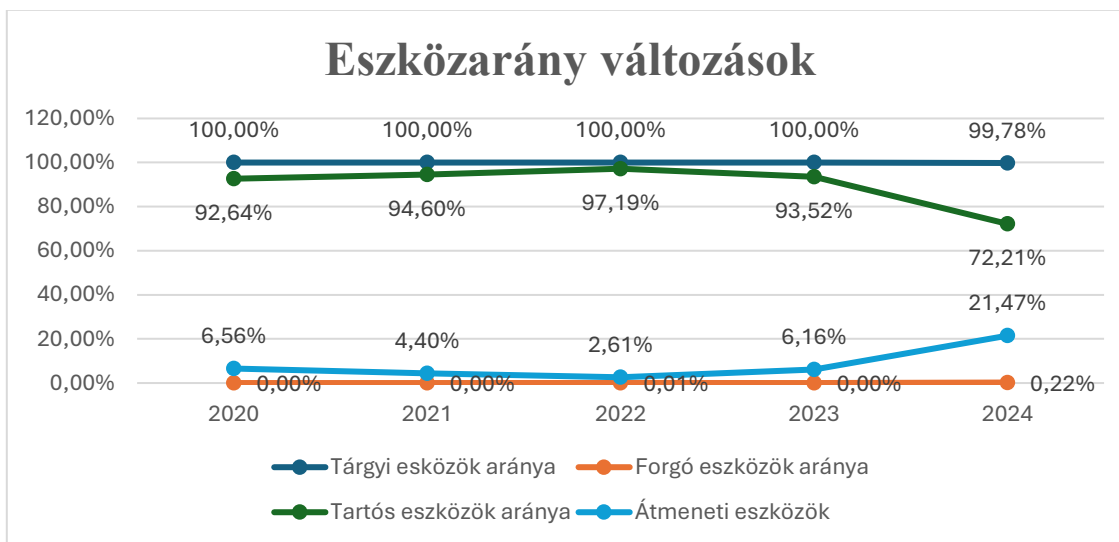
Az 1. diagrammon jól látszik, hogy 2024-ben 72,21%-ra esett vissza, mivel az év októberében az ingatlanok állománya jelentős mértékben lecsökkent. A Telek állománya teljes mértékben még az épület állománya 2,10%-ra esett vissza, ennek háttérében az Önkormányzat döntése értelmében az addig a Színház állományában nyilvántartott ingatlanokat a továbbiakban saját állományában szeretné nyilvántartani. A Színház könyveiben már csak azok az ingatlan beruházások és felújítások szerepelnek, amit a Színház a saját felhalmozási keretére, mint idegen ingatlanon végzett beruházásként teljesített. A Színház gép- és berendezésállománya évről évre bővült a folyamatos beruházásoknak köszönhetően, amelyek az üzemeltetés és az előadások technikai támogatását szolgálták.

Ugyanakkor az 1. diagram azt is szemlélteti, hogy a nettó beruházási ráta többnyire negatív volt, ami jelzi, hogy az amortizáció meghaladta az új beruházások értékét, vagyis az eszközök gyorsabban avultak, mint ahogy megújultak. 2022-ben a kedvezőtlen tendencia az évközi selejtezések miatt erősödött: a Színház 146 099 994 Ft értékben selejtezett tárgyi eszközöket, 7 977 200 Ft értékben értékesített gépjárművet, valamint 33 989 624 Ft értékben adott át térítésmentesen, miközben a beruházások összege 180 872 958 Ft volt. 2024-ben a nettó beruházási ráta drasztikus romlását az ingatlanállomány 97,95%-os csökkenése okozta, ami torzítja a mutató valódi értelmét, mivel a változás szerkezeti, nem pedig működési okokra vezethető vissza. A ráta akkor lenne kedvező, ha elérné a pozitív értéket, sajnos a színház esetében folyamatosan romló tendenciát mutat az eszközök megújulásának terén.

A befektetett eszközök aránya és a nettó beruházási ráta szorosan összefügg, növekedés idején a beruházások meghaladják az amortizációt, míg csökkenéskor az értékcsökkenés és selejtezések dominálnak, rontva a megújulási képességet. A fenntartható működés érdekében célszerű az amortizált eszközök rendszeres pótlása, ami stabilizálja az eszközértéket és javítja a megújulási rátát.

4.1.2 A Színház eszközszerkezetének átfogó elemzése és a mutatók közötti összefüggések

A vizsgált időszakban a Színház eszközszerkezetét a befektetett eszközök, ezen belül teljes mértékben a tárgyi eszközök dominálták, amelyek hosszú távon szolgálják a művészeti és üzemeltetési tevékenységet. Az immateriális javak aránya 0,001% alatti, a befektetett pénzügyi eszközök és vagyonkezelésbe adott elemek hiányoznak, így az eszközállomány kizárólag a működéshez és produkciókhoz kapcsolódó tárgyi eszközökre épül. A befektetett eszközök legnagyobb részét a tárgyi eszközök alkotják, amelyek a Színház hosszú távú működésének alapját jelentik. Magas arányuk az összes eszközön belül az intézmény tartós eszközigényét és eszközigényes jellegét tükrözi.

2. diagram: Eszközarány változása (%)

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

Ahogy az a 2. diagramon is jól látható, a tartós és a befektetett eszközök aránya szorosan együtt mozog, mindkettő a Színház eszközigényességét jelzi, vagyis a hosszú távú működéshez lekötött eszközök mértékét. 2020 és 2022 között arányuk 92,64%-ról 97,19%-ra nőtt (+4,55%),

ami a Covid utáni újraindulás, a díszletek és előadások megújítása, valamint az informatikai és infrastrukturális fejlesztések hatásának eredménye. A növekedést a beruházások és a megnövekedett önkormányzati, illetve állami támogatások támogatták, ami a Színház modernizációs időszakát tükrözi. 2023-ban a vagyónállomány növekedése már nem ellensúlyozta az értékcsökkenést, így a tartós eszközök aránya mérséklődött. 2024-ben jelentős visszaesés következett be, az arány 72,21%-ra csökkent az ingatlanok és vagyoni jogok állományból való kikerülése miatt, ami 97,95%-os eséshez vezetett ezen a területen. A változás nem a működés gyengülését, hanem a vagyon szerkezeti átalakulását tükrözte. A forgóeszközök aránya a teljes időszakban alacsony maradt, 2024-ben mindössze 0,22%-os növekedéssel. Ez a Színház nem forgóeszköz-igényes működéséből adódik. A forgóeszközök főként kis értékű készletekből – jelmezekből, kellékekből és kiadványokból – állnak. Míg más költségvetési szerveknél arányuk 5–10% között mozog, a Színháznál ennél is alacsonyabb, ami a nagyfokú vagyonlekötöttséget és a tőkeszerkezet merevségét jelzi.

A forgó- és átmeneti eszközök aránya szorosan összefügg, mivel a forgóeszközök rövid távon pénzzé tehetők, így arányuk közvetlenül befolyásolja a likviditást. Az átmeneti eszközök aránya a 2. diagramon azt mutatja, hogy 2020-ban 6,56% volt, majd 2022-re 2,61%-ra csökkent a pénzeszközök leépülése és a beruházások finanszírozása miatt. 2023-tól a trend megfordult, 2024-re az arány 21,47%-ra emelkedett háttérben a jelmez és kellék készlet beszerzések ugrásszerű növekedése áll, ami a likvid eszközök növekedését és a pénzügyi rugalmasság javulását mutatja. Ez részben a befektetett eszközök csökkenéséből, a vagyon felszabadulásából eredt. A mutatók összefüggései azt jelzik, hogy a Színház gazdálkodása alapvetően tartós eszközökre épül. Az utolsó évben történt szerkezeti változás ugyan átmenetileg javította a likviditást és csökkentette az eszközigenységet, de ez csak rövid távú hatás. A jövőben fontos az egyensúly fenntartása a tartós és az átmeneti eszközök között: a megfelelő vagyonlekötöttség biztosítja a stabil működést, míg a likviditás a pénzügyi rugalmasságot és a gyors reagálóképességet erősíti.

4.1.3 Használhatósági fok és volumen elemzés változása a Színháznál

A használhatósági fok a tárgyi eszközök működőképességét, míg az elhasználódottsági fok az értékcsökkenés mértékét mutatja; együtt az eszközök műszaki állapotát és megújulási ütemét jelzik. A 1. táblázat alapján megállapítható 2020 és 2024 között a használhatósági fok 62,86%-ról 35,68%-ra csökkent (–27,18 százalékpont), amit a beruházási aktivitás, az amortizáció és az állománycsökkentő tényezők, például selejtezések és átadások okoztak.

	2020	2021	2022	2023	2024
Használhatósági fok	62,86%	61,28%	60,91%	58,55%	35,68%
Használhatósági fok változása		-1,59%	-0,37%	-2,36%	-22,87%
Volumen változás		6,16%	-2,76%	-2,86%	-88,07%
Elhasználtsági fok	37,08%	38,67%	39,08%	41,44%	64,28%

1. táblázat Használhatósági fok és volumen elemzés változása (%)

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

2020-ben a használhatósági fok a kezdeti 64,61%-ról év évvégére 62,86%-ra csökkent (–1,75 százalékpont). Bár a bruttó eszközállomány 0,67%-kal nőtt és 31 771 069 forint beruházás valósult meg, az értékcsökkenés 6,00 százalékkal, azaz 92 863 968 forinttal emelkedett míg az egyéb csökkenés 4,49% volt, ami 196 875 314 forinttal csökkentette az eszközök bruttó értékét. A beruházások így nem tudták ellensúlyozni az amortizáció és az állománycsökkenés hatását, ami a használhatósági fok mérséklődéséhez vezetett.

Az 1. táblázatot vizsgálva 2021-es évben kiolvasható a használhatósági fok további 1,59 százalékponttal, 61,28%-ra csökkent. Bár 468 931 812 forint értékű beruházás valósult meg, ami 10,61 százalékos megújulási aránynak felelt meg. Ugyanakkor az értékcsökkenés 10,69%-kal, 175 419 151 forinttal nőtt, az egyéb csökkenés pedig változatlanul 196 875 314 forint maradt. Az 1.táblázat azt is megmutatja, hogy a bruttó eszközállomány 6,16%-kal bővült, de az amortizáció és az állománycsökkenés miatt a használhatóság tovább romlott, miközben az elhasználódottsági fok 38,67%-ra emelkedett, ami 1,59 százalékpontos növekedést jelentett.

A 2022-es évben a használhatósági fok 60,91 százalékra csökkent, ami újabb 0,37 százalékpontos mérséklődés. A bruttó eszközállomány volumene az 1. táblázat alapján azt mutatja, hogy 2,76 százalékkal csökkent, miközben 180 872 958 forint értékű beruházás valósult meg ellenben az év során 146 099 994 értékű selejtezés, 33 989 624 forint értékű térítésmentes átadás és 94 728 603 forintnyi egyéb csökkenés történt. Bár az amortizáció 1,24%-kal, vagyis 22 460 512 forinttal mérsékelődött, az állománycsökkenő tényezők összességében tovább rontották a használhatósági fokot.

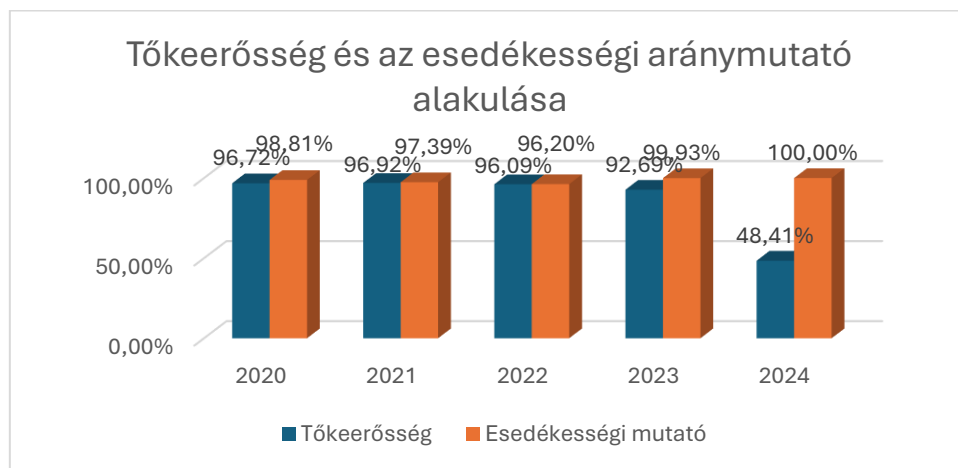
A 2023-as évben a használhatósági fok 58,55 %-ra esett vissza, azaz 2,36 százalékponttal csökkent. A beruházási és felújítási arány mindössze 2,41 százalék volt, miközben az értékcsökkenés összege 7,16 százalékkal, nőtt. Az egyéb csökkenés 62 151 383 forintot tett ki,

a bruttó állomány volumene pedig 2,86 százalékkal csökkent. Az elhasználódottság 41,44%-ra emelkedett lást a 1.táblázatban, jelezve a romlási folyamat gyorsulását.

Az 1. táblázat szereplő értékből látszik, hogy 2024-ben a használhatósági fok drasztikusan, 35,68%-ra esett vissza, ami 22,87 százalékpontos csökkenést jelentette. A bruttó eszközállomány volumene 88,07 százalékkal csökkent 907 698 670 forintra. Az „egyéb csökkenés” 82,97%-ot, azaz 3 847 817 023 forint kivezetést tett ki, míg a beruházások és felújítások értéke 256 809 167 forint (5,54%) volt, ami nem tudta ellensúlyozni az állományvesztést. Bár az értékcsökkenés összege 69,63%-kal, 1 338 610 610 forinttal mérséklődött, ez sem ellensúlyozta a tömeges eszközkievetést és az ingatlanállomány leépülését, amelyek a használhatósági fok zuhanását okozták.

4.2. Tőkeszerkezeti elemzés a Színháznál

2020 és 2024 között a Vörösmarty Színház mérlege jelentősen átalakult, ami a tőkeszerkezet változását is eredményezte. A mutatók szerint a vizsgált időszakban a Színház jellemzően magas saját tőke aránnyal működött.

3. diagram Tőkeerősség és az esedékességi aránymutató alakulása

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

4.2.1 Tőkeerősség a Színháznál

A 3. diagram szemlélteti, hogy a tőkeerősség 2020-ban 96,72% volt, majd 2021-ben 0,21%-kal 96,92%-ra javult, ami a saját tőke +45 141 992 Ft-os növekedésével és a kötelezettségek –6 864 047 Ft-os csökkenésével magyarázható. Ez a változás azt mutatja, hogy a szervezet pénzügyi stabilitása ekkor még erős volt, a finanszírozás döntő részét saját források adták.

2022-ben $-0,86\%$ -pontos visszaesés következett ($96,09\%$), mivel a saját tőke $-181\,964\,225$ Ft-tal mérséklődött, miközben a passzív időbeli elhatárolások $+13\,223\,936$ Ft-tal emelkedtek, ami a források növekedésén keresztül csökkentette a mutatót. 2023-ban a tőkeerősség további $-3,54\%$ -kal, $92,69\%$ -ra csökkent, amit egyrészt a saját tőke $-72\,431\,395$ Ft-os csökkenése, másrészt a passzív elhatárolások $+94\,171\,882$ Ft-os bővülése idézett elő, 57% -ban a bevételek passzív időbeli elhatárolása növekedése miatt. 2024-ben $-47,77\%$ -os zuhanás történt, a mutató $48,41\%$ -ra esett vissza, döntően azért, mert a saját tőke $-2\,473\,727\,809$ Ft-tal $217\,132\,725$ Ft-ra csökkent. A visszaesés fő oka a „Nemzeti vagyon változásai” sor $-2\,393\,954\,299$ Ft-os negatív tétele, amely a befektetett eszközök jelentős kivezetéséhez kapcsolódik. A vizsgált időszakban a tőkeerősség $-49,95\%$ -kal gyengült, ami nem működési eladósodás, hanem számviteli értelemben vett vagyonkivonás és a saját tőke bázisának leépülése következtében állt elő. A mutató alakulása így jól szemlélteti a szervezet pénzügyi szerkezetének mélyreható változását és a vagyonoldali stabilitás átmeneti megbomlását.

4.2.2 Esedékességi aránymutató alakulása a Színháznál

Az esedékességi aránymutató a kötelezettségek lejáratí szerkezetét mutatja, vagyis azt, hogy az intézmény mennyiben támaszkodik rövid vagy hosszú távú forrásokra. A túlzottan rövid lejáratú kötelezettségek pénzügyi kockázatot és függőséget jeleznek, míg az alacsony mutatóérték a stabil, hosszú távú finanszírozásra utal.

A Vörösmarty Színház esetében a kötelezettségek döntő része a vizsgált időszakban rövid lejáratú volt. Az arány a 3. diagram alapján megfigyelhető, hogy 96% felett volt. Ez azt jelenti, hogy a kötelezettségek szinte teljes egészében rövid távon esedékesek maradtak. Mindez arra utal, hogy a színház hosszú távú hitel- vagy fejlesztési kötelezettségektől mentesen működött. A finanszírozási kockázat ezért nem a lejáratí szerkezetből, hanem az összes forrás – és ezen belül a saját tőke – csökkenéséből adódik, amely 2024-ben a vagyonállomány jelentős leépülésével függött össze.

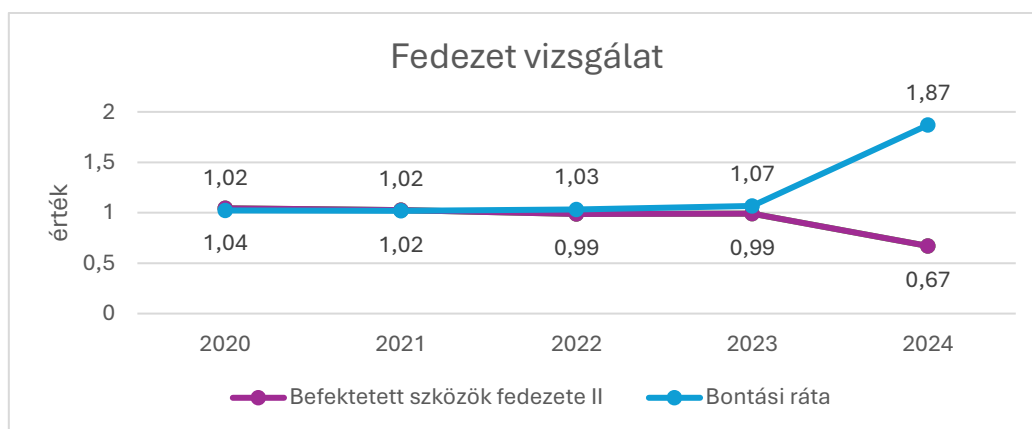
A legnagyobb kockázatot az jelenti, ha a rövid lejáratú tartozásokat nem fedezi megfelelő mértékben a forgóeszközök. A színház esetében bár a forgóeszközök állománya alacsony, a pénzeszközök végig meghaladták a kötelezettségek értékét, így likviditási probléma nem jelentkezett, noha a rövid távú finanszírozási függőség fennmaradt.

4.3 A Vörösmarty Színház pénzügyi helyzetének átfogó elemzése

A vállalat pénzügyi helyzetének értékeléséhez az éves beszámoló – elsősorban a mérleg és az eredménykimutatás – szolgáltatja az alapinformációkat. Az ezekből számított pénzügyi mutatók elemzése és időbeli összehasonlítása feltárja a gazdálkodás főbb tendenciáit, valamint alapot ad a jövőbeni pénzügyi helyzet megítéléséhez. Az elemzés során horizontális mérlegelemzést alkalmazok, amely a mérleg két oldalának összevetésével vizsgálja, miként illeszkedik a működés a finanszírozási szerkezethez. Az illeszkedési elv alapján a vállalkozásnak törekednie kell arra, hogy a hosszú távra szóló eszközeit hosszú ideig rendelkezésre álló forrásokkal, míg a rövidebb időre lekötött eszközeit rövid lejáratú finanszírozási forrásokkal fedezze. A likviditási és fedezeti mutatók vizsgálata további információt nyújt a pénzügyi egyensúlyról és a vállalat fizetőképességéről.

4.3.1 Befektetett eszközök fedezete és a bonitási ráta a Színháznál

A befektetett eszközök fedezetének mutatója azt vizsgálja, hogy a vállalkozás hosszú távon lekötött eszközei milyen arányban támaszkodnak stabil, tartós finanszírozási forrásokra. Ezek a források elsősorban a saját tőkéből és a hosszú lejáratú kötelezettségekből állnak. A mutató két számítási módja ismert az I. típus a saját tőkét viszonyítja a befektetett eszközökhöz, míg a II. típus azt mutatja meg, hogy a befektetett eszközök milyen mértékben finanszírozottak a teljes tartós forrással, azaz a saját tőkével és a hosszú lejáratú kötelezettségekkel együtt. A mérleg illeszkedésének elve szerint a hosszú távra lekötött eszközöket hosszú távú forrásokból kell finanszírozni, ezért a mutató értékének legalább 1-nek kell lennie. A „bonitási ráta” lényegében ugyanezt az összefüggést vizsgálja, ezért elegendő a fedezeti mutató elemzése, amely a színház finanszírozási stabilitását és tőkeellátottságát egyaránt tükrözi.

4. diagram: a Fedezet vizsgálati mutatók alakulása

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóit alapján

A Vörösmarty Színház esetében a 2.táblázatban egyértelműen jelzi, hogy hosszú lejáratú kötelezettségek aránya 2020 és 2022 között is alacsony szinten mozgott, a teljes kötelezettségállomány mindössze 1,19%-át tette ki 2020-ban, majd 2024-re 3,80%-ot ért el. 2023-tól ezek a tételek teljesen megszűntek, így a befektetett eszközök fedezete döntően a saját tőkéből származott. A 4. diagram szemlélteti, hogy a vizsgált időszak elején a pénzügyi szerkezet kifejezetten kedvező képet mutatott: 2020–2021-ben a fedezeti mutató 1,02 körüli értéke stabil tőkeellátottságot és megfelelő finanszírozási egyensúlyt jelzett.

2022-ben a mutató 1,03-ra emelkedett, ami még mindig stabil helyzetet tükrözött, ugyanakkor már érzékelhetők voltak a pénzügyi szerkezet átalakulásának jelei. A beruházások visszaestek, miközben az amortizáció és selejtezés következtében a befektetett eszközök értéke csökkent, így a mutató javulása valójában nem forrásbővülést, hanem az eszközállomány zsugorodását jelezte. 2023-ban a fedezeti arány 1,07-re nőtt, ami látszólag pozitív irányú változás, ám a befektetett eszközök további csökkenése miatt ez az érték inkább torz képet adott a valós pénzügyi helyzetről.

A legjelentősebb fordulat 2024-ben következett be, amikor az ingatlanvagyonot kivezettek a mérlegből. Ennek hatására a befektetett eszközök értéke drasztikusan visszaesett, míg a saját tőke csak mérsékeltebben csökkent, így a fedezeti mutató 1,87-re ugrott. Ez az ugrás azonban nem valódi pénzügyi javulást jelentett, hanem szerkezeti torzulást, amely a mérlegben szereplő vagyon leépülés és eszköz átrendeződés következménye volt. A bonitási ráta 0,32 visszaesésének hátterében is az eszközök vissza esése és a pénzeszközök közel 50%-os csökkenése váltotta ki. Összességében a mutató 2020–2024 között egy stabil, saját tőkére épülő finanszírozási struktúra fokozatos átalakulását és az eszközoldali stabilitás megbomlását tükrözi.

4.3.2 Tőkeszerkezet és adósság a Színháznál

	2020	2021	2022	2023	2024
Kötelezettségek aránya (%)	0,46	0,23	0,44	0,63	1,59
Hosszú lejáratú kötelezettségek aránya (%)	1,19	2,61	3,8	0,07	0
Eladósodottsági mutató (%)	0,01	0,01	0,02	0	≈0,00

2. táblázat: Tőkeszerkezeti és adósság állományi mutatók

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

A Vörösmarty Színház tőkeszerkezeti mutatók változását a 2. táblázat mutatja be, így leolvashatjuk, hogy a 2020–2024 közötti időszakban egyértelműen kiegyensúlyozott, stabil és adósságmentes gazdálkodási struktúrát jelez. A 2. táblázat 1. sor alapján megállapítható, hogy a kötelezettségek aránya mindvégig rendkívül alacsony szinten, 0,23–1,59% között mozgott, ami arra utal, hogy az intézmény működését és fejlesztéseit döntően saját forrásokból, illetve költségvetési támogatásokból finanszírozta. Az eladósodottsági mutató értékei gyakorlatilag elhanyagolhatóak voltak, ezáltal a szervezet pénzügyi függetlensége, valamint kockázatmentes tőkeszerkezete egyértelműen megállapítható.

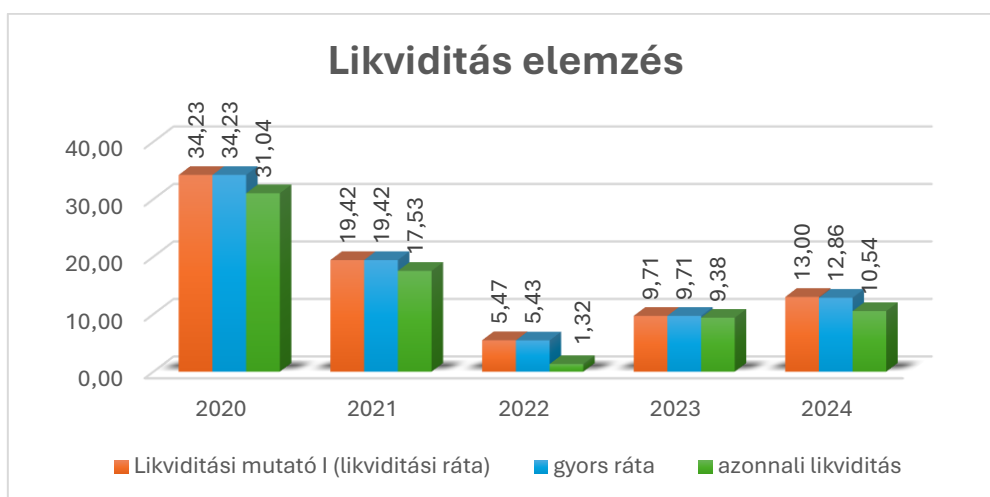
A hosszú lejáratú kötelezettségek aránya a kötelezettségek arányán belül a 2. táblázat második sorából jó látható, hogy 2022-ben érte el a legmagasabb értékét (3,80%), azonban ezt követően fokozatosan mérséklődött, 2024-re pedig teljes mértékben megszűnt, ami az adósságállomány nullára csökkenését eredményezte. A vizsgált időszak egészében elmondható, hogy a színház nem támaszkodott idegen forrásokra, így pénzügyi stabilitása nem a külső hitelezők, hanem a saját tőke és a támogatások révén biztosított. Összességében a tőkeszerkezet erős, a finanszírozási pozíció kiegyensúlyozott, ami hosszú távon fenntartható és biztonságos gazdálkodási környezetet jelez. Az 2. táblázat jól szemlélteti, hogy a 3. sorának adatai, ahol az eladósodottsági mutató látható, végig közelít a 0 értékhez hiszen a hosszú lejáratú kötelezettségek mértéke számottevően kisebb a saját tőke értékének. Ebből az arányból megállapítható, hogy az idegen finanszírozás aránya elhanyagolható mértékű.

4.3.3 Likviditás elemzése a Színháznál

A likviditás elemzése alapvető szerepet játszik a költségvetési szervek pénzügyi helyzetének és fizetőképességének értékelésében, mivel a zavartalan működés feltétele a gyorsan pénzzé tehető eszközök megléte. A megfelelő likviditás biztosítja, hogy az intézmény rövid távon is képes legyen kötelezettségeinek teljesítésére, még átmeneti bevételekiesés esetén is. A Vörösmarty Színház esetében ez különösen lényeges, hiszen finanszírozása elsősorban költségvetési támogatásokból, pályázati forrásokból és időszakos bevételekből (például jegyeladásból vagy bérleti díjakból) származik, amelyek jellemzően nem egyenletesen folynak be az év során. Ezzel szemben a kiadások – mint a bérek, rezsiköltségek és fenntartási ráfordítások – folyamatosan jelentkeznek, így a pénzügyi egyensúly megőrzése stabil likviditási háttér nélkül nehezen biztosítható. A likviditási mutatók – elsősorban a likviditási ráta, amely a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek arányát méri – azt mutatják meg, hogy az

intézmény rendelkezik-e elegendő, rövid távon mozgósítható forrással a fizetési kötelezettségek fedezésére. A mutató rendszeres nyomon követése nélkülözhetetlen a pénzügyi egyensúly, a működési biztonság és a közpénzekkel való felelős gazdálkodás fenntartása érdekében.

A likviditási mutató azt mutatja meg, hogy a vállalkozás rövid távon pénzzé tehető eszközei milyen mértékben elegendők a közeljövőben esedékes tartozások kiegyenlítésére. Ideális értéke általában 1,8 és 2 között mozog, azonban az intézmény sajátosságaitól függően ettől eltérhet. Ahogy az a 5. diagrammon is megfigyelhető a likviditási ráta a kezdeti 34,23%-hoz képest 2023-ig folyamatos csökkenő tendenciát mutatott, a pénzeszközök 90,92%-kal csökkentek az első 3 év alatt, ami magával generálta a mutató 14,81 % pontos romlását annak ellenére, hogy a követelések ellenben gyarapodtak 219,4%-kal és a kötelezettségek is 7,98 %-kal csökkentek.

5.diagram: Likviditási mutatók

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

2023-ban 4,24%pontos növekedés lépett be, ami köszönhető, hogy a pénzeszközök az előző időszaki érték 11 szerezére nőttek, a követelések 12,5%-os csökkenése mellett, annak ellenére, hogy a kötelezettségek 43,84%-kal növekedtek. 2024-ben bár a likviditási mutató erősödött a pénzeszközök (56,49%) és a kötelezettségek (38,86%) nagy mértékű közel 50 %-os romlása történt.

A Színház esetében a gyors ráta mutató értelmezhetősége korlátozott, mivel 2020 és 2022 között nem rendelkezett forgóeszköz-állománnyal. A 2023-as időszakban ugyan növekedett a készletállomány, de a rövid lejáratú kötelezettségekhez viszonyítva aránya elenyésző volt

mindössze 0,033%, amely 2024-ben is csak mérsékelten, 0,137%-ra emelkedett. Mindez azt mutatja, hogy a forgóeszközök továbbra sem biztosítanak fedezetet a rövid lejáratú kötelezettségekre, így a gyorsráta a színház esetében nem értelmezhető, hiszen készletek elenyésző értéket képviselnek a vizsgált időszakban.

Az azonnali likviditás mutató a pénzeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek arányát fejezi ki, vagyis azt mutatja, hogy a vállalat képes-e rövid távú tartozásait azonnal, készpénzzel rendezni. A vizsgált időszakban a mutató értéke jelentős ingadozást mutatott, ami elsősorban a pénzeszköz-állomány és a kötelezettségek változékonyságának tudható be. A 5. diagram szemlélteti a likviditási mutatók tendenciáit, amelyek alapján látható, hogy 2020-ban a vállalat azonnali likviditása 31,04 volt, ami rendkívül magas értéknek számít, és azt jelzi, hogy a pénzeszközök többszörösen fedezték a rövid lejáratú kötelezettségeket. 2021-ben 17,53-ra csökkent a mutató, ami egy szolidabb likviditási helyzetet mutat. A visszaesés mögött egyrészt a pénzeszközök állományának 33,38%-os csökkenését, másrészt a rövid lejáratú kötelezettségek 17,95%-os erősödése áll. Ezek a változások a Színház rövid távú fizetőképességének romlásához vezetett.

Ez a tendencia 2022-ben tovább folytatódott a mutató értéke 1,32-re esett vissza, ami az előző évhez képest 16,21%-os csökkenést jelentett. Ehhez a csökkenéshez két változás járult hozzá az egyik, hogy a pénzeszközök visszaestek 86,37%-kal és a rövid lejáratú kötelezettségek 80,53%-kal megerősödtek. Ez az év tekinthető a vizsgált időszak likviditási mélypontjának.

2023 a mutató 1,32-ről 9,38-ra emelkedett, ami egy erőteljes 610,61%-os javulást jelentett. Ennek háttérben a pénzeszközök 958,60%-os növekedése állt bár a rövid lejáratú kötelezettségek 49,42%-kal tovább nőttek, a mutató javulása nagy mértékben 95%-ban a pénzeszközök bővülésének köszönhető, különösen a kincstáron kívüli forintszámlák megnövekedett egyenlege miatt. Ez az időszak a vállalat pénzügyi újra erősödését jelezte és az első jeleit annak, hogy a likviditási helyzet újra erősödik.

További javulást jelzett a mutató 2024-ben, az értéke 10,54-re emelkedett. Ez a javulás nem a pénzeszközök növekedéséből, hanem a kötelezettségek leépítéséből fakadt. A pénzeszközök 56,49%-kal csökkentek, miközben a rövid lejáratú kötelezettségek 61,27%-kal estek vissza. A javulás így közel fele-fele arányban oszlik meg: a pozitív hatást 52%-ban a kötelezettségek csökkenése, míg 48%-ban a pénzeszközök mérséklődése befolyásolta.

4.4 Jövedelmezőség elemzése a Színháznál

A jövedelmezőségi mutatók elemzése lehetőséget ad a múltbeli és jelenlegi teljesítmény összevetésére, a fejlődési tendenciák és esetleges szerkezeti problémák azonosítására. Emellett a mutatók a tulajdonosi és önkormányzati elvárásoknak való megfelelést is értékelik, hiszen a jövedelmezőség a befektetések megtérülésének alapvető mérőszáma. A számítás során az eredménykategóriákat – elsősorban a tevékenység és a mérleg szerinti eredményt – vetítési alaphoz viszonyítják, így a mutatók egyaránt alkalmasak a gazdálkodás hatékonyságának értékelésére és a stratégiai döntések megalapozására.

A jövedelmezőség elemzése alapvető része a költségvetési szervezetek pénzügyi értékelésének, mivel megmutatja, mennyire hatékonyan képesek a rendelkezésre álló erőforrásokat eredménnyé alakítani. A Vörösmarty Színház esetében a cél nem a profit maximalizálása, hanem a közpénzek hatékony és célszerű felhasználása, ezért különösen fontos a jövedelmezőségi mutatók vizsgálata. Ezek segítségével értékelhető a gazdálkodás hatékonysága és a hosszú távú fenntarthatóság. A vizsgált mutatók: eszközarányos eredmény (ROA), tőkearányos eredmény (ROE) és a saját bevételek eredménytermelő képessége. Mindhárom mutató esetében a pozitív érték kedvező teljesítményt jelez. A színház jövedelmezőségi mutatóit a 2020–2024 közötti időszakra számítottam és értékeltem.

	2020	2021	2022	2023	2024
Eszköz arányos eredmény ROA	-1,59%	1,49%	-5,59%	-2,70%	-21,20%
Tőkearányos mérleg szerinti eredmény ROE	-1,65%	1,53%	-5,82%	-2,91%	-43,80%
Saját bevételek eredmény termelő képessége	-83,25%	41,75%	-91,25%	-39,60%	-36,95%

3. táblázat: Jövedelmezőségi mutatók

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóit alapján

4.4.1.A Színház eszközarányos jövedelmezősége (ROA)

Az eszközarányos jövedelmezőség (ROA) a szervezet eszközeinek eredménytermelő képességét méri, vagyis azt, hogy a rendelkezésre álló vagyon milyen hatékonysággal járul hozzá a pénzügyi eredményhez. A mutató pozitív értéke javuló hatékonyságot, míg a negatív érték veszteséges működést jelez. A ROE mutatók mozgását a 3.táblázatból kiolvasható, hogy a mutató 2020-ról 2021-re javult -1,59-ről megemelkedett 1,49%-ra, ami egy 2,99% növekedés. A javulás egyértelműen a COVID-időszakot követő újra nyitásnak köszönhető: a tevékenység nettó bevétele 88,6%-kal nőtt, miközben az eszközállomány csak minimálisan bővült. A fokozódó nézőszám, a jegybevételek növekedése és a támogatások bővülése kedvezően hatott a gazdálkodás eredményére, így a mutató pozitív tartományba került.

A 3. táblázatban látható adatok szerint 2022-ben azonban a ROA értéke –5,59%-ra csökkent. Ennek oka a költségek jelentős emelkedése volt: a személyi jellegű ráfordítások 23,8%-kal, az anyagjellegű kiadások 67,3%-kal, az értékcsökkenési leírás pedig 6,6%-kal nőtt. Az eszközállomány ezzel párhuzamosan 3 038 826 941 Ft-ról 2 875 800 152 Ft-ra csökkent. Az eredmény –160 749 318 Ft lett, ami az eszközarányos jövedelmezőség romlását okozta.

2023-ban részleges korrekció történt: az eszközállomány enyhén 2 903 212 485 Ft-ra nőtt, a veszteség pedig –78 386 444 Ft-ra mérséklődött, így a ROA –2,70%-ra javult, amit a 3. táblázat 4. oszlopa is szemléltet. Ez az év a működés stabilizálódását, de még nem a teljes pénzügyi helyreállást jelezte. A 3. táblázat 5. oszlopban található -21,20%-os érték drasztikus zuhanást vázol, ahol is a vissza esés nem működési hatékonyságromlásból, hanem számviteli szerkezetváltásból adódott. a színház ingatlanvagyonának 97,95%-át kivezették a könyvekből, ami a befektetett eszközök értékét csökkentette. Az összes eszközállomány 84,56%-os visszaesése mellett a negatív eredmény –95 109 826 Ft volt, a csökkenő eszközbázis aránytalanul nagy negatív ROA-t eredményezett.

Összességében a színház eszközarányos jövedelmezősége 2021-ben a kereslet és a támogatások helyreállása miatt javult, 2022-ben a költségnövekedés és az eszközcsökkenés miatt romlott, majd 2024-ben a vagyonkivezetés okozta számviteli hatások miatt mélypontra esett. A 2024-es extrém érték tehát nem tényleges működési veszteséget, hanem könyvviteli szerkezeti torzulást tükröz.

4.4.2. A Színház sajáttőke-arányos jövedelmezősége (ROE)

A ROE azt mutatja, hogy a saját tőke egységére mennyi eredmény jut. A tőkearányos mérleg szerinti eredmény azt mutatja meg, hogy a vállalkozás a saját tőkéjéhez viszonyítva mekkora nyereséget ér el, vagyis mennyire hatékonyan gyarapítja a tulajdonosok által biztosított forrásokat. Költségvetési szervek esetében (mint a színház) a mutató értelmezése árnyaltabb: nem a profittermelés a cél, hanem a közpénzek hatékony, takarékos és célszerű felhasználása. Ezért a mutató inkább azt jelzi, hogy az intézmény mennyire tudta megőrizni vagy növelni a saját tőkéjét az adott évben.

A 3.táblázat alapján megállapítható a mutató 2020-ban még –1,65 % volt, amely 2021-ben 1,53%-ra emelkedett, ami a működési stabilitás visszatérését jelezte. Ez a javulás a működés újraindulásának és az önkormányzati támogatások növekedésének eredménye. 2022-től ismét romlás kezdődött mutató ismét negatív tartományba került –5,82%, majd 2023-ban –2,91 %-ra mérsékelődött. A csökkenő tendencia a tőkejövedelmezőség fokozatos romlását jelzi.

A legjelentősebb változás 2024-ben következett be, amikor a 3.táblázatból is kiolvasható, hogy ROE értéke –43,8%-ra zuhant. Ez a drasztikus visszaesés összefügg a saját tőke arányának felére csökkenésével 96%-ról 48%-ra, ami az ingatlanvagyon kivezetése miatt következett be. A mutató ebben az esetben nem a gazdálkodás gyengeségét, hanem a forrásszerkezet átalakulását és a számviteli leírások hatását tükrözi. A színház már nem tudta fenntartani tőkéjének jövedelmezőségét, mivel az eszközállomány és a saját tőke egyaránt jelentősen leértékelődött. 2024-ben a negatív eredmény a vagyoni átrendezés számviteli hatásait tükrözi, nem pedig működési veszteséget. A vizsgált időszak alapján elmondható, hogy a színház tőkéjének jövedelmezősége a 2020–2021-es átmeneti javulást követően folyamatosan romlott, és 2024-re már erősen negatív értéket vett fel.

4.4.3 A Színház saját bevételeinek eredménytermelő képessége

A saját bevételek eredménytermelő képessége a jegybevételhez és bérleti díjakhoz hasonló források jövedelmezőségét mutatja. A 3.táblázat 3. sorából leolvasható, hogy 2020-ban –83% de 2021-ben 41,7% volt, ami a COVID utáni jegyárbevétel-növekedés eredménye. 2022-ben a mutató nagymértékben romlott –91%-ra esett vissza, a csökkenő előadásszám és a növekvő díszlet- és személyi költségek miatt. 2023–2024-ben –39% körül stabilizálódott, jelezve, hogy a saját bevételek aránya javult, de továbbra sem fedezik teljesen a működési kiadásokat. A színház tehát továbbra is támogatásfüggő, bár a bevételi szerkezet 2023–2024 között részben helyreállt. A jövedelmezőségi mutatók alapján a Vörösmarty Színház 2020–2024 között jelentős ingadozást mutatott, és 2024-re a legtöbb mutató drasztikusan romlott. A negatív trendet két fő tényező okozta: működési és szerkezeti hatások. A működési hatások között a pandémiát követően megnövekedett amortizációs és selejtezési költségek, a díszlet- és technikai fejlesztések magas ráfordításai, valamint a saját bevételek alacsony fedezeti szintje szerepelnek.

A szerkezeti hatások az ingatlanvagyon jelentős kivezetéséből, a saját tőke közel felére csökkenéséből és a mérlegfőösszeg visszaeséséből adódtak. A jövedelmezőség romlása elsősorban külső és számviteli okokra, valamint a támogatásfüggő működésre vezethető vissza, nem pedig gazdálkodási hibákra. A pénzügyi stabilitás helyreállításához szükséges a saját bevételek növelése (jegyárbevétel, bérleti díjak, pályázatok), az eszközgazdálkodás hatékonyságának javítása, valamint a hosszú távú finanszírozási struktúra megerősítése. Ezek révén a színház pénzügyi egyensúlya és fenntartható működése biztosítható.

4.4.4 Élőmunka-arányos jövedelmezőségi mutatók a Színháznál

Bér és élőmunka-arányos jövedelmezőségi mutatók					
	2020	2021	2022	2023	2024
Egy főre jutó mérleg szerinti eredmény Ft/fő	-491 997	465 381	-1 560 130	-779 623	-928 169
Béerarányos jövedelmezőség	12,98%	24,53%	34,08%	35,72%	40,97%
Élőmunka ráfordítás arányos jövedelmezőség	10,12%	18,89%	24,86%	26,56%	29,96%

4.táblázat: Bér és élőmunka arányos jövedelmezőségi mutatók

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

A 4. táblázat áttekinthetően megmutatja, hogyan változott az egy főre jutó eredmény és a munkaerő-ráfordításhoz kötődő jövedelmezőség az évek során, ami alapján következtethetünk a vállalat hatékonyságának és munkaerő-gazdálkodásának alakulására, és a következő megállapításokat tehetjük. 2021-ben a jövedelmezőségi mutatók jelentősen javultak 4.táblázatból első oszlopából kiolvasható, hogy 2020-hoz képest: az egy főre jutó eredmény – 491 997 Ft/főről +465 381 Ft/főre nőtt 194,6%-kal emelkedett. A pozitív fordulatot az árbevétel 88,6%-os emelkedése és a személyi ráfordítások mindössze 1%-os növekedése okozta. A 4.táblázat szemlélteti a béerarányos jövedelmezőség 12,98%-ról 24,53%-ra 89%-kal nőtt, az élőmunka-ráfordítás arányos mutató pedig 10,12%-ról 18,89%-ra 86,6%-kal nőtt. A támogatások bevétele 117,3%-kal bővült, miközben a létszám 97 fő maradt, így a javulás a termelékenység és költséggazdálkodás eredménye volt. 2022-ben a pénzügyi teljesítmény romlott: az egy főre jutó eredmény –1 560 130 Ft/főre csökkent (–435%). Ugyanakkor a béerarányos jövedelmezőség 24,53%-ról 34,08%-ra 39%-kal, az élőmunka-ráfordítás arányos mutató 18,89%-ról 24,86%-ra 31,6%-kal emelkedett. A bevétel 62,9%-kal nőtt, de a költségek 67,3%-kal emelkedtek, különösen az anyagjellegű ráfordítások, a bérköltségek (+17,2%) és az egyéb személyi kifizetések (+116,1%). A létszám 97-ről 103 főre nőtt. A relatív mutatók javultak, de az abszolút eredmény negatív maradt.

A 4. táblázat adatai alapján megállapítható, hogy 2023-ban az egy főre jutó eredmény 50%-os javulást ért el. A bérarányos jövedelmezőség 4,8%-ot, az élőmunka-ráfordítás arányos mutató 24,86%-ról 26,56%-ra nőtt. A javulást az árbevétel 12,4%-os növekedése, az anyagköltségek 27,3%-os csökkenése és a mérsékelt 5,2%-os személyi ráfordítás-növekedés okozta. A létszám 1,9%-kal csökkent, jelezve a hatékonyabb humán erőforrás-gazdálkodást. 2024-ben az árbevétel 30%-kal nőtt, de az egy főre jutó eredmény a 4. táblázatban feltüntetett –928 169 Ft/főre romlott (–19,1%). A bérarányos jövedelmezőség 35,72%-ról 40,97%-ra (+14,7%), az élőmunka-ráfordítás arányos mutató 12,8%-kal nőtt, ami további termelékenység-javulást jelez. A bevétel 30,02% növekedése meghaladta a személyi ráfordítások 15,27%-os emelkedését, de az egyéb ráfordítások 73,7%-os növekedése és a –736 000 Ft pénzügyi veszteség rontotta az eredményt. Az értékcsökkenés gyakorlatilag változatlan, a létszám 102 főre nőtt.

4.5 Gazdálkodást jellemző mutatók alakulása a Színháznál

	2020	2021	2022	2023	2024
Saját bevételek aránya:	5,47%	9,76%	13,52%	15,67%	18,55%
Központi támogatások aránya:	94,53%	90,23%	86,48%	84,36%	81,50%

5. táblázat: Bevételek megoszlása %

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

4.5.1 Saját bevételek aránya a Színháznál

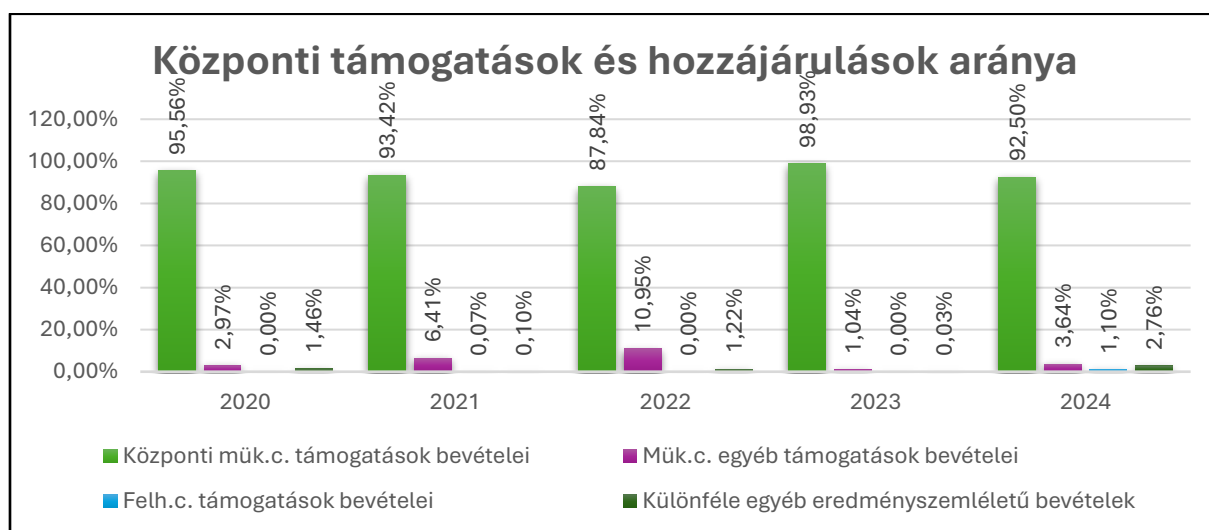
A saját bevételek aránya azt mutatja, mennyire támaszkodik az intézmény saját bevételeire. Az 5. táblázatban látható adatok alapján megállapítható, hogy a színház saját bevételeinek aránya 2020–2024 között folyamatosan nőtt: a mutató még 2020-ban 5,47% volt addigra 2024-re 18,55% lett, ez egy közel háromszoros emelkedés.

A színház egyre nagyobb arányban támaszkodik a saját forrásokra és csökkenti ezzel a támogatásfüggőségét. A saját bevételek teljesítményét leginkább a jegy- és bérletértékesítések bevételei adják. A jegybevételek a 2023-as év kivételével folyamatosan növekedtek. 2020-ban 17 133 392 Ft volt, ami 2021-re 336,26%-kal nőtt a növekedés hátterében vélhetően a pandémia utáni időszakban az emberek újra elkezdtek érdeklődni a színház után, 2023-ban 6%-kal csökkent, majd 2024-re már újra 25,11%-kal emelkedett az előző évhez képest. A bérletbevétel ellentétes tendencia tapasztalható, mint a jegybevétel esetében, 2020-2021-re 37,10%-kal

csökkent, de 2022-ben egy kiugrás tapasztalható az előző évhez képest 302,5%-kal megnőtt a bérletértékesítésből származó jövedelem. 2023-ban 20,51%-os visszaeséssel, majd 2024-ben 87%-os növekedéssel zárt. E két bevételi forrás 2024-ben a saját bevételek több mint 84%-át adta, ami a közönségforgalom bővülését és az értékesítési struktúra erősödését mutatja. A bérbeadási és egyéb bevételek kisebb arányt képviselnek, de stabil kiegészítést nyújtanak. A „nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése” bevétele 2020-ban 3 480 000 Ft volt, 2021-ben 16,24%-kal csökkent, majd 2024-re 200,19%-kal nőtt, jelezve a tudatosabb helyiségkihasználást. A saját bevételek növekedése a pandémia utáni kulturális élénküléssel, a közönség visszatéréseivel, a célzottabb marketingtevékenységgel, valamint a programkínálat bővülésével és a jegyárak reálértékű korrekciójával magyarázható.

4.5.2 Központi támogatások aránya a Színháznál

A központi transferektől való függés azt mutatja, milyen mértékben támaszkodik a színház támogatásokra és hozzájárulásokra. A központi források arányának alakulása jól tükrözi az intézmény pénzügyi önállóságát és az állami szerepvállalás változását. A 6. diagram bemutatja a támogatások arányának mozgását és elemeinek alakulását, a diagram jól szemlélteti, hogy a működési célú támogatások teszik ki a túlnyomó részét a kapott támogatási bevételeknek, ez a szint egy évtől eltekintve 90% felett mozog. Az 5. táblázat szemlélteti, hogy vizsgált időszakban a központi támogatások aránya 13,03 százalékponttal csökkent, ami a saját bevételek és piaci források növekedésére utal.

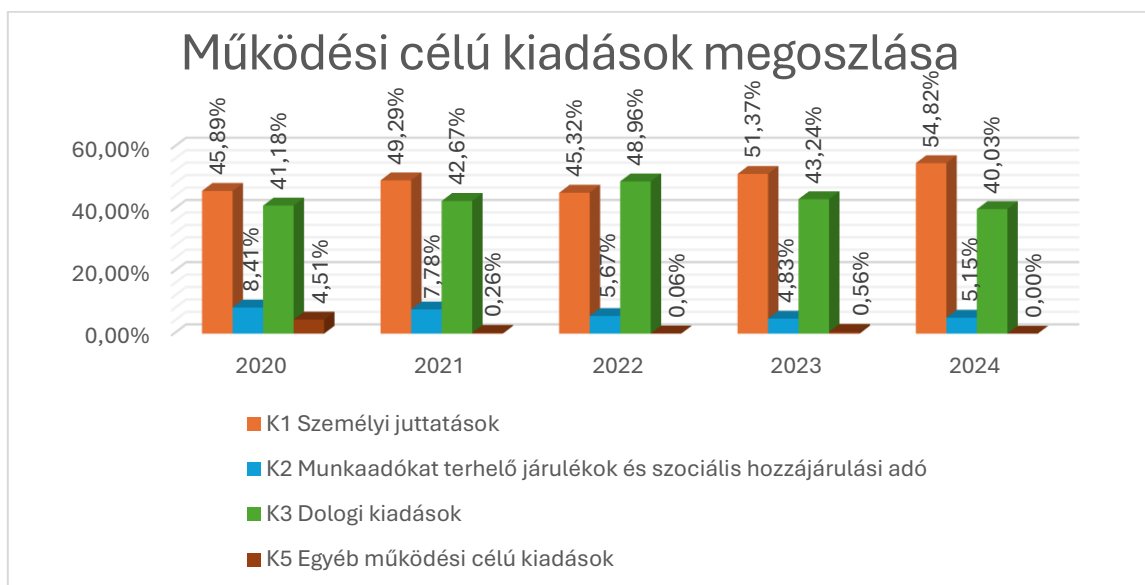
6. diagram: Támogatások és hozzájárulások megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

Ahogy a táblázatban láthatjuk 2020-ban a központi támogatások aránya még 94,53% volt (947 millió Ft dologi és 29 millió Ft színházi támogatás), amit a pandémiás időszak bevételekiesése indokolt. 2021-ben a támogatások 999 millió Ft-ra nőttek, de arányuk 90,23%-ra csökkent, mivel a saját bevételek lassan helyre álltak. 2022-ben a központi források értéke 1,126 milliárd Ft, arányuk 86,48%, ekkor jelentek meg először az irányítószervi és működési célú támogatások, ami a támogatási struktúra átalakulását jelezte. 2023-ban a támogatások 1,066 milliárd Ft-ot tettek ki (84,36%), főként az irányítószervi források növekedésének köszönhetően. 2024-re az arány tovább csökkent 81,50%-ra, miközben új elemek, például felhalmozási célú támogatások is megjelentek. Az 5. táblázatban bemutatott értékek alapján a központi finanszírozás továbbra is meghatározó, de relatív súlya csökkent, jelezve a színház pénzügyi önállóságának és bevételi diverzifikációjának erősödését.

4.5.3 Működési kiadások aránya a Színháznál

A mutató azt jelzi, mekkora a működésre fordított kiadások aránya a teljes költségben belül. 2020–2024 között a működési kiadások tették ki a szervezet ráfordításainak döntő részét. Arányuk a vizsgált időszakban 78,98–96,29% között mozgott. 2021-ben átmeneti csökkenés volt tapasztalható, de 2022-re ismét 93,68% fölé, 2023-ban pedig 96,13%-ra emelkedett. 2024-re 5,31%-kal mérséklődött, ám továbbra is 90% felett maradt. Ez azt mutatja, hogy a szervezet kiadásai elsősorban a mindennapi működés fenntartását szolgálják, míg a fejlesztési ráfordítások szerepe korlátozott.

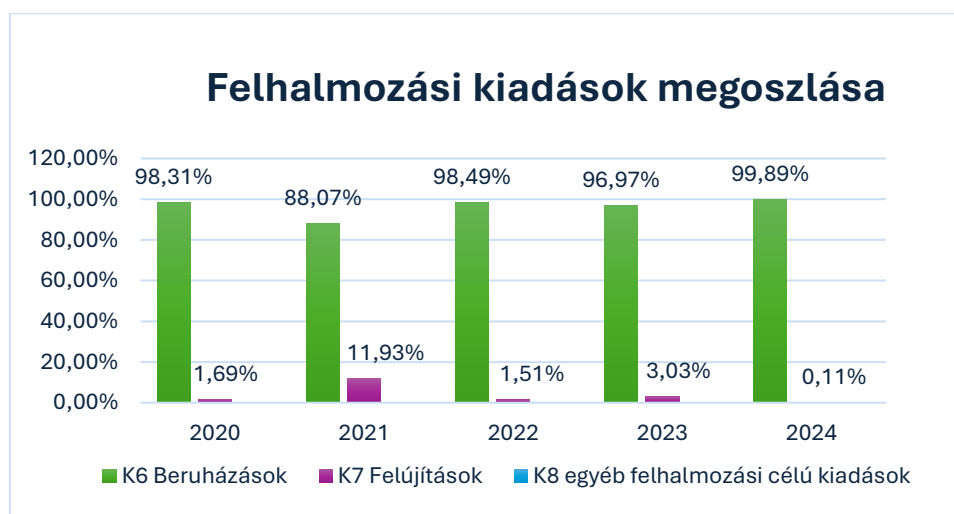
7. diagram Működési kiadások megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

7. diagram rávilágít arra is, hogy a működési kiadásokon belül a személyi juttatások (K1) jelentik a legnagyobb tételt, arányuk 2020 és 2024 között 45,89%-ról 54,82%-ra nőtt. Ez a humánerőforrás szerepének erősödésére, a bérek emelkedésére és a létszám bővülésére utal. Ezzel szemben a járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2) aránya 8,41%-ról 5,15%-ra csökkent, főként jogszabályi változások és a bérszerkezet átalakulása miatt. A dologi kiadások (K3) végig jelentős súlyt képviseltek, 40–49% között mozogva. 2022-ben érték el csúcspontjukat, amikor a szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások, üzemeltetési anyagbeszerzések és közüzemi díjak kiadásai drasztikusan nőttek. Ez jól mutatja, hogy a működés fenntartása továbbra is jelentős erőforrásokat igényel. Az egyéb működési kiadások (K5) aránya 2020-ban még 4,51% volt, de 2024-re teljesen megszűnt, ami egyes tevékenységek lezárásával és kiadások átsorolásával magyarázható.

4.5.4 Felhalmozási kiadások aránya a Színháznál

A felhalmozási kiadások a teljes kiadásokhoz viszonyítva kisebb arányt képviselnek, ugyanakkor jelentősebb ingadozást mutatnak. 2020-ban 3,71%-ot tettek ki, majd 2021-ben 21,02%-ra emelkedtek, amikor a Színház 176,4 millió forint értékű beruházást hajtott végre a közönségkiszolgálás és az új előadások megvalósítása érdekében. Ezt követően ez az arány 6,32%-ra majd 2023-ban 3,87%-ra csökkent. 2024-ben 9,18%-ra történő emelkedés következettbe főként a jelmezek, kellékek, fodrászati eszközök, valamint hang- és világítástechnikai fejlesztések és a hozzá kapcsolódó beszerzések miatt. A felhalmozási kiadások nem állandóak, egy-egy beruházási projekthez kapcsolódnak.

8. diagram Felhalmozási kiadások megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

A 8.diagram értelmezésével nyomon követhető a felhalmozási kiadások összetételeinek alakulása, ami egyértelműen a beruházások (K6) dominanciáját mutatja: részesedésük 88,07 % és 99,89% között alakult, minden évben meghatározó elemként. A Színház esetében a beruházási kiadások döntően tárgyi eszközök beszerzéséhez, fejlesztésekhez kapcsolódnak. A felújítások (K7) aránya jóval szerényebb, és évenként jelentősen ingadozik: 2021-ben magasabb 11,93%, más években azonban elenyésző 2022-ben csak 1,51% és 2023-ban is egy minimális 1,52%-ot emelkedett előző évhez képest, 2024-ben pedig nem szerepel. Az egyéb felhalmozási célú kiadások (K8) csak 2024-ben jelennek meg minimális értékkel, amely új tevékenységek számviteli átrendezés eredménye.

4.5.5 Működési bevételek és kiadások viszonya a Színháznál

	2020	2021	2022	2023	2024
Működési bevételek és kiadások viszonya	15,15%	27,03%	27,68%	30,93%	27,92%
Működési bevételek	157 692 236	268 517 188	379 931 397	409 286 177	393 886 784
Működési kiadások	1 041 172 633	993 542 258	1 372 522 662	1 323 289 721	1 410 788 065

6.táblázat: Működési bevételek és kiadások aránya %

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

A működési bevételek 2020–2024 között összességében növekvő tendenciát mutattak, bár ütemük nem volt egyenletes. A 6. táblázat összefoglalja a működési bevételek és kiadások arányának alakulását és egymáshoz való viszonyát. A táblázat szemlélteti, hogy a 2020-as alacsony szint után 2021-ben több mint 110 millió forintos növekedés következett, majd 2022-ben a bevételek elérték a közel 380 millió, 2023-ban pedig a 409 millió forintot. 2024-ben enyhe visszaesés történt, 393,9 millió forintra, ami korrekcióként értelmezhető a korábbi évek folyamatos bővülése után.

A 6.táblázat első sorából kiolvasható, hogy a bevételek a működési kiadásoknak csupán 15,15–30,93%-át fedezték, ami tartós finanszírozási hiányt jelez. 2020-ban volt a legalacsonyabb arány, ami a külső forrásoktól való erős függést mutatta. 2021-től a mutató 27–31% között stabilizálódott, ami ugyan javulást jelentett, de továbbra is kiegészítő támogatások szükségességére utal. A kiadások a teljes időszakban meghaladták az 1 milliárd forintot, és ingadozva, de jellemzően emelkedtek. Mivel a bevételek növekedése nem tartott lépést a kiadásokéval, a különbség lényegében változatlan maradt. A szervezet működése így továbbra

is jelentős mértékben külső finanszírozásra épül, főként támogatások és központi költségvetési források révén.

4.5.6 A felhalmozási bevételek és kiadások viszonya a Színháznál

	2020	2021	2022	2023	2024
Felhalmozási bevételek és kiadások viszonya	0,96%	2,65%	0,98%	112,53%	13,89%
Felhalmozási bevételek	386 614	7 000 000	905 000	60 000 000	19 808 000
Felhalmozási kiadások	40 131 630	264 468 282	92 585 216	53 321 286	142 625 577

7.táblázat Felhalmozási bevételek és kiadások aránya %

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

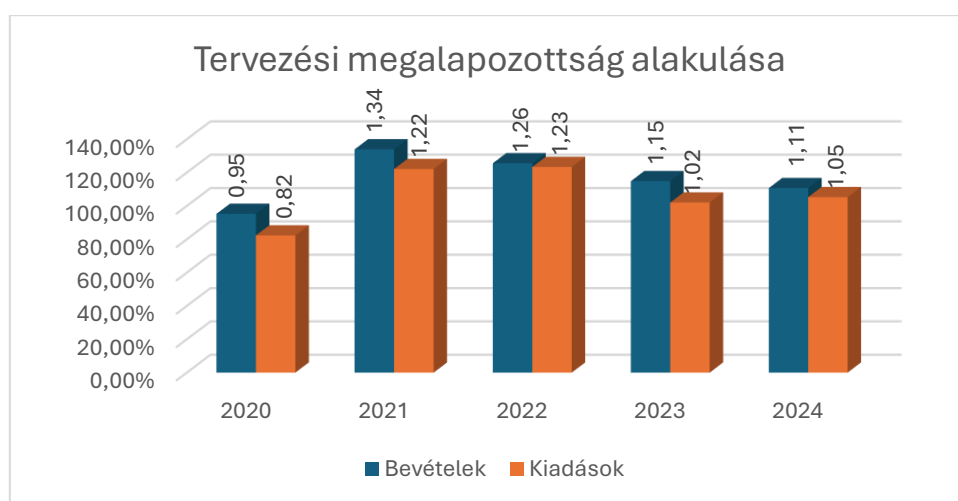
A 2020–2024 közötti időszak felhalmozási célú gazdálkodása jelentős ingadozásokat mutatott mind a bevételek, mind a kiadások terén. Egyes években erőteljes beruházási aktivitás volt megfigyelhető, máskor viszont visszafogottabb fejlesztések jellemezték a szervezetet. A bevételek és kiadások aránya azt mutatja, hogy a fejlesztések finanszírozása nagyrészt külső forrásokra támaszkodott. A 7.táblázat adatai alapján megállapítható, hogy 2020-ban a bevételek mindössze 386 614 Ft-ot tettek ki, ami a kiadások 0,96%-át fedezte majd 2021-ben 7 000 000 Ft-ra emelkedtek a bevételek, de a 264 468 282 Ft-os kiadásokhoz képest ez továbbra is alacsony, 1,68%-os arányt jelentett.

2022-ben ismét csökkentek a bevételek, miközben a kiadások párhuzamos csökkenése mellett mindössze 0,98%-os fedezet alakult ki. Az első évek egy olyan beruházási stratégiát tükröznek, amely döntően támogatásokra és külső finanszírozásra épült. 2023-ban éles fordulat következett, a bevételek 60 000 000 Ft-ra nőttek, a kiadások pedig 53 332 286 millió Ft-ra csökkentek, így a bevétel–kiadás arány 112,525%-ra emelkedett. Ekkor a Színház jelentős támogatásokhoz jutott, amelyek teljes mértékben fedezték a fejlesztési igényeiket. 2024-ben a bevételek ismét visszaestek 19 808 000 Ft-ra, míg a kiadások 142 625 577 Ft-ra emelkedtek, így a bevétel–kiadás arány 13,89%-ra csökkent. 2023 kivételével 2024-ben a korábbi évekhez képest magasabb az arány, de még így is a fejlesztések továbbra is jelentős külső finanszírozást igényeltek.

4.5.7 A színház költségvetési tervezésének folyamata

A színház költségvetése két fő részre tagolódik: üzemeltetési és szakmai tervezésre, amelyek együtt biztosítják az intézmény éves működésének pénzügyi és szakmai alapjait a jogszabályok és önkormányzati elvárások szerint. Az üzemeltetési tervezést a Székesfehérvári Intézményi Központ végzi az előző évek adatai alapján, meghatározva a várható költségszinteket és egyeztetve az intézménnyel. Célja a pénzügyi stabilitás és a jogszabályi megfelelés biztosítása. A szakmai tervezés az intézmény feladata: a színház meghatározza a következő év művészeti és közművelődési programjait, valamint azok költségigényét. A tervet a Központ pénzügyi szempontból felülvizsgálja, és szükség esetén egyeztetést kezdeményez. A két tervet ezt követően egységes költségvetési dokumentummá vonják össze, amelyet az önkormányzat jóváhagy. A támogatás több ütemben érkezik.

Tervezési megalapozottság arra a kérdésre adja meg a válaszunkat, hogy milyen mértékben volt pontos a költségvetési szerv tervezése. Minél jobban megközelíti az érték az 1-et annál pontosabb a szervezet tervezése.

9.diagram: Tervezési megalapozottság alakulása

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

A bevételi oldal tervezési megalapozottságának vizsgálata megállapítható, hogy a színház 2020 és 2024 között fokozatosan pontosabb és realisabb pénzügyi tervezést valósított meg. A tervezési megalapozottsági mutató 2020-ban 0,95 értéken alultervezést mutat, majd 2021-ben 1,34 túltervezést. 2022-re 0,8-potos vissza esés majd 2023-ra szintén csökkent 1,15 míg 2024-ben 1,11 volt, így elmondható, hogy a mutató elkezdett közelíteni az 1 értékhez. A 9. diagram

jól szemlélteti, hogy a korábbi alultervezett költségvetéseket fokozatosan felváltotta a kiegyensúlyozott, 1 körüli értékre beálló tervezési gyakorlat. A kezdeti, 2020-as alacsony érték a pandémiás időszak bizonytalanságait és a bevételi források kiszámíthatatlanságát tükrözte. A 2021–2022 közötti magasabb (1 feletti) értékek már a tudatosabb, biztonsági tartalékokat is tartalmazó tervezésre utalnak. Az ezt követő években a mutató stabilizálódott, ami azt jelzi, hogy a színház pénzügyi tervezése reális, tapasztalatokra épülő és fenntartható pályára állt. Az összesített tervezési megalapozottság eltérése 2020-ban még +0,05, 2021-ben –0,34, 2022-ben –0,26, 2023-ban –0,15, 2024-ben pedig –0,11 volt. Az eltérés fokozatos csökkenése a tervezési hibák mérséklődését, illetve a bevételi előirányzatok és a teljesítések közötti összhang erősödését mutatja. A negatív értékek 2021 után arra utalnak, hogy a színház a korábbi alul tervezés helyett inkább óvatos, túlbiztosított stratégiát alkalmazott, azonban ez a gyakorlat hosszabb távon a stabil pénzügyi tervezés alapjává vált.

A színház eredeti kiadási előirányzatainak és a tényleges teljesítéseknek az összevetése alapján megállapítható, hogy a 2020–2024 közötti időszakban a költségvetési tervezés pontossága fokozatosan javult. Az eredeti előirányzat 2020-ban 1 314 274 000 Ft, 2024-ben pedig 1 475 368 000 Ft volt, míg a tényleges kiadások 1 081 304 263 Ft-ról 1 553 413 642 Ft-ra emelkedtek. A tervezett értékek kezdetben alul becsültek a tényleges kiadási igényeket, a későbbi években viszont a tervezés egyre realisabbá vált és megközelítette az 1-et.

A tervezési megalapozottsági mutató 2020-ban 0,82, ami a következő 2 évben nőtt 2021-ben 1,22, 2022-ben 1,23 de 2023-ban érte el a legjobb értéket ekkor már megközelítette az egyet 1,02, míg 2024-ben is nagyon közeli 1,05 volt értéke. A 2020-ban mért alacsony érték arra utal, hogy az eredeti előirányzatot alul tervezték, míg a későbbi évek 1 körüli mutatói már a tervezés és a teljesítés közötti jobb tervezési folyamatot mutat. A 9. diagram alapján az is megállapítható, hogy a mutató az utolsó két vizsgált évben stabilizálódott, ami a pénzügyi tervezés nagyobb megbízhatóságára és a költségvetési gazdálkodás javulására utal.

4.5.8. Pénzügyi teljesítés a Színháznál

A mutató azt fejezi ki, hogy milyen mértékben sikerült teljesíteni a módosított előirányzatot.

Pénzügyi teljesítés					
	2020	2021	2022	2023	2024
Bevételek	94,42%	93,99%	92,44%	95,64%	96,54%
Kiadások	81,56%	85,71%	90,81%	84,96%	91,85%

8.táblázat: Bevételek és kiadások pénzügyi teljesítésének alakulása

Forrás: Saját szerkesztés a Vörösmarty Színház 2020-2024 beszámolóí alapján

A 8.táblázat szemlélteti a pénzügyi teljesítés bevételi és kiadási oldalának alakulását. A 8. táblázat alapján a bevételi oldalon 3,46–7,56 % közötti alul tervezés figyelhető meg, ami a közfinanszírozott intézményekre jellemző konzervatív tervezési magatartásra utal. Az eltérések kismértéke a bevételi források (pl. állami támogatás, jegybevétel, bérleti díjak) megbízhatóságát és előre jelezhetőségét is jelzi. 2020-ban is 94,42%-os pontossággal kalkulált (lásd 8.táblázat) , amely ugyan a következő 2 évben csökkent valamelyest, de 2023-tól szintén javuló tendenciát mutat. A táblázatból az is látszik, hogy a csökkenő százalékos eltérés 2024-re érte el a legmagasabb szintet 96,54%-os pontosságú teljesítést ért el, ami egy különösen kedvező érték, hiszen a bevételi tervek és a teljesítések közel kerültek egymáshoz, ami a tervezési pontosság javulását mutatja.

Kiadások pénzügyi teljesítése a 8. táblázat alapján a színház kiadási oldalának elemzése 2020 és 2024 között a költségvetési tervezés fokozatosan megalapozottabbá vált. A módosított előirányzat 2020-ban 1 325 759 000 Ft, 2024-ben 1 691 161 000 Ft volt, míg a teljesített kiadások 1 081 304 263 Ft-ról 1 553 413 642 Ft-ra emelkedtek. Ez a teljesítésben 43,6%-os növekedést jelent, és ahogy azt a 8. táblázat is szemlélteti a pénzügyi teljesítési arány pedig 81,56%-ról 91,85%-ra javult. Az éves eltérés 2020-ban még 18,44%, 2024-ben viszont már csak 8,15% volt, ami a tervezési pontosság jelentős erősödését mutatja.

A főbb kiadási kategóriák közül a személyi juttatások (K1) és dologi kiadások (K2) a legnagyobb súlyú tételek, teljesítési arányuk stabilan 90% körül alakult. Ez azt jelzi, hogy a színház bér- és működési költségeit reálisan, a tényleges szükségletekhez igazodva tervezte. A felújítási és beruházási (K3, K6) kiadások ennél ingadozóbb képet mutatnak: míg 2020-ban a K6 teljesítése csak 45,35%, 2022-ben már 100%, 2024-ben pedig 92,23% volt. Az ilyen változások jellemzően a beruházási projektek ütemezéséből és forrásátrendezésekből erednek, nem pedig hibás tervezésből. Az egyéb működési kiadások (K5) és speciális tételek (K7) szinte teljes egészében (99–100%) megvalósultak, ami pontos költségbecslést és fegyelmezett gazdálkodást jelez.

4.6. A színház hatékonyságának alakulása

A költségvetési szervek esetében a hatékonyság azt fejezi ki, hogy a rendelkezésre álló erőforrásokat mennyire sikerül úgy felhasználni, hogy azokból a lehető legtöbb értéket, eredményt vagy bevételt hozzák létre, akkor tekinthető hatékonynak a gazdálkodás, ha ugyanannyi ráfordítással több eredményt, vagy azonos eredménnyel kevesebb ráfordítást érnek el.

4.6.1. Eszköz hatékonysági mutatók

Tárgyi eszköz hatékonyság mutató nem bevételtermelő képességet, hanem inkább az eszközhasználat gazdaságosságát és kihasználtságát jelzi — például, hogy a rendelkezésre álló infrastruktúrát, berendezéseket, informatikai eszközöket mennyire hatékonyan használják fel a közfeladatok ellátásához. A tárgyi eszköz hatékonyság a szervezet eszközgazdálkodásának mérőszáma, amely megmutatja, hogy a tárgyi eszközök milyen mértékben járulnak hozzá a bevételtermeléshez vagy a közfeladatok eredményes ellátásához.

A mutató az első évben 2020-ról 2021-re 1,7%-os növekedést mutat, amit az árbevétel 88,6-os növekedése és a tárgyi eszközök 3,5%-os bővülése magyaráz. A javulás 96%-ban a bevételekhez és 4%-ban az eszközállomány növekedéséhez köthető. 2021-ről 2022-re 2,54%-os mértékben nőtt a mutató. A hatékonyság 3,76%-ról 6,30%-ra emelkedett, ami 62,9%-os árbevétel-növekedésnek és 2,8%-os tárgyi eszköz-állomány csökkenésnek köszönhető; a javulás mintegy 95%-a a bevétel növekedéséből, míg 5%-a az eszközállomány mérséklődéséből adódott. A tárgyi eszköz hatékonyság 2022 és 2023 között 6,30%-ról 7,29%-ra nőtt, amit elsősorban a 12,4%-os árbevétel-emelkedés, amit 80%-ban a bevétel emelkedése befolyásolta a növekedést, és a mutató kisebb részben pedig a 2,9%-os tárgyi eszköz-állomány csökkenés okozott, ami az állomány mérséklődésnek tudható be, ez a 20%-át generálta a változásnak. 2023 és 2024 között a mutató 7,29%-ról 79,46%-ra ugrott, amelyet 30%-os árbevétel-bővülés és 88,1%-os eszközbázis-csökkenés (2 715 millió Ft → 324 millió Ft) magyaráz; a változás 89%-ban az eszközeépítésnek, és mindössze 11%-ban a bevétel-növekedésnek köszönhető, így a 2024-es ugrás inkább szerkezeti, mintsem valódi működési hatékonyság-javulást tükröz.

4.6.2. Eszközarányos tevékenység nettó eredményszámlájának bevétele

Az eszközarányos tevékenység nettó eredményszámlájának bevétele a szervezet tevékenység nettó eredményszámlájának bevételeit viszonyítja a teljes eszközállományhoz, vagyis azt mutatja meg, hogy az adott évben mekkora bevételt sikerült elérni az összes tőkelekötéshez képest. Ez a mutató különösen érzékeny a mérlegfőösszeg szerkezeti változásaira, ezért nemcsak a bevétel alakulása, hanem az eszközállomány nagysága és összetétele is jelentősen befolyásolja.

A vizsgált időszakban az mutató értéke 2020 és 2024 között 1,91%-ról 57,38%-ra emelkedett, ami közel harmincszoros növekedést jelent. A 2020 és 2021 közötti javulás (1,91% → 3,56%) döntően, mintegy 97%-ban a 88,63% pontos árbevétel növekedésének volt köszönhető, mivel az eszközállomány 1,34% pontos növekedése csak csekély mértéket tesz ki az árbevétellel szemben bővült. A 2021 és 2022 közötti további emelkedés 3,56%-ról 6,12%-ra szintén elsősorban 62,86% pontos bevételi tényezőkből 94%-át adta a mutató erősödésének, kisebb részben pedig az eszközállomány mérsékelt 5,36% pontos csökkenéséből fakadt. 2022 és 2023 között a növekedés üteme mérséklődött 0,7%-kal, amelynek 70%-ban a bevételek bővüléséből, 25%-ban pedig az eszközfőösszeg csökkenéséből eredt. A 2023 és 2024 közötti időszakban viszont rendkívül jelentős 50,56%-kal, 6,82%-ról 57,38%-ra történő ugrás figyelhető meg. Ezt a látványos javulást azonban nem az árbevétel 30%-os növekedése, hanem az eszközállomány drasztikus, 84,6%-os csökkenése legnagyobb mértékben azzal magyarázható, hogy az ingatlanok állományának eredeti érték 2,10 %-ra esett vissza. A változás tehát mintegy 88%-ban az eszközbázis leépülésének, és csak 11%-ban a bevétel növekedésének tulajdonítható.

4.6.3. A bér- és élőmunka-hatékonysági mutatók alakulása

2020 és 2024 között a szervezet gazdálkodási és hatékonysági mutatói egyértelmű javulást mutattak. A bérhatékonyság több mint 216%-kal 40,97%-ra, az élőmunka-hatékonyság 19,84 százalékponttal emelkedett, míg az élőmunka-igényesség 5,8 százalékponttal csökkent, jelezve a munkaerő-felhasználás növekvő hatékonyságát. Az egy főre jutó saját bevétel 579 018 Ft-ról 2 599 465 Ft-ra, vagyis több mint négyszeresére nőtt, ami a termelékenység jelentős erősödését tükrözi.

2020 és 2021 között következett be a legnagyobb hatékonysági fordulat. A bérhatékonyság 11,55 az élőmunka-hatékonyság 8,77 százalékponttal nőtt, míg az élőmunka-igényesség 17,46 százalékponttal csökkent. A bevételek 88,6%-kal emelkedtek, miközben a személyi

ráfordítások csupán 1%-kal nőttek, és a létszám 99-ről 97 főre mérséklődött. Ennek eredményeként az egy főre jutó saját bevétel csaknem megduplázódott, jelezve a munkaerőforrások hatékonyabb kihasználását. 2022-ben a növekedés tovább erősödött: a bérhatékonyság 9,55 százalékponttal, az élömunka-hatékonyság 5,97 százalékponttal javult. A bevételek 62,9%-kal emelkedtek, miközben szintén emelkedettek a bérköltségek 17,2%-kal és a személyi ráfordítások 23,8%-kal ennél mérsékeltebben nőttek. A létszám 6,2%-os bővülése mellett az egy főre jutó termelékenység is javult. Az élömunka-igényesség 49,45%-ról 65,61%-ra emelkedett, ez jelzi, hogy a teljesítménynövekedés munkaintenzívebbé vált. 2023-ban a növekedés üteme mérséklődött. A bérhatékonyság 1,61 százalékponttal az élömunka-hatékonyság pedig 1,70 százalékponttal nőtt, miközben csökkent az élömunka-igényesség 1,35 százalékponttal. A bevételek 12,4% százalékpontos emelkedése meghaladta a bérköltségek 7,2% pontos és a személyi ráfordítások 5,2% százalékpontos növekedését, a létszám pedig 103-ról 101 főre csökkent. 2024-ben a szervezet ismét dinamikus növekedést ért el. A bérhatékonyság 5,25 és az élömunka-hatékonyság 3,40 százalékponttal javult, miközben az élömunka-igényesség 3,15 százalékponttal csökkent. A bevételek 30%-kal emelkedtek, szemben a bérköltségek 13,4%-os és a személyi ráfordítások 15,3%-os növekedésével. A létszám kissé mérséklődött 101 főről 99 főre, ugyanakkor a vezetői állomány bővülése a szervezeti irányítás erősödésére utal. Az egy főre jutó saját bevétel 33%-kal nőtt, ami a hatékonyság további javulását jelezte.

4.6.4. Forgási sebesség mutatók

A tárgyi eszközök forgási sebessége 2020 és 2024 között rendkívül markáns javulást mutatott: a mutató 2,06%-ról 79,46%-ra emelkedett. A pálya évenkénti elmozdulásai a következők: 2020–2021 között +1,70 százalékpont 2021–2022 között nőtt 2,54 százalékpont 2022–2023 között 0,99 százalékpont nőtt 2023–2024 között pedig nőtt 72,17 százalékpont. A növekedés 2020–2023 között alapvetően az tevékenység nettó bevételeinek bővüléséből adódott, miközben a tárgyi eszközök állománya gyakorlatilag 2020-2021 növekedett 3,48 % vagy mérsékelten 0,3%-kal csökkent 2022-ben és 2023-ban is. A 2024-es kiugró ugrás döntően a nevező drasztikus zsugorodásának következménye: a tárgyi eszközállomány esett vissza 88,07%-kal, miközben a bevétel további 30,02%-kal bővült.

A tárgyi eszközök ilyen mértékű leépülését a mérlegtételek közül a „Nemzeti vagyon változásai” sor rendkívül nagy negatív értéke magyarázza, amely lényegében a nemzeti vagyon

köréből kivezetett vagy átsorolt eszközök hatását tükrözi. Ezzel párhuzamosan a beruházási aktivitás 2020–2023 között visszafogott volt, 2024-ben pedig csak marginális tételek jelentek meg, ami nem ellensúlyozhatta a nagyarányú vagyonkiáramlást.

A saját tőke forgási sebessége még a tárgyi eszközök forgási mutatójánál is erőteljesebben gyorsult: 1,98%-ról 118,52%-ra nőtt. 2020–2021 között +1,69 százalékponttal, 2021–2022 között +2,70 százalékponttal, 2022–2023 között +0,99 százalékponttal, 2023–2024 között pedig +111,16 százalékponttal nőtt. A 2020–2023 közötti, fokozatos gyorsulást itt is a bevétel bővülése okozta, miközben a saját tőke lassan apadt. A 2024-es robbanásszerű ugrás döntő oka a saját tőke -91,93%-os visszaesése volt, amely mögött egyrészt a „Nemzeti vagyon változásai” nagymértékű negatívuma, másrészt az eredménykimutatás tartósan negatív zárása, illetve a felhalmozott eredmény további romlása áll.

A forgási mutatók alakulását a számláló a tevékenység nettó bevételének és a nevező (tárgyi eszközök, illetve saját tőke) együttes változása határozta meg. 2020–2022-ben a gyorsulást elsősorban a bevételek jelentős növekedése 88,63%-ban befolyásolta tárgyi eszközök forgási sebessége esetében, illetve 62,86% okozta saját tőke forgási sebessége szintjén, miközben az eszköz- és tőkeállomány alig módosult. 2022–2023-ban a bevétel bővülése mérséklődött 12,40%-kal, így a mutatók csupán kismértékben javultak. 2023–2024-ben viszont strukturális törés történt: a bevétel további 30,02%-os emelkedése mellett a drasztikusan leépült a tárgyi eszközök 88,07%-kal míg a saját tőke 91,93%-kal csökkent, ami a „Nemzeti vagyon változásai” miatti szerkezeti hatás következtében mechanikusan felfutó forgási mutatókat eredményezett.

Összességében a 2020–2023 közötti gyorsulás a teljesítményjavulásból, míg a 2024-es extrém értékek a mérlegszerkezeti átrendeződésből fakadtak, ezért utóbbiak hatékonysági értelmezése csak korlátozottan indokolt.

5. Összegzés

A Vörösmarty Színház 2020 és 2024 közötti gazdálkodásának átfogó vizsgálata lehetőséget adott arra, hogy a kulturális intézmény működését pénzügyi, vagyoni és jövedelmezőségi szempontból is értékeljem, és feltárjam azokat a folyamatokat, amelyek az elmúlt öt évben meghatározták fejlődését vagy éppen kihívásait. A vizsgált időszak több okból is különleges: a pandémiát követő újraindulás, a költségvetési és intézményi struktúrák átalakulása, valamint a színház vagyonának jelentős szerkezeti módosulása egyszerre formálták a gazdálkodási

teljesítményt. Elemzésem célja az volt, hogy e változások hátterét, következményeit és gazdasági összefüggéseit bemutassam, hozzájárulva ezzel az államháztartási számvitel gyakorlati alkalmazásának és a kulturális szektor működési sajátosságainak jobb megértéséhez.

A vagyoni helyzet vizsgálata alapján egyértelműen megállapítható, hogy a színház működése az időszak nagy részében erősen eszközigenyes volt. A befektetett eszközök aránya 2020 és 2022 között elérte a 97%-ot, ami a hosszú távú vagyonlekötöttség magas szintjére utal. A tárgyi eszközállomány bővülését és magas szintjét ekkor a pandémiát követően újraindított fejlesztések, valamint az informatikai és üzemeltetési beruházások okozták. A trendet drasztikusan törte meg a 2024-ben bekövetkezett szerkezeti változás, amelynek során a befektetett eszközök aránya 72%-ra csökkent. A változás hátterében az ingatlanok és vagyoni jogok kivezetése állt, ami nem a működés romlását tükrözi, hanem számviteli és tulajdonosi átrendeződést. A nettó beruházási ráta több évben negatív volt, ami arra utal, hogy az amortizáció meghaladta a tárgyi eszközök megújulását – hosszú távon ez a megújulási képesség gyengülésének kockázatát hordozza.

A tőkeszerkezeti elemzés eredményei azt mutatták, hogy a színház finanszírozása 2020 és 2023 között döntően saját tőkére támaszkodott, a tőkeerősség 92–97% között mozgott, jelezve a szervezet stabil működési alapját. A 2024-es évben ugyanakkor a tőkeerősség jelentősen, 48,41%-ra csökkent a saját tőke számottevő mérséklődése miatt, amit elsősorban a „Nemzeti vagyon változásai” sor jelentős csökkenése okozott. Mivel ez a vagyonkivezetés elsősorban szerkezeti okokra vezethető vissza, nem pedig működési eladósodásra, a mutató értelmezésekor hangsúlyosan figyelembe kell venni a környezetváltozást. A színház rövid távú fizetőképességét mutató likviditási mutatók az időszak során jelentős ingadozást mutattak. A pénzeszközök állományának csökkenése és a kötelezettségek átmeneti emelkedése miatt 2022-ben a mutató mélypontra esett, ugyanakkor 2024-re a likviditás újra stabilizálódott. Ennek hátterében részben az átmeneti eszközök arányának növekedése állt, ami javította a pénzügyi rugalmasságot és a kötelezettségek fedezetét.

Jelentős eredményt hozott a jövedelmezőség és a hatékonyság vizsgálata is. Az eszközarányos jövedelmezőség több évben pozitív tendenciát mutatott, részben a bevételek dinamikus növekedése, részben az eszközállomány változása miatt. A tárgyi eszköz hatékonyság mutató 2020 és 2023 között folyamatosan javult, ami arra utal, hogy a színház egyre nagyobb értéket tudott előállítani rendelkezésre álló infrastruktúrájával. A 2024-es évben tapasztalt kiugró értékek ugyanakkor szerkezeti okokra – elsősorban a befektetett eszközök jelentős csökkenésére – vezethetők vissza, ezért azok hatékonysági következtetésként csak korlátozottan értelmezhetők.

A költségvetési tervezés elemzése alapján megállapítható, hogy a színház pénzügyi tervezése a vizsgált időszakban folyamatosan javult. A tervezési megalapozottság mutató értékei 2020 és 2024 között fokozatosan közelítettek az 1-hez, ami a bevételi és kiadási előirányzatok és a tényleges teljesítések közötti összhang erősödésére utal. A 2020-as bizonytalanságot követően a szervezet realisabb, tapasztalatra épülő tervezési gyakorlatot alakított ki, ami hosszú távon a gazdálkodás stabilitását erősíti.

A Vörösmarty Színház gazdálkodásának elemzése rávilágít arra, hogy egy közpénzből működő kulturális intézmény számára a stabil működés fenntartása és a változásokhoz való alkalmazkodás egyaránt összetett feladat. A vizsgált időszak adatai azt mutatják, hogy a színház képes volt megőrizni pénzügyi egyensúlyát, miközben folyamatosan építette újra működési és vagyoni struktúráját. A feltárt tendenciák és összefüggések a jövőben is alapot adhatnak a gazdálkodás tudatos fejlesztéséhez, és hozzájárulhatnak a kulturális szféra fenntartható működését célzó szakmai döntések megalapozásához.

A vizsgálat korlátait több szempontból is meghatározzák az eredmények értelmezését.

Egyrészt a színház működése és gazdálkodása nagymértékben függ külső, nem gazdasági tényezőktől – például jogszabályi változásoktól, fenntartói döntésektől vagy a kulturális fogyasztói szokások alakulásától –, amelyek csak részben számszerűsíthetők. Másrészt a 2024-es jelentős vagyonkivezetés torzítja az időbeli összehasonlítást, ezért bizonyos mutatók (pl. tárgyi eszköz arány, hatékonyság, tőkeerősség) esetében csak erős korrekció mellett vonhatók le következtetések. További korlátot jelent, hogy az elemzés kizárólag pénzügyi és számviteli adatokon alapult, és nem tért ki a művészeti teljesítmény, a közönségszám vagy a minőségi mutatók értékelésére, amelyek a kulturális intézmények működésében szintén meghatározó szempontok.

A jövőbeli kutatási irányok szempontjából több lehetőség is kirajzolódik. Érdemes lenne részletesebben vizsgálni, hogyan hat a bevételi struktúra átalakulása – különösen a saját bevételek növelése – a színház fenntarthatóságára. Bár saját bevételek aránya a vizsgált időszakban 5,47%-ról 18,55%-ra nőtt, ami kedvező irányt jelez, de a fenntartói támogatások aránya továbbra is meghatározó. A jövőben a pénzügyi önállóság erősítése érdekében szükséges a jegyértékesítés és bérletrendszer modernizálása, a dinamikus árképzés bevezetése, valamint a szponzorációs, pályázati és partnerségi források aktív keresése. Az infrastruktúra – például a játszóhelyek és technikai eszközök – bérbeadása, valamint kiegészítő szolgáltatások (büfé, ajándékbolt, rendezvényhelyszín) fejlesztése további bevételi potenciált rejt.

A bevételi struktúra alakulása mellett érdemes lehetne egy olyan elemzés elvégzése is, amely összekapcsolja a pénzügyi adatokat a szakmai teljesítménymutatókkal, így komplexebb képet adva az intézményi működés egészéről. A szerkezeti változások hosszú távú hatásai – különösen a vagyonszerzés és az eszközállomány csökkenése – szintén érdemelnének egy többéves nyomon követést. A költséghatékonyság javítása érdekében indokolt a belső pénzügyi kontrollrendszerek fejlesztése, a teljesítményalapú tervezés erősítése és a közös beszerzések kiterjesztése más kulturális intézményekkel. Az eszközállomány csökkenése miatt külön figyelmet érdemel a vagyonszerzés, különösen az energiahatékonysági és digitális fejlesztések terén, amelyek hosszú távon fenntartható megtakarítást eredményezhetnek. Emellett szükséges lehet a tervezési megalapozottság vizsgálata alapján pedig fontos lenne megérteni, milyen módszerekkel lehet tovább finomítani a bevételi és kiadási előrejelzéseket, különös tekintettel a kulturális szektor kiszámíthatósági nehézségeire.

A közönségkapcsolatok és a kulturális marketing erősítése – különösen a fiatalabb korosztályok, iskolák és új közönségcsoportok bevonása, valamint a digitális kommunikáció tudatos használata – hozzájárulhat a színház ismertségének és bevételeinek növeléséhez.

Összességében megállapítható, hogy a Vörösmarty Színház gazdálkodása stabil alapokon áll, ugyanakkor a hosszú távú fenntarthatóság érdekében három fő fejlesztési irány kiemelt fontosságú:

1. A bevételi szerkezet diverzifikálása és a saját források növelése,
2. A költséghatékonyság és pénzügyi tervezés továbbfejlesztése,
3. A szervezeti és közönségkapcsolati hatékonyság erősítése.

E stratégiai célok megvalósítása hozzájárulhat ahhoz, hogy a Vörösmarty Színház hosszú távon is stabil, fenntartható és versenyképes kulturális intézményként működjön, egyúttal tovább erősítve Székesfehérvár és a térség kulturális életének dinamizmusát.

6. Irodalomjegyzék

- 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről. (Áhsz.) Letöltve: 2025.szeptember 22. <https://njt.hu/jogszabaly/2013-4-20-22>
- 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről. (BKR) letöltve: 2025.szeptember 22. <https://njt.hu/jogszabaly/2011-370-20-22>
2000. évi C. törvény a számvitelről. (Sztv.) letöltve: 2025.szeptember 22. <https://njt.hu/jogszabaly/2000-100-00-00>
2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról. (Áht.) letöltve: 2025.szeptember 22. <https://njt.hu/jogszabaly/2011-195-00-00>
2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól. (Mötv.) letöltve: 2025.szeptember 22. <https://njt.hu/jogszabaly/2011-189-00-00>
- Allamhaztartas.kormany.hu (n.d.) *Költségvetési szervek*. Államháztartás Szabályozása, Letöltve:2025.10.11. <https://allamhaztartas.kormany.hu/koltsegvetes-szervek>
- Boros, A., Gergő, J., Bándi, I., Kocsis, E., Hajdics, A. A., & Szólik, E. (2018). *Az állami vagyongazdálkodás* Nemzeti Közzolgálati Egyetem. <https://kti.uni-nke.hu/document/vtkk-uni-nke-hu/Boros%20Anita-Gerg%20C5%91%20J%20C3%B3zsef-B%20C3%A1ndi%20Imre-Kocsis%20Enik%20C5%91-Hajdics%20Ant%20C3%B3nia%20Am%20C3%A1lia-Sz%20C3%B3lik%20Eszter%20-%20Az%20C3%A1llami%20vagyongazd%20C3%A1lkod%20C3%A1s.pdf>
- Baricz, R. (2009). *A számvitel alapjai*. Budapest: Saldo Kiadó.
- Fekete, S. (2021). *A magyar önkormányzat korableki rendszere*. Multidiszciplináris tudományok, 11., 322-328. <https://doi.org/10.35925/j.multi.2021.2.42>
- Gárdos, C., Hegedűs, S., Kozma, G., Molnár, P., Tóth, G., Sisa, K., . . . Zugyel, J. (2019). *Közpénzügyek*. Budapest: Saldó Kiadó.
- Kaiser, T. (2014). *Hatékony közzolgálat és jó közigazgatás*. Budapest: Nemzeti Közzolgálati Egyetem. Letöltve 2025.10.14 https://kti.uni-nke.hu/document/vtkk-uni-nke-hu/kaiser-hatekony-kozzolgalat-jo-kozig_.original.pdf
- Kistóth, K., & Nagy, J. (2023.). Az eredményszemléletű számvitel alkalmazása a költségvetési szerveknél. *A költségvetési intézmények elemzése az eredményszemléletű elszámolások alapján*. Állami Számvevőszék. Letöltve: 2025.10.10. https://www.asz.hu/dokumentumok/Eredm_alkalmazas.pdf
- Lenther, C. (2013). *Közpénzügyek és államháztartástan*. Budapest: Nemzeti Közzolgálati és Tankönyvkiadó.

- Lentner, C. (2018). Általános közigazgatási ismeretek (5. kiad.). Budapest: Nemzeti Közszerológati Egyetem. Letöltve: 2025.10.05. https://kti.uni-nke.hu/document/vtkk-uni-nke-hu/tankonyv2018_3_modul.pdf
- Lukács, L. I., Sisa, K., Szmakó, J., Szeles, J., Veres, A., & Lukács, D. A. (2023). *Államháztartási szervezetek szabályozása, számvitele és ellenőrzése*. Budapest: PENTA Unió Zrt.
- OECD. (2025). *Government at a Glance 2025: Classification of the Functions of Government (COFOG)*. Organisation for Economic Co-operation and Development. Letöltve: 2025.10.05. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/06/government-at-a-glance-2025_70e14c6c/0efd0bcd-en.pdf
- Paár, D., Ambrus, R. A., & Szóka, K. (2021). *Gazdasági elemzés a beszámolóik információi alapján*. Sopron: SOPRONI EGYETEM KIADÓ. Letöltve 2025.10.05 http://publicatio.uni-sopron.hu/2214/1/Paar-Ambrus-Szoka_Gazdasagi_elemzes_2021.pdf
- Szmakó, J. (2015). *Költségvetési szervek gazdálkodása és pénzügyei*. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft.
- Sztanó, I. (2022). *A számvitel alapjai*. Budapest: Perfekt Kiadó.
- Takács, A., & Márkus, G. (2024). *Beszámolóképzítés és elemzés*. Pécs: Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar. Letöltve_ 2025.10.11 <https://pea.lib.pte.hu/server/api/core/bitstreams/71534b37-5280-422a-aa55-b5d3da348057/content>
- Vorosmarty Színház.hu (2025.10.01) *A Vörösmarty Színház szervezeti és működési szabályzata* <https://www.vorosmartyshaz.hu/download/Downloads/SZMSZ%20180801.pdf>

7. Ábrajegyzék, Diagram, Táblázatjegyzék

Ábrajegyzék:

1. ábra: A jövedelmezőségi mutató általános képlete
2. ábra: A hatékonysági mutató általános képlete

Diagramjegyzék

1. diagram: A befektetett eszközök aránya és a nettó beruházási ráta alakulása
2. diagram: Eszközök arányváltozása (%)
3. diagram: Tőkeerősség és az esedékességi aránymutató alakulása
4. diagram: Fedezet vizsgálati mutatók alakulása
5. diagram: Likviditási mutatók
6. diagram: Támogatások és hozzájárulások megoszlása
7. diagram: Működési kiadások megoszlása
8. diagram: Felhalmozási kiadások megoszlása
9. diagram: Tervezési megalapozottság alakulása

Táblázatjegyzék

1. táblázat: Használhatósági fok és volumen elemzés változása (%)
2. táblázat: Tőkeszerkezeti és adósság állományi mutatók
3. táblázat: Jövedelmezőségi mutatók
4. táblázat: Bér és élőmunka arányos jövedelmezőségi mutatók
5. táblázat: Bevételek megoszlása %
6. táblázat: Működési bevételek és kiadások aránya %
7. táblázat: Felhalmozási bevételek és kiadások aránya %
8. táblázat: Bevételek és kiadások pénzügyi teljesítésének alakulása

8. Mellékletek

Mellékletek listája:

- 1.számú melléklet: Mérleg eszköz oldalának összehasonlító táblázata
- 2.számú melléklet: Mérleg forrás oldalának összehasonlító táblázata
- 3.számú melléklet: Eredménykimutatás összehasonlító táblázata
- 4.számú melléklet: A költségvetési és pénzügyi számvitel alapelveinek összehasonlító táblázata
- 5.számú melléklet: A Vörösmarty Színház szervezeti felépítésének ábrája
- 6.számú melléklet: A Vörösmarty Színház mérlege (2020-2024)
- 7.számú melléklet: A Vörösmarty Színház eredménykimutatása (2020-2024)

1.számú melléklet: Mérleg eszköz oldalának összehasonlító táblázata

<i>Államháztartási számvitelről szóló kormányrendelet szerinti mérleg eszköz oldal</i>	<i>Számviteli törvény szerinti mérleg eszköz oldal</i>
A/I. Immateriális javak állománya	A/I. Immateriális javak állománya
A/II Tárgyi eszközök állománya	A/II Tárgyi eszközök állománya
A/III Befektetett pénzügyi eszközök	A/III Befektetett pénzügyi eszközök
A/IV Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök	
A. Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök	A. Befektetett eszközök
B/I Készletek	B/I Készletek
B/II Értékpapírok	B/II Követelések
B. Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök	B/III. Értékpapírok
C/I Lekötött bankbetétek	B/IV. Pénzeszközök
C/II Pénztárak, csekkek, betétkönyvek	B. Forgóeszközök
C/III Forintszámlák	
C/IV Devizaszámlák	
C. Pénzeszközök	
D/I. Költségvetési évben esedékes követelések	
D/II Költségvetési évet követően esedékes követelések	
D/III. Követelés jellegű sajátos elszámolások összesen	
D. Követelések	
E/I. Előzetesen felszámított általános forgalmi adó elszámolás	
E/II Fizetendő általános forgalmi adó elszámolás	
E/III Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások	
E. Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások	
F. Aktív időbeli elhatárolások	C. Aktív időbeli elhatárolások

Forrás: Saját szerkesztés az Államháztartási számvitelről szóló kormányrendelet és a Számvitel szerinti törvény alapján.

2.számú melléklet: Mérleg forrás oldalának összehasonlító táblázata

<i>Államháztartási számvitelről szóló kormányrendelet szerinti mérleg forrás oldal</i>	<i>Számviteli törvény szerinti mérleg forrás oldal</i>
G/I Nemzeti vagyon induláskori értéke	D/I Jegyzett tőke
G/II Nemzeti vagyon változásai	D/II. Jegyzett de be nem fizetett tőke (-)
G/III Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	D.III Tőketartalék
G/IV Felhalmozott eredmény	D/IV. Eredménytartalék
G/V Eszközök értékhelyesbítésének forrása	D.V Lekötött tartalék
G/VI sor, Mérleg szerinti eredmény	D/VI Értékelési tartalék
G. Saját tőke	D/VII. Adózott eredmény
H/I. Költségvetési évben esedékes kötelezettség összesen	D. Saját tőke
H/II. Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek összesen	E. Céltartalék
H/III. Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások	F/I. Hátrasorolt kötelezettségek
H. Kötelezettségek összesen	F/II. Hosszú lejáratú kötelezettségek
I. Kincstári számlavezetéssel kapcsolatos elszámolások	F/III. Rövid lejáratú kötelezettségek
J. Passzív időbeli elhatárolások	F. Kötelezettségek
	G. Passzív időbeli elhatárolások

Forrás: Saját szerkesztés az Államháztartási számvitelről szóló kormányrendelet és a
Számvitel szerinti törvény alapján

3.számú melléklet: Eredménykimutatás összehasonlító táblázata

<i>Államháztartási számvitelről szóló kormányrendelet szerinti eredménykimutatás</i>	<i>Számvitel törvény szerinti összköltség eljárással készülő eredménykimutatás</i>
01.Közhatalmi bevételek	01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele
02.Eszközök, szolgáltatások értékesítése nettó bevétele	02. Export értékesítés nettó árbevétele
03.Tevékenységek egyéb nettó bevételei	I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)
I. Tevékenység nettó eredményszámléletű bevétele (01+02+03)	03. Saját termelésű készletek állományváltozása
04.Saját termelésű készletek állományváltozása	04. Saját előállítású eszközök aktivált értéke
05.Saját előállítású eszközök aktivált értéke	II. Aktivált saját teljesítmények értéke (03+04)
0III. Aktivált saját teljesítmények értéke (±04+05)	III. Egyéb bevételek
06.Központi működési célú. támogatások bevételei	Ebből: - Visszaírt értékvesztés
07.Műk.c. egyéb támogatások bevételei	05. Anyagköltség
8.Felh.c. támogatások bevételei	06. Igénybe vett szolgáltatások értéke
9.Különféle egyéb eredményszámléletű bevételek	07. Egyéb szolgáltatások értéke
III. Egyéb eredményszámléletű bevételek (06+07+08+09)	08. Eladott áruk beszerzési értéke
10.Anyagköltség	09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
11.Igénybe vett szolgáltatások értéke	IV. Anyagjellegű ráfordítások (05+06+07+08+09)
12.Eladott áruk beszerzési értéke	10. Bérköltség
13.Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	11. Személyi jellegű egyéb kifizetések
IV. Anyagjellegű ráfordítások (10+11+12+13)	12. Bérjárulékok
14.Bérköltség	V. Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)
15.Személyi jellegű egyéb kifizetések	VI. Értécsökkenési leírás
16.Bérjárulékok	VII. Egyéb ráfordítások
V. Személyi jellegű ráfordítások (14+15+16)	Ebből: - Értékvesztés
VI. Értécsökkenési leírás	A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I±II+III-IV-V-VI-VII.)
VII. Egyéb ráfordítások	13. Kapott (járó) osztalék és részesedés
A) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE (I±II+III-IV-V-VI-VII.)	Ebből: - Kapcsolt vállalkozástól kapott
17.Kapott (járó) osztalék és részesedés	14. Részesedésekből származó bevételek, árfolyamnyereségek
18.Részesedésekből származó eredményszámléletű bevétel, árfolyamnyereség	Ebből: - Kapcsolt vállalkozástól kapott
19.Befektetett pénzügyi eszközökből származó eredményszámléletű bevételek, árfolyamnyereségek	15. Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó bevételek, árfolyamnyereségek
20.Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű eredményszámléletű bevételek	Ebből: - Kapcsolt vállalkozástól kapott
21.Pénzügyi műveletek egyéb eredményszámléletű bevételei	16. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamat jellegű bevételek
- ebből: lekötött bankbetét mérlegfordulónapi értékelése során megállapított (nem realizált) árfolyamnyeresége	Ebből: - Kapcsolt vállalkozástól kapott
- ebből: egyéb pénzeszközök és sajátos elszámolások mérlegfordulónapi értékelése során megállapított (nem realizált) árfolyamnyeresége	17. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei
VIII. PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI (17+18+19+20+21)	Ebből: - Kapcsolt vállalkozástól kapott
22.Részesedésekből származó ráfordítás, árfolyamvesztesség	VIII. Pénzügyi műveletek bevételei (13+14+15+16+17)
23.Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó ráfordítások, árfolyamvesztések	18. Részesedésekből származó ráfordítások, árfolyamvesztések

24.Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	Ebből: - Kapcsolt vállalkozásnak adott
25.Részesedések, értékpapírok, pénzeszközök értékesítése (854)	19. Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó ráfordítások, árfolyamveszteségek
- ebből: lekötött bankbetét értékesítése	Ebből: - Kapcsolt vállalkozásnak adott
- ebből: Kincstáron kívüli forint- és devizaszámlák értékesítése	20. Fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások
26.Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	Ebből: - Kapcsolt vállalkozásnak adott
- ebből: lekötött bankbetétek mérlegfordulónapi értékelése során megállapított (nem realizált) árfolyamvesztesége	21. Részesedések, értékpapírok, tartósan adott kölcsönök, bankbetétek értékesítése
- ebből: egyéb pénzeszközök és sajátos elszámolások mérlegfordulónapi értékelése során megállapított (nem realizált) árfolyamvesztesége	22. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai
IX. PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI (22+23+24+25+26)	Ebből: - Értékelési különbözet
B) PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE (VIII-IX.)	IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai (18+19+20+21+22)
E) MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY ($\pm A \pm B$)	B. Pénzügyi műveletek eredménye (VIII-IX)
	C. Adózás előtti eredmény ($\pm A \pm B$)
	X. Adófizetési kötelezettség
	D. Adózott eredmény

Forrás: Saját szerkesztés az Államháztartási számvitelről szóló kormányrendelet és a Számvitel szerinti törvény alapján

4.számú melléklet: A költségvetési és pénzügyi számvitel alapelveinek összehasonlító táblázata

<i>Számviteli alapelv</i>	<i>Pénzügyi (vállalkozási) számvitelben érvényesülése</i>	<i>Költségvetési számvitelben érvényesülése / eltérése</i>
Valódiság elve	A beszámolóban a valós gazdasági helyzetet kell tükröznie.	Az adatoknak a tényleges pénzmozgásokon és jogszzerű teljesítéseken kell alapulniuk.
Világosság elve	A beszámoló áttekinthető, rendezett, egyértelmű.	Teljes mértékben érvényesül; a közpénzek átláthatósága kiemelt követelmény.
Következetesség elve	Az alkalmazott módszereket és értékeléseket évről évre azonos módon kell alkalmazni.	Ugyancsak érvényesül, mivel biztosítja a több év adatainak összehasonlíthatóságát.
Folytonosság elve	Az előző év záró adatai a tárgyév nyitó adataiként jelennek meg.	Érvényesül, de jogutód nélküli megszűnéskor a folytonosság megszakad.
Tartalom elsődlegessége a formával szemben	A gazdasági események valódi tartalma a meghatározó, nem a forma.	Érvényesül, de a költségvetési szabályozás formális keretei szigorúbbak.
Bruttó elszámolás elve	A bevételeket és ráfordításokat egymással szemben nem lehet összevonni.	Teljes mértékben érvényesül a költségvetési beszámolóban is.
Lényegesség elve	Csak a gazdasági döntéseket befolyásoló információkat kell bemutatni.	Érvényesül, de közpénzek esetében minden tétel jelentősnek minősülhet.
Vállalkozás folytatásának elve	A tevékenység a jövőben is folytatódik.	Korlátozottan érvényesül, mivel a költségvetési szerv megszűnhet jogszabály alapján.
Teljesség elve	Minden gazdasági eseményt a megfelelő időszakban kell kimutatni.	Érvényesül, a beszámoló a naptári év teljes adatait tartalmazza.
Óvatosság elve	A várható veszteségeket, értékvesztéseket figyelembe kell venni.	Csak korlátozottan érvényesül, mivel céltartalék-képzés nem megengedett.
Összemérés elve	Az adott időszak eredményét a bevételek és ráfordítások összemérése adja.	Érvényesül, de a bevételeket és kiadásokat külön költségvetési és vállalkozási tevékenység szerint kell nyilvántartani.
Egyedi értékelés elve	Minden eszközt és forrást egyedileg kell értékelni.	Érvényesül, de egyszerűsített értékelési eljárások is alkalmazhatók (pl. követelések esetén).
Időbeli elhatárolás elve	A bevételek és ráfordítások a megfelelő időszakra oszthatók.	A költségvetési számvitelben nem alkalmazható, mivel az éves beszámoló a naptári év pénzforgalmi adataira épül; viszont a pénzügyi számvitelben érvényesül.
Költség-haszon elve	Csak akkor állítanak elő információt, ha annak haszna meghaladja a költségét.	Nem érvényesül, ha jogszabály az információsolgáltatást kötelezővé teszi.

Forrás: Saját szerkesztés Dr. Lukács et al., 2023 és a 2000. évi C. törvény – Számviteli törvény, valamint az Áhsz. – 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet szolgál alapul.

6.számú melléklet: A Vörösmarty Színház mérlege (2020-2024)

adatok Ft-ban

Megnevezés	2020	2021	2022	2023	2024
111 Vagyoni értékű jogok	85 826	85 826	0	0	0
1119 0-ig leírt vagyoni értékű jogok állománya	3 351 997	3 809 897	1 026 207	1 026 207	1 026 207
1191 Vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenése	-3 413 864	-3 885 495	-1 026 207	-1 026 207	-1 026 207
A/I/1 sor, Vagyoni értékű jogok	23 959	10 228	0	0	0
1129 0-ig leírt szellemi termékek állománya	457 900	0	0	0	103 197
1192 szellemi termékek terv szerinti értékcsökkenése	-457 900	0	0	0	-103 197
A/I/2 sor, Szellemi termékek	0	0	0	0	0
A/I. Immateriális javak állománya	23 959	10 228	0	0	0
1212 Telkek állománya	19 260 000	19 260 000	19 260 000	19 260 000	0
1213 Épületek állománya	3 870 556 557	3 912 546 137	3 901 807 878	3 909 023 014	82 812 448
1293 Épületek terv szerinti értékcsökkenése	-1 195 278 968	-1 273 033 420	-1 351 008 185	-1 429 167 758	-13 989 373
A/II/1 sor, Ingatlanok és kapcs. vagyoni ért. jogok	2 694 537 589	2 658 772 717	2 570 059 693	2 499 115 256	68 823 075
1311 Informatikai eszközök állománya	1 655 972	3 954 910	3 531 038	3 821 660	7 660 141
13119 0-ig leírt informatikai eszközök állománya	9 647 095	9 875 295	5 003 574	5 257 474	5 978 733
1312 Egyéb gépek, berendezések állománya	35 454 518	159 457 782	189 800 202	168 565 244	216 436 529
13121 Szakmai nagy értékű tárgyi eszköz - díszlet	95 730 192	101 865 319	114 506 518	149 744 002	176 527 069
13129 0-ig leírt egyéb gépek, berendezések állománya	353 815 847	354 465 447	283 662 774	305 981 581	303 349 136
131291 0-ig leírt nagy értékű tárgyi eszköz - díszlet	400 000	4 015 183	4 408 202	6 718 202	1 870 366
131292 0-ig leírt szakmai nagyértékű tárgyi eszköz jelmez	0				6 496 472
131294 0-ig leírt szakmai nagyértékű tárgyi eszköz fodrászati	0				600 000
1313 Képzőművészeti alkotások állománya	519 727	519 727	519 727	519 727	519 727
1314 Hangszerek állománya	1 050 566	0	0	0	0
13149 0-ig leírt hangszerek állománya	242 161	1 292 727	1 172 007	1 172 007	1 172 007
1315 Járművek állománya	16 566 929	13 197 598	5 430 669	5 430 669	5 430 669
13159 0-ig leírt járművek állománya	10 227 100	19 027 100	18 816 829	18 816 829	16 566 929
1316 Kis értékű gépek, berendezések, járművek állománya	19 909 295	0	0	0	0
13162 Kis értékű - Jelmez	0				383 756
13169 0-ig leírt kis értékű gépek, berendezések	0	24 644 924	23 067 292	24 380 945	33 165 870
131692 0-ig leírt jelmez	0				24 057 228

131693 0-ig leírt kellék	0				1 344 571
131694 0-ig leírt - fodrászati kellék	0				1 142 549
1317 Kis értékű informatikai eszközök	4 169 696	0	0	0	0
13179 0-ig leírt kis értékű informatikai eszközök	0	5 239 284	5 375 409	5 539 719	5 812 611
13181 Szakmai kis értékű tárgyi eszköz - díszlet	77 682 823	0	0	0	0
13182 Szakmai kis értékű tárgyi eszköz - jelmez	77 395 754	77 395 754	77 395 754	77 395 754	77 395 754
13183 Szakmai kis értékű tárgyi eszköz - kellék	4 628 103	4 628 103	4 628 103	4 628 103	4 628 103
13184 Szakmai kis értékű tárgyi eszköz - fodrászati eszköz	561 964	561 964	561 964	561 964	561 964
131891 0-ig leírt kisértékű díszlet	0	36 747 009	11 768 096	12 267 425	12 267 425
138 Gépek berendezések, felszerelések	0	0	0	0	
1391 Informatikai eszközök terv szerinti értékcsökkenése	-14 615 864	-16 342 177	-11 774 344	-13 226 742	-15 690 234
1392 Egyéb gépek, berendezések terv szerinti értékcsökkenése	-587 576 849	-578 848 032	-491 613 207	-539 329 170	-614 494 022
1394 Hangszerek terv szerinti értékcsökkenése	-1 155 731	-1 292 727	-1 172 007	-1 172 007	-1 172 007
1395 Járművek terv szerinti értékcsökkenése	-22 929 839	-25 684 501	-20 031 890	-21 118 024	-19 954 258
A/II/2 sor, Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	83 379 459	194 720 689	225 056 710	215 955 362	252 057 088
1512 Ingatlanok beszerzése, létesítése	0	7 795 918	0	0	0
1514 Egyéb tárgyi eszköz beszerzése	0	13 278 802	0	0	0
1518 Kis értékű tárgyi eszközök beszerzése	0	0	0	0	40 800
A/II/4 sor, Beruházások, felújítások	0	21 074 720	0	0	2 975 030
A/II Tárgyi eszközök állománya	2 777 917 048	2 874 568 126	2 795 116 403	2 715 070 618	323 855 193
A. Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök	2 777 941 007	2 874 578 354	2 795 116 403	2 715 070 618	323 855 193
21107 Szakmai anyag - KÉSZ JELMEZ					16 979
21121 Szakmai anyag - KÉSZ KELLÉK	0	0	0	0	13 217
B/I/1. Vásárolt készletek összesen	0	0	0	0	30 196
232 Késztermékek	0	0	400 374	0	940 945
B/I/4. Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek összesen	0	0	400 374	0	940 945
B. Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök		0	400 374	0	971 141
321 Forintpénztár	800 000	800 000	744 905	755 440	330 565
C/II/1.sor Forintpénztár	800 000	800 000	744 905	755 440	330 565
C/II. sor Pénztárak, csekkek, elektronikus pénzeszközök összesen	800 000	800 000	744 905	755 440	330 565
331101 Ktgvétési bankszámla főszámla	134 939 352	44 280 611	1 303 998	84 902 267	39 791 550

331102 Ktgvetési bankszámla főszámla	8 782 310	21 092 600	0	0	266 008
331104 Ktgvetési bankszámla főszámla	0	22 169 367	0	0	0
331105 Ktgvetési bankszámla főszámla	33 861 529	30 494 496	14 152 010	85 845 893	34 226 628
C/III/1. sor Kincstáron kívüli forintszámlák	177 583 191	118 037 074	15 456 008	170 748 160	74 284 186
C/III. sor, Forintszámlák összesen	177 583 191	118 037 074	15 456 008	170 748 160	74 284 186
C. Pénzeszközök	178 383 191	118 837 074	16 200 913	171 503 600	74 614 751
3511 Tárgy évi követelések műk.c.támogatásra	0	0	0	0	0
3512 Tárgy évi követelések felhalmozási célú támogatásra	0	0	0	0	0
3514 Tárgy évi követelések működési bevételekre	18 316 133	12 799 699	50 289 583	6 026 157	16 475 962
3516 Tárgy évi követelések működési célú átvett pénzeszközre	0	0	0	0	0
3518 tárgy évi követelések finanszírozási bevételekre	0	0	0	0	0
D/I. Költségvetési évben esedékes követelések összesen	18 316 133	12 799 699	50 289 583	6 026 157	16 475 962
36512 Beruházásra, felújításra adott előlegek	0	1 255 610	5 689 203	0	0
D/III/1b Beruházásokra adott előlegek	0	1 255 610	5 689 203	0	0
36514 Igénybe vett szolgáltatásokra adott előleg	0	757 530	1 037 282	624 441	1 140 146
D/III/1d Igénybe vett szolgáltatásra adott előlegek	0	757 530	1 037 282	624 441	1 140 146
365151 Elszámolásra kiadott előleg	0	0	954 920	0	0
365152 Fizetési előleg	0	0	0	0	2 504 000
3657 TB és CST ellátások elszámolása	0	0	0	0	27 714
D/III/1e Foglalkoztatottaknak adott előleg	0	0	954 920	0	2 531 714
36516 Túlfizetések, téves, visszajáró kifizetések	0	33 680	524 562	702 041	577 852
D/III/1f Túlfizetések, téves, visszajáró kifizetések	0	33 680	524 562	702 041	577 852
D/III/1 Adott előlegek összesen	0	2 046 820	8 205 967	1 326 482	4 249 712
D/III. Követelés jellegű sajátos elszámolások összesen	0	2 046 820	8 205 967	1 326 482	4 249 712
D. Követelések	18 316 133	14 846 519	58 495 550	7 352 639	20 725 674
36411 Adott előlegek áfa-ja - levonható	0	543 540	1 816 143	159 497	307 839
36412 Működési célú levonható áfa	25 776 643	38 139 696	16 182 618	19 767 304	34 347 224
36414 Működési célú le nem vonható áfa	0	0	0	0	0
E/I. Előzetesen felszámított ÁFA elszámolás összesen	25 776 643	38 683 236	17 998 761	19 926 801	34 655 063
36421 Kapott előleg fizetendő áfa-ja	0		0	0	0
364221 Normális fizetendő áfa	-1 939 932	-8 685 798	-13 994 341	-17 414 810	-19 180 793

E/II Fizetendő ÁFA elszámolása összesen	-1 939 932	-8 685 798	-13 994 341	-17 414 810	-19 180 793
3661December havi illetmények,munkabérek	0	0	0	0	6 060
3662 Vásárolt kiosztandó utalványok, bérletek elszámolása	0	0	0	0	6 060
E/III/2 Utalványok, bérletek és más hasonló, kp-helyettesítő fizetési eszköznek nem minősülő eszközök elszámolásai	0	0	0	0	
E/III Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások összesen	0	0	0	0	6 060
E/ Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások	23 836 711	29 997 438	4 004 420	2 511 991	15 480 330
371 Bevételek aktív időbeli elhatárolása	0	102 512	470 046	5 848 816	8 623 478
F/1 Eredményszemléletű bevételek aktív időbeli elhatárolása összesen:	0	102 512	470 046	5 848 816	8 623 478
372 Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	64 606	423 025	1 117 507	834 986	4 244 273
F/2 Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása összesen	64 606	423 025	1 117 507	834 986	4 244 273
F. Aktív időbeli elhatárolások	64 606	525 537	1 587 553	6 683 802	12 867 751
411 Nemzeti vagyon induláskori értéke	4 283 436 497	4 283 436 497	4 283 436 497	4 283 436 497	4 283 436 497
G/I sor, Nemzeti vagyon induláskori értéke	4 283 436 497	4 283 436 497	4 283 436 497	4 283 436 497	4 283 436 497
412 nemzeti vagyon változása	0		-21 270 822	-15 326 682	-2 393 954 299
G/II sor, Nemzeti vagyon változásai	0	0	-21 270 822	-15 326 682	-2 393 954 299
413 Egyéb eszközök értéke	1 107 936	1 107 936	1 107 936	1 107 936	1 107 936
G/III sor, Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	1 107 936	1 107 936	1 107 936	1 107 936	1 107 936
414 Felhalmozott eredmény	-1 336 706 531	-1 384 430 271	-1 339 288 279	-1 499 981 682	-1 578 357 217
G/IV sor, Felhalmozott eredmény	-1 336 706 531	-1 384 430 271	-1 339 288 279	-1 499 981 682	-1 578 357 217
416 Mérleg szerinti eredmény	-47 723 740	45 141 992	-160 693 403	-78 375 535	-95 100 192
G/VI sor, Mérleg szerinti eredmény	-47 723 740	45 141 992	-160 693 403	-78 375 535	-95 100 192
G. Saját tőke	2 900 114 162	2 945 256 154	2 763 291 929	2 690 860 534	217 132 725
4211 Költségvetési évben esedékes kötelezettségek személyi juttatásokra	11 024	0	679 277	0	0
H/I/1. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek személyi juttatásokra	11 024	0	679 277	0	0
4212 Költségvetési évben esedékes kötelezettségek munkaadót terhelő járulékokra	0	0	0	0	0

H/I/2. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek munkaadót terhelő járulékokra	0	0	0	0	0
4213 Tárgyévi kötelezettségek dologi kiadásokra	5 736 011	4 797 315	11 557 835	18 284 581	7 081 169
H/I/3. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek dologi kiadásokra	5 736 011	4 797 315	11 557 835	18 284 581	7 081 169
4216 Tárgyévi kötelezettségek beruházásra	0	1 981 200	0	0	0
H/I/6. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek beruházásokra	0	1 981 200	0	0	0
4217 Tárgyévi kötelezettségek felújításokra	0		0	0	0
H/I/7. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek felújításokra	0	0	0	0	0
H/I. Költségvetési évben esedékes kötelezettség összesen	5 747 035	6 778 515	12 237 112	18 284 581	7 081 169
4223 Következő évi kötelezettségek dologi kiadásokra	165 115	181 486	483 469	12 950	0
H/II/3. Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek dologi kiadásokra	165 115	181 486	483 469	12 950	0
H/II. Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek összesen	165 115	181 486	483 469	12 950	0
36711 Túlfizetések, téves visszajáró befizetések	-14 450	0	0	0	29 397
367113 Egyéb túlfizetések, téves és visszajáró befizetések	7 926 348	0	0	0	0
H/III/1. Kapott előlegek	0	0	0	0	29 397
H/III. Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások összesen	7 911 898	0	0	0	29 397
H. Kötelezettségek összesen	13 824 048	6 960 001	12 720 581	18 297 531	7 110 566
441 Eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolása	33 691 941	30 494 496	7 376 673	133 644 259	87 899 822
J/1 Eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolása	33 691 941	30 494 496	7 376 673	133 644 259	87 899 822
442 költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	50 911 497	56 074 271	92 416 030	60 320 326	81 165 333
J/2 Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	50 911 497	56 074 271	92 416 030	60 320 326	81 165 333
443 Halasztott eredményszemléletű bevételek	0	0	0	0	55 206 394
J/3 Halasztott eredményszemléletű bevételek	0	0	0	0	55 206 394
J. Passzív időbeli elhatárolások	84 603 438	86 568 767	99 792 703	193 964 585	224 271 549

7.számú melléklet: A Vörösmarty Színház eredménykimutatása (2020-2024)

adatok Ft-ban

	2020	2021	2022	2023	2024
Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
Eszközök, szolgáltatások értékesítése nettó bevétele	57 322 781	108 130 629	176 100 161	197 929 658	257 347 033
Tevékenységek egyéb nettó bevételei	0	0	0	0	0
I. TEVÉKENYSÉG NETTÓ BEVÉTELE	57 322 781	108 130 629	176 100 161	197 929 658	257 347 033
Saját termelésű készletek állományváltozása	0	0	767 000	0	940 945
Saját előállítású eszközök aktivált értéke	0	0	0	0	0
II. AKTIVÁLT SAJÁT TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKE	0	0	767 000	0	940 945
Központi műk.c. támogatások bevételei	947 152 337	933 449 493	989 067 070	1 054 091 386	1 045 878 244
Műk.c. egyéb támogatások bevételei	29 473 750	64 043 321	123 258 903	11 115 575	41 161 098
Felh.c. támogatások bevételei	0	723 460	0	0	12 393 606
Különféle egyéb eredményszámlázott bevételek	14 517 681	983 861	13 681 104	301 947	31 216 666
III. EGYÉB BEVÉTELEK	991 143 768	999 200 135	1 126 007 077	1 065 508 908	1 130 649 614
Anyagköltség	31 601 294	16 146 500	38 114 238	27 697 095	32 483 694
Igénybe vett szolgáltatások értéke	345 140 240	336 356 138	551 960 151	414 646 521	423 339 617
Eladott áruk beszerzési értéke	0	0	0	0	0
Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	624 088	546 398	581 095	1 872 834	295 258
IV. ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	377 365 622	353 049 036	590 655 484	444 216 450	456 118 569
Béreköltség	441 689 479	440 799 511	516 786 287	554 088 570	628 155 579
Személyi jellegű egyéb kifizetések	38 356 546	53 466 649	115 542 919	127 189 025	157 267 971
Bérfelhalmozások	86 566 786	78 034 733	76 161 827	63 824 020	73 434 856
V. SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	566 612 811	572 300 893	708 491 033	745 101 615	858 858 406
VI. Értécsökkenési leírás	101 411 019	114 693 781	122 241 123	128 414 068	127 033 374
VII. Egyéb ráfordítások	50 809 841	22 158 518	42 185 896	23 766 069	41 291 152
A) TEVÉKENYSÉGEK EREDMÉNYE	-47 732 744	45 128 536	-160 699 298	-78 059 636	-94 363 909
Kapott (járó) osztalék és részesedés	0	0	0	0	0
Részes.-ből származó bevétel, árfolyamnyereség	0	0	0	0	0
Befektetett pénzügyi eszközökből származó bevétel	0	0	0	0	0
Kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	9 004	13 456	12 089	7 103	7 980
Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	0	0	0	4 069	0
VIII. PÉNZÜGYI MŰVELETEK BEVÉTELEI	9 004	13 456	12 089	11 172	7 980
Részesedésekből származó ráfordítás, árfolyamvesztés	0	0	0	0	0
Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből)	0	0	0	0	0
Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	0	0	0	0	0
Részesedések, értékpapírok, pénzeszközök értékesítése	0	0	0	0	0
Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	0	0	6 194	327 071	744 263
- ebből: lekötött bankbetét árfolyamvesztése	0	0	0	0	0

- ebből: egyéb pénzeszköz árfolyamvesztése	0	0	0	0	0
IX. PÉNZÜGYI MŰVELETEK RÁFORDÍTÁSAI	0	0	6 194	327 071	744 263
B) PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	9 004	13 456	5 895	-315 899	-736 283
E) MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	-47 723 740	45 141 992	-160 693 403	-78 375 535	-95 100 192

